

Pramen svetlobe na koncu predora

MARKO MARINČIČ

Po več kot štirih letih, točneje po trinajstih zaporednih trimesečnih recesijah, je Italija v prvem trimesečju letos končno spet dosegla gospodarsko rast. Nič pretresljivega, državni bruto proizvod je v primerjavi z zadnjim trimesečjem 2014 zrasel za 0,3 odstotka, kar je le malce več kot obliž, pa vendar je to prvič po dolgem času, da je predznak pozitiven.

Gospodarski minister Pier Carlo Padoan je zmerno optimistično komentiral podatke državnega statističnega zavoda Istat in evropskega Eurostata. Prezgodaj je za zmagoslavje, gotovo pa je to pozitiven signal, ki daje vladi upati, da bo po tolikih ponesrečenih predvidevanjih v prejšnjih letih vendarle mogoče do konca leta doseči predvideni cilj 0,7 odstotne rasti.

Italija se ima za to zahvaliti srečnemu spletu okoliščin. Mario Draghi je na čelu ECB s programom izrednega odkupovanja obveznic končno načel samomorilsko dogmo varčevalne politike, s katero so Nemčija in drugi čuvaji neoliberalne ideologije že skoraj pokončili evropsko gospodarstvo. Italiji je to prineslo blagodejni padec obrestí, ki jih država plačuje na ogromen javni dolg, pa tudi občutno devalvacijo evra v odnosu do dolarja in drugih močnih valut, kar lahko stimulira italijanski in evropski izvoz. K temu gre dodati še padec cene nafte, ki je za uvoznico energentov, kakršna je Italija, pravcat božji dar.

Sam Padoan pa se zaveda, da srečna konjunktura ne bo trajala v nedogled. Na vladi je, da sprejme prave odločitve, ki naj podkrepijo in zagotovijo kontinuiteto gospodarske rasti.

TRST - Srečanje v Časnikarskem krožku ob 70-letnici dnevnika

Nenadomestljiv del deželne stvarnosti

TRST - Ob včerajšnji 70-letnici Primorskega dnevnika v Časnikarskem krožku so predsednica Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani, tržaški župan Roberto Cosolini, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat laskavo izrekli o vlogi in pomenu dnevnika v slovenskem jeziku, pravcatem »protagonistu pri večkulturni bogatitvi deželnega ozemlja.« Predvsem pa je pomembna njegova civilna vloga v procesu demokratizacije in omikanega sožitja, kot se je izrazil Cosolini, za katerega »praznik Primorskega dnevnika ni le praznik za Slovence, temveč za vse mesto.«

Obenem so bila poudarjena prizadevanja na vsedržavni in na deželni ravni za izhod dnevnika iz sedanje finančne krize.

Na 4. strani

REFORMA FJK Novosti tudi za dvojezične občinske uprave

TRST - Deželni svet je v sklopu zakona o skupščini krajevnih avtonomij včeraj vnesel nekatere novosti pri izvajanju reforme lokalnih uprav. V Kanalski dolini bodo lahko medobčinsko unijo oblikovali na ozemlju nekdanje gorske skupnosti, na Goriškem pa obstaja možnost ustanovitve t.i. okraja med sovođenjsko in števerjansko občino.

Na 3. strani

GORIŠKA - Ocene videmske univerze Po Vilešu in Foljanu se je potepal medo Madi

15

Cesta čez Predel bo končno prevozna

Na 2. strani

Na Colu pokrajinski kongres stranke SSK

Na 5. strani

Okoliški župani o reformi krajevnih uprav

Na 5. strani

Osemsto let italijanske književnosti v Istri

Na 10. strani

TRGOVINA **KLASJE** in ZAVOD ZA ZDRAVJE

se zavedata, kako pomembno je zdravje.

ALI IMATE TEŽAVE Z ALERGIJAMI?

Imamo rešitev za vas ...

Vabljeni v trgovino Klasje in se prijavite za:

- test **ALERGIJ** (trave, pelodi, pršice, kovine, ...)
- test **INTOLERANCE** (hrana, kemikalije, čistila, ...)
- test **KANDIDE**

+386 5 734 1007 info@trgovinaklasje.si
+386 41 525 545 www.trgovinaklasje.si

urnik: ponedeljek - petek 8³⁰ - 18³⁰ sobota 8³⁰ - 12³⁰

15. - 17. maj 2015

14. Praznik Špargljev Orehovlje

Petek, 15. maj 2015
19.00: Degustacija špargljevih jedi/
gost: Valerio Lutman
21.00: Dalmatinska klapa Šufit

Sobota, 16. maj 2015
21.00: DJ Stane in Rok 'n' Band

Nedelja, 17. maj 2015
17.00: Tradicionalna povorka in kulturno - zabavni program s skupino Zvita Feltna

Orehovlje | Občina Miren - Kostanjevica | SLO

... poročni prstani

Laurenti Stigliani

od leta 1919

Pridi v naše prodajalne in najdi svoj poročni prstan

Dvigujemo in izmenjujemo zlato
Ocenjujemo dediščine
Zajamčimo diskretnost

Trst - Ul. Ginnastica 7 - Tel. 040/774242
L. Santorio 4 - Tel. 040/772770

SLOVENIJA - Parlament potrdil obe kandidatki

Z novima ministricama v vladi prvič toliko žensk kot moških

Maja Makovec Brenčič bo skrbela za šolstvo, Andreja Katič za obrambo

LJUBLJANA - Novi slovenski ministrici za izobraževanje ter za obrambo, Maja Makovec Brenčič in Andreja Katič, sta večeraj že prisegli pred poslanci. Poslanci so novi ministrici potrdili s 47 glasovi za in 22 proti. Vlada Mira Cerarja je tako znova popolnena. Katičeva se je v kratkem nagovoru po potrditvi svojim dosedanjim kolegom zahvalila za sodelovanje in zaupanje, Slovenska vojska in sile zaščite in reševanja po njenih besedah v javnosti uživajo velik ugled. Obe organizaciji opravljata neprecenljivo delo za Republiko Slovenijo in državljane ter našo varnost, je dejala Katičeva, ki se bo zato potrudila, da se jim opravljanje tega poslanstva omogoča še naprej. Spomnila je, da so pred njo potrebne spremembe zakonodaje pa tudi priprava strateških dokumentov, zato bo zavzela, da za njihovo spremembo dobi čim širšo politično in družbeno podporo.

Poslancem se je za zaupanje zahvalila tudi Makovec Brenčičeva. Po njenem je danes poseben trenutek, saj je prav, da izpostavljajo znanje. Znanje je vrednota in temelj skupne prihodnosti. Nova ministrica upa, da bodo skupaj našli pravo mesto znanju, še posebej za mlade, in da bodo lahko gradili skupno družbo rasti in razvoja, danes in v prihodnje.

Makovec Brenčičeva in Katičeva zasedata dve zaradi afer izpraznjeni ministrijski mesti. Makovec Brenčičeva na funkcijo prihaja z ljubljanske univerze, Katičeva pa iz državnega zbora. To pomeni, da bodo poslanci dobili novega kolega, predvidoma naj bi v državnozbornski klopi sedel Jan Škoberne. Z novima ministricama je v vladi toliko žensk kot moških.

Podporo obema so v predstavitvi stališč poslanskih skupin napovedali v SMC, SD in DeSUS. Podprli ju niso v NSi in ZL in SDS, ZaAB pa se je vzdržala.

V DeSUS so po besedah Franca Jurše prepričani, da dosedanje delo obeh kandidatki, izkušnje in njuna dobra predstavitev pred matičnimi odboroma DZ kažejo, da bosta kos nalogam. V SD po besedah Matjaža Nemca verjamejo, da bo Katičeva, ki prihaja iz njihovih vrst, s svojimi referencami in predstavitvijo pokazala, da ima izdelano vizijo za vodenje resorja. »Gre za osebo, ki zna, zmore in želi ter je sposobna reševati zahtevne naloge, ki jo čakajo,« je dejal.

Nova ministrica za šolstvo Maja Makovec Brenčič

Nova ministrica za obrambo Andreja Katič

Bolj kritični do obeh kandidatki so v opoziciji. Po oceni Jožeta Tanka (SDS) Slovenija z vedno novimi kandidati za ministre plačuje davek na nove obraze, ki so brez izkušenj in potrebne avtoritete. »Še nobena vlada se ni tako hitro kadrovske spreminjala in imela toliko težav z etiko, kot jih ima ta,« je dejal.

Po oceni Mihe Kordiša (Združena levica) s predlogoma sicer dobivamo dve novi ministrici, a hkrati še več starega. V stranki ocenjujejo, da bo Makovec Brenčičeva v šolstvo še bolj vbrizgavala neoliberalno doktrino, Katičeva pa da bo na področju obrambe nadaljevala z zgrešeno doktrino Slovenske vojske.

V NSi so Makovec Brenčičevi bolj naklonjeni kot Katičevi, a ker ne morejo glasovati o vsaki kandidatki posebej, so glasovali proti. Pri prvi je Novakova poudarila kandidatke izkušnje pri vodenju in v izobraževanju, pri Katičevi pa so prav izkušnje tisto, kar pogrešajo.

Novi ministrici sta podprla tudi poslanca narodnih manjšin. Madžar Laszlo Göncz in Italijan Roberto Battelli. Göncz je med opredeljevanjem do Makovec Brenčičeve omenil, da je kandidatka pokazala visoko stopnjo zavedanja problematike šolstva na narodnostno mešanem območju, kar je bilo odločilno pri odločanju o njeni podpori. (STA)

NATEČAJ - Študije o Slovencih v zamejstvu Med nagrajenimi tudi Maja Smotlak iz Doline

Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu zaključuje že XIII. nagradni natečaj za diplomsko, magistrsko in doktorska dela na temo Slovencev v zamejstvu in v izseljenstvu. Na podlagi ocene strokovne komisije bo minister Gorazd Žmavc 27. maja svečano razglasil nagrajence oz. nagrajenke. Svečana razglasitev bo ob 12.30 v Vili Podrožnik (Cesta 27. aprila 59) v Ljubljani. Letošnji nagrajenci so:

IZSELJENSTVO - 1. nagrada: Irena Marković, Maribor - Ameriški Indijanci na območju delovanja misijonarja Ireneja Friderika Barage (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta);

2. nagrada: Iris Koleča, Celje - Diaspore kot orodje prenosa znanja na državo izvora (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede);

3. nagrada: Aleksandra Gačić, Laško - Dr. Bogumil Vošnjak – politik in diplo-

mat (Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino).

Posebna nagrada: Nataša Vukajlovič - Slovenci v Srbiji (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo).

ZAMEJSTVO - 1. nagrada: Sarah Martina Rogaunig, Bakk, Dunaj - Bühne frei für – Odgrnimo zaveso za! Über das slowenische Theaterschaffen in Identitätsbildung Kärntner slowenischer Jugendlicher und junger Erwachsener (Univerza na Dunaju);

2. nagrada: Maja Smotlak, Dolina pri Trstu - Narodna identiteta v sodobnem slovenskem romanu v Italiji (1991-2011), (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije)

3. nagrada: Petra Jerovšek, Škofja Loka - Jezikovna stališča mladih do slovenščine in nemščine na avstrijskem Koroškem (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko).

MILAN - Jutri Okusi Krasa se predstavljajo na Expu 2015

MILAN - SDGZ iz Trsta prireja v sodelovanju s Kmečko Zvezo in SPIRIT Slovenija v Slovenskem paviljonu v okviru dneva slovenske narodne skupnosti v Italiji, v organizaciji SKGZ in SSO, predstavitev kraških vinskih in kulinarčnih odličnosti ter pobude Okusi Krasa. Jutri, 15. maja, bodo predstavili kraško enogastronomsko ponudbo s show cooking dogodkom in vodeno degustacijo, namenjeno medijem na državni ravni in kulinarčnim blogerjem ter predstavnikom slovenske vlade in diplomacije. V VIP room prostorih slovenskega paviljona pa bo od 14.00 do 16.00 vodena degustacija vin v kombinaciji s tipičnimi kraškimi jedmi. Degustacijo bo vodila Aurora Endrici, izvedenka za vina in predavateljica pri organizaciji Slow Food.

Za obisk Expa bo poseben avtobus odpeljal jutri z Opčin ob 6. uri s parkirišča pri krožišču v smeri Banov. Več informacij na 0403481586.

Na pobočju Polovnika se je ponesrečil nemški padalec

KOBRARID - Na pobočju Polovnika v Občini Kobarid je v torek popoldne strmoglavil 49-letni nemški jadralski padalec. Kot so večeraj sporočili iz Policijske uprave Nova Gorica, je padel na manjšo jaso in pri tem dobil hude poškodbe. Reševalci so ga odpeljali na zdravljenje v ljubljanski klinični center.

Nemški jadralski padalec je v skupini osmih prijateljev vzletel s Kobale nad Tolminom. Nekaj pred 15. uro je 49-letniku zaprlo desno polovico padala v trenutku, ko se je nahajal približno 100 metrov nad pobočjem Polovnika. Zaradi tega je začel spiralno padati proti pobočju. Pri tem se rezervno padalo, ki ga je izvrzel, ni do konca odprlo. Posredovali so gorski reševalci iz Tolmina, kasneje pa so ga reševalci s helikopterjem Slovenske vojske odpeljali v klinični center.

Od jutri v Sloveniji akcija 0,0 šofer - trezna odločitev

LJUBLJANA - V petek se bo po vsej Sloveniji začela preventivna akcija 0,0 šofer - trezna odločitev, ki bo potekala do 24. maja. V tem času bo policija s poostrenim nadzorom skušala vplivati na voznike, da pred vožnjo ne uživajo alkohola oz. opiti ne sedejo za volan, je napovedal Boštjan Smolej iz sektorja prometne policije. Policisti bodo izvajali tudi preizkuse alkoholiziranosti, predvsem na krajih in v tistih delih dneva, ko se alkohol najpogosteje pojavi v prometu. Smolej je poudaril, da se je število prometnih nesreč s smrtnim izidom, ki so jih povzročili alkoholizirani vozniki, lani zmanjšalo za 34 odstotkov. Zmanjšal se je tudi delež alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom, in sicer s 30,7 odstotka leta 2013 na 23,4 odstotka v letu 2014. Rezultati za letošnji april pa zopet kažejo trend navzgor, predvsem pri nesrečah s smrtnim izidom.

Foto razstava Stojana Gorupa

DUTOVLJE - Jutri, 15. maja, bodo ob 20. uri na Bunčetovi domačiji v Dutovskih odprli fotografsko razstavo na temo Rdeči ruj v kraški pokrajini avtorja in uspešnega fotografa Stojana Gorupa iz Sežane, člana Foto kluba Sežana, katerega je bil dolgoletni predsednik. Otvoritev razstave bo popestril nastop učencev OŠ Dutovlje. (OK)

BOVEC - Od prihodnjega ponedeljka promet brez omejitev

Cesta čez Predel bo končno prevozna

Do skalnega podora je prišlo na italijanski strani prelaza - Včeraj na sedežu ANAS v Trstu odločilni delovni sestanek

BOVEC - Na cesti čez prelaz Predel, ki je od 4. maja delno odprta za promet, bo od ponedeljka, 18.5. na mestu podora končno zopet stekel promet po obeh voznih pasovih brez dodatnih omejitev. Na mostu pri Rabeljskem jezeru pa bo prometni režim še naprej urejen izmenično enosmerno, a za vsa vozila, tudi za avtobuse, z izjemo največjih.

Kot so sporočili z Občine Bovec, je včeraj v Trstu potekal sestanek z direktorjem italijanske družbe za upravljanje cest (ANAS) za območje Furlanije-Juljske krajine Giuseppejem Ferraro. Na sestanku sta bovški župan Valter Mlekuž in direktor Lokalne turistične organizacije (LTO) Bovec Janko Humar izpostavila izjemno pomembnost ceste čez Predel tako za Bovško kot tudi za celotno dolino Zgornjega Posočja.

Hkrati sta predstavila vse posledice, ki sta jih turizem in gospodarstvo utrpela ob nedavni popolni zapori ceste zaradi skalnega podora na italijanski strani, prav tako sta izpostavila posledice zaradi zdajšnje omejitve prometa za vozila nad 3,5 tone skupne teže, torej tudi za avtobuse.

Po predstavitvi stališč vseh vpletenih in obrazložitvi zakonskih obveznosti, ki jih je dolžan spoštovati ANAS, je Ferraro predstavil nov prometni režim, ki bo začel - kot omenjeno - veljati s ponedeljkom. Ob tem je napovedal, da bodo dela na mostu pri Rabel-

Zaradi skalnega podora je bila cesta čez prelaz Predel dalj časa zaprta, torej neprevozna

skem jezeru potekala predvidoma do septembra, tako da bo tam promet do takrat potekal s semaforско ureditvijo.

LTO Bovec bo svoje partnerje obvestil o novem režimu in jim svetoval uporabo avtobusov standard-

ne velikosti, so še navedli na bovški občini, kjer ocenjujejo, da so z uspešnim dogovarjanjem bistveno pripomogli k razumni rešitvi nastalih težav. S tega vidika tako po mnenju Občine Bovec ne bo več ovir za uspešno poletno turistično sezono. (STA)

DEŽELNI SVET - Postopno izvajanje reforme lokalnih uprav

Na papirju mogoč okraj Sovodnje-Števerjan

V Kanalski dolini medobčinska zveza po vzoru gorske skupnosti - Zadovoljstvo Igorja Gabrovca

TRST - Deželni svet se je včeraj po pričakovanju opredelil za postopno izvajanje reforme lokalnih uprav. Medobčinske unije bodo na papirju začele delovati v začetku prihodnjega leta (njihovi statuti morajo biti odobreni do letošnjega oktobra), vsi postopki prenosa pristojnosti od občin na zveze pa bodo morali biti sklenjeni do prvega januarja leta 2018. Novo časovnico pri izvajanju reforme je deželni svet vnesel v reformo skupščine lokalnih avtonomij, ki jo je odobril z glasovi leve sredine.

V Kanalski dolini bodo medobčinsko unijo lahko ustanovili na ozemlju nekdanje gorske skupnosti, na Goriškem pa so pri ustanavljanju okrajev (v italijanski subambiti) vsaj na papirju omogočili skupni okraj občin Sovodnje in Števerjan.

Svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec v sporočilu za javnost včerajšnja dopolnila razume kot prvi znak dobre volje in delno tudi kot priznanje, da deželni reformni zakon ni monolitna enota. Lahko ga spreminjamo in dejansko tudi prilagajamo specifičnim potrebam in zahtevam teritorijev in družbenih stvarnosti.

Gabrovec je znova zagovarjal potrebe 32 občin od Milj do Trbiža, v katerih je priznana in zaščitena slovenska narodna skupnost. Reorganizacija politično-upravnega življenja posebnega obmejnega prostora, ki je večjezično, mestoma sestavljeno iz dosledno dvojezičnih uprav, po njegovem zahteva poseben pristop in dejanska odstopanja od kriterijev, ki so zapisani v zakonu. V tem smislu je pomenljiv popravek, ki upošteva geografsko posebnost Kanalske doline in ji spričo tega priznava pravico do odstopanja od doslej priznanih kriterijev pri nastavitvi unije občin.

Po novem bo lahko nastala dodatna unija oz. bo prišlo do podvojitve gornje vzhodne Furlanije. Tako so prisluhnili zahtevam tamkajšnjih uprav, ki so svoja stališča utemeljevale tudi s jezikovno in kulturno raznolikostjo območja na Trbiškem. »Zame je to pomemben precedens, da lahko tudi v naslednjih fazah uresničevanja reforme stvarno upoštevamo še ostale posebnosti; denimo že iznesene zahteve majhnih občin na Tržaškem in na Goriškem, ki jih opredeljuje koncentrirana prisotnost slovenske narodne skupnosti,« podčrtuje Gabrovec.

Podobna odstopanja lahko, z zvrhano mero politične iznajdljivosti, poskusimo uresničiti tudi v Benečiji, dodaja podpredsednik deželnega sveta, ki v majhnih dosežkih vendarle vidi korak naprej k novim izboljšavam. V tem smislu gre razumeti tudi popravek, ki ga je deželni svet soglasno sprejel na njegov predlog, da se pri ustanavljanju Okrajev (it. subambiti) upošteva trideset odstotno odstopanje pri številu prebivalstva, ki naj velja za povezovanje občin iz zaščitene območja.

V praksi lahko to izkoristijo tudi na Goriškem, kjer bi lahko v sklopu zveze z mestom Gorica nastal okraj, ki ga lahko sestavljata le dve občini za skupnih nekaj čez dva tisoč prebivalcev. »Z drugimi besedami je na papirju omogočen okraj, ki ga sestavljata Sovodnje in Števerjan, če se seveda slednji za to odločita,« z zadovoljstvom ugotavlja deželni svetnik Gabrovec. Na njegovo zahtevo se v pristojno komisijo deželnega sveta vrača razprava o sami vlogi po zakonu predvidenih okrajev, ki jih gre po Gabrovčevem mnenju osmisliti s priznanjem večjih pristojnosti in avtonomije znotraj začrtanih medobčinskih zvez.

Županstvo v Števerjanu, kjer bodo proučili možnost ustanovitve okraja s Sovodnjami

»Hvala, Primorski dnevnik. Kar tako naprej!«

TRST - Tudi včeraj smo v našem uredništvu prejeli številne čestitke ob 70-letnici Primorskega dnevnika. Pisali ali telefonirali so nam bralke in bralci, čestitali so nam tudi številni predstavniki lokalnih uprav, ustanov in združenj.

Vsodržavni predsednik Novinarske zbornice **Enzo Iacopino** ocenjuje, da je Primorski dnevnik v teh sedemdesetih letih veliko prispeval k splošni rasti in razvoju okolja, v korist katerega obstaja. V čestitki se Iacopino spominja rimskih dopisnikov Primorskega dnevnika, s katerimi je delil pisarno v uradu italijanskega tiska na Trgu S. Silvestro v Rimu.

Goriška senatorka Demokratske stranke **Laura Fasiolose** javno zahvaljuje našemu dnevniku, ki - tako piše -

od vedno spremlja njeno poklicno in politično delo. Senatorka se spominja predvsem raznoraznih pobud v sklopu čezmejnega šolskega sodelovanja, ko je bila ravnateljica na goriških srednjih šolah. Pri tem posebej omenja pobude s šolo v Šempetru-Vrtojbi in z novogoriško gimnazijo.

Fasiolova priznava Primorskemu dnevniku skrb za uravnovešeno in objektivno informacijo, posebno na področju krepitve čezmejnih odnosov. Pri tem omenja projekte, ki jih izvaja oziroma načrtuje skupina za ozemeljsko sodelovanje GECT. »Moč Primorskega dnevnika in njegova mednarodna razsežnost predstavljata pomemben dejavnik pri spodbujanju evropske integracije, o kateri se dosti govori, besedam pa sledi še premalo dejanj,« je v

sporočilu zapisala goriška parlamentarka.

Evropska poslanka DS iz Furlanije-Juljske krajine **Isabella De Monte** ocenjuje, da so občila narodnih manjšin sredstvo za razvoj demokracije, kar seveda velja tudi za Primorski dnevnik, ki to poslanstvo opravlja že sedemdeset let. Evropska poslanka omenja nedavno srečanje v Bruslju z delegacijo novinarjev iz Furlanije-Juljske krajine, v kateri je bil zastopan tudi naš dnevnik. Tema srečanja je bil projekt Novice brez meja - Notizie senza confini, ki ga je De Montejeva prepričano podprla in si bo sedaj prizadevala za njegovo uresničitev. Evropska poslanka na koncu omenja zgodovinsko, kulturno in jezikovno raznolikost FJK, ki je po njenem mnenju ne sme več postavljati v dvom.

NABORJET - V Beneški palači do 7. junija na pobudo SKS Planika

Razstava o kulturni in naravni dediščini utrjuje vezi med Kanalsko in Gornjesavsko dolino

NABORJET - V Beneški Palači v Naborjetu so v soboto odprli razstavo z naslovom »Kulturna in naravna dediščina Gornjesavske doline«.

Zdenka Torkar Tahir iz gornjesavskega muzeja je na otvoritvenem večeru predstavila kulturno in naravno dediščino v občini Kranjska Gora in to po posamičnih krajih in naseljih, direktorica muzeja Irena Lačen Benedičič pa dediščino Rateč. Podčrtala je značilnosti alpske vasi, ki ohranja tako svoje narečje, značilnosti in navade še dandanes. Veliko etnografskega materiala hranijo tudi v Kajžnikovi hiši, ki je hkrati tudi vaški muzej v Ratečah. Prav v Ratečah in v Ukvah na sedežu Planike po besedah direktorice, se nahajata najsevernejši infotočki, ki sta nastali v okviru projekta Zborzbirk. Na koncu so predstavili še krajši film »Oblečene po ratešk«.

Skupina rateških žena iz Sekcije za ročna dela pri TD Rateče-Planica je na otvoritvenem srečanju v živo prikazala ročno delo (**na sliki**); gojenca Glasbene matice glasbene šole Tomaž Holmar v Kanalski dolini, Jessica Kanduth s harmoniko in Glasbene šole Jesenice Leto Žorž Križanič na harfo sta večer popestrila z glasbenim nastopom.

V razstavo je uvedel podpredsednik SKS Planika, Rudi Bartaloth, ki je do-

godek utemeljil z željo, da bi bi ponudili priložnost za srečanje in druženje ter da bi to spodbudilo nadaljnje delo in sodelovanje med sosedi. Direktorica Gornjesavskega muzeja Irena Lačen Benedičič ni skrivala zadovoljstva, da se delo muzeja lahko predstavi pri sosedih v Kanalski dolini in je izrazila željo po na-

daljnem sodelovanju pri ohranjanju dediščine, ki je podobna in primerljiva med stvarnostima kanalske in gornjesavske doline

Na odprtju razstave so pozdravili še Boris Preschern, naborješki župan, ki je izrekel pohvalne besede nad delom Planike ter podčrtal dejstvo, da je to sa-

VIDEM - Univerza Srečanje z Nejcem Gazvodo

VIDEM - Na Univerzi v Vidmu na ulici Zanon 6 bo danes ob 17. uri srečanje z mladim slovenskim pisateljem, režiserjem in scenaristom Nejcem Gazvodo, ki se v svoji literaturi, zaznamovani z vprašanji lastnega smisla in obstoja, na prvooseben način ukvarja z vsakdanjo bivanjsko problematiko svojih vrstnikov. Njegova zbirka kratkih zgodb Vevericam nič ne uide je bila leta 2004 nominirana za najboljši literarni prvenec, za katerega je leta 2005 prejel nagrado zlata ptica liberalne akademije, leta 2006 pa nagrado za najboljšo zbirko kratke proze, Dnevnikovo fabulo. Gazvodov roman Camera obscura iz leta 2006 je bil nominiran za nagrado kresnik za najboljši roman. Njegov drugi roman z naslovom Sanjajo tisti, ki preveč spijo je izšel leta 2008, za njim, leta 2009, pa še roman V petek so sporočili, da bo v nedeljo konec sveta. Dejava in uspešen je tudi na filmskem področju. Za diplomsko TV dramo Merica sreče iz leta 2008 je prejel Prešernovo nagrado, za scenarij za kratek film z naslovom Čisto lahko pa Grossmanovo nagrado. Leta 2011 je doživel premiero njegov celovečerni prvenec Izlet, nazadnje pa se je leta 2013 predstavil z ljubezensko dramo Dvojina.

Srečanje v sodelovanju s Študentsko založbo prireja lektorat in katedra za slovenski jezik Univerze v Vidmu. V uvodnem delu bo kratka predstavitev avtorja in njegovih del, besedo bo nato prevzel Gazvoda in povedal nekaj več o sebi, svojih delih in od kod je črpal navdih za ustvarjanje, za tem pa bodo študenti slovenskega jezika Univerze v Vidmu prebrali nekaj krajših odlomkov njegovih del in prevode, ki so jih pripravili za to priložnost. Zaključni del srečanja pa bo namenjen vprašanjem publike in študentov. Vabljeni vsi radovedni bralci!

mo kamenček v raznolikem mozaiku Kanalske doline, ter izrazil željo po še tesnejšem sodelovanju za uresničitev trojezičnega šolskega sistema v dolini. Istega mnenja je bil kranjskogorski župan Janez Hrovat, ki je poleg pohvalnih besed nad sodelovanjem in kulturnim prizadevanjem Planike in Gornjesavskega muzeja izrazil željo, da bi se čez trideset let morda nove generacije ob tromeji pogovarjale brez jezikovnih omejitev. Tudi podžupanja Jesenic Vera Pinter se je pridružila pozdravnim besedam in zaželela nadaljnje sodelovanje, predvsem pa veliko uspehov.

Organizator kulturnega dogodka je SKS Planika ob sodelovanju Gornjesavskega muzeja Jesenice, ki je razstavo tudi pripravil in Etnografski muzej pri Beneški palači v Naborjetu. Pokrovitelja sta Gorska skupnost za Guminsko, Železno in Kanalsko dolino ter Občina Naborjet Oveja vas.

Razstava časovno sovпада tudi z mednarodnim Glasbenim tekmovanjem Tomaža Holmarja, ki se bo konec maja odvijalo v Beneški palači. Ogled razstave je možen vsak dan razen ponedeljka od 10.30 do 13.30 in od 15. do 18. ure in to do 7. junija. V času razstave bodo na ogled tudi izdelki domače obrti iz Rateč.

ČASNIKARSKI KROŽEK - Srečanje s predstavniki oblasti ob 70-letnici Primorskega dnevnika

»Protagonist pri bogatitvi našega deželnege ozemlja«

Pred dvema desetletjema je bil Bojan Brezigar odgovorni urednik Primorskega dnevnika. Ob 50-letnici časopisa - 13. maja 1995 - je bila v Kulturnem domu proslava, na katero so bili povabljeni ugledni italijanski gostje, najvišji predstavniki krajevnih uprav. Deželna predsednica Furlanije-Juljske krajine Alessandra Guerra je poslala dnevniku čestitko, a se - »zaradi neodložljive obveze« - ni udeležila slovesnosti. Podobno (»žal se ne morem udeležiti slovesnosti...«) je storil tudi tržaški župan Riccardo Illy.

Včeraj, dvajset let pozneje, je bilo mogoče v dvorani Časnikarskega krožka ugotoviti, kakšno pot je dnevnik pre-

je pomembna njegova civilna vloga v procesu demokratizacije in omikanega sožitja. »To ni praznik le za Slovence, temveč za vse mesto,« je pribil, in napovedal skorajšnjo skupno pobudo dnevnika in mestne uprave.

Za pokrajinsko predsednico Mario Tereso Bassa Poropat dnevnik ni bil le vir informacij, temveč posredovalec delovanja same pokrajine. Podpredsednik deželnege sveta Igor Gabrovec pa je podčrtal, da predstavlja jezikovna različenost, ki jo udejanja tudi Primorski dnevnik, temeljnega pomena za razvoj tukajšnjega območja.

Brezigar, odgovorni urednik Dušan Udovič in predsednik Zadruga Primorski dnevnik Jurij Kufersin so izpostavili predvsem sedanja prizadevanja za izhod iz hude finančne krize, ki jo dnevnik preživlja, in ugotovili, da so dobili pri italijanskih oblasteh pozorne sogovornike.

Ob politiki so spregovorili tudi predstavniki novinarskih združenj. Predsednik deželne novinarske zbornice Cristiano Degano je spomnil na »integracijo« na novinarskem področju: med 70 tečaji za novinarje je zbornica - pod koordinacijo Brede Pahor - priredila tudi izpopolnjevalne tečaje v slovenščini za slovenske novinarje. Za predsednika deželnege sindikata novinarjev Carlo Mus-

Zdravica
Primorskemu
dnevniku

FOTODAMJ@N

catello je Primorski dnevnik »biserček«, instrument demokracije, zato je nujno, da mu vlada in druge oblasti posvetijo primerno pozornost.

Predsednik Italijanske unije Maurizio Tremul je poudaril, da tako Primorski dnevnik kot reški La Voce del popolo »prispevajo k pluralnosti informa-

cije«, »vzpostavljajo stik med skupnostmi« in sp »povezovalni člen z matično državo«.

Prisotnosti predstavnikov oblasti in stanovskih organizacij na včerajšnjem srečanju ob 70-letnici Primorskega dnevnika, in tisto, kar so o njegovem razvoju, pomenu in vlogi časopisa povedali,

priča o mestu, ki si ga je dnevnik s svojim poročanjem pridobil v krajevnem, deželnem merilu.

Zato je bil včerajšnji praznik Primorskega dnevnika tudi praznik okolja, v katerem že 70 let neprenehoma deluje.

M.K.

DEBORA
SERRACCHIANI

FOTODAMJ@N

hodil v tem časovnem obdobju. Bojan Brezigar je - tokrat kot predsednik založniške hiše DPZ-Prae - na domu tržaških novinarjev gostil predstavnike krajevnih institucij. Ob njem sta sedela najprej predsednica Dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani, potem tržaški župan Roberto Cosolini. Prišla sta

ROBERTO COSOLINI

FOTODAMJ@N

pozdraviti častitljivi dnevnikov jubilej, njuna prisotnost pa je bila viden pokazatelj spoštovanja, ki si ga je dnevnik s svojim vsakodnevnim poročanjem, tudi v sedanjih gospodarsko težkih časih, znal prislužiti in zaslužiti pri najvišjih predstavnikih krajevnih institucij.

Primorski dnevnik je protagonist pri večkulturni bogatitvi našega ozemlja, je poudarila Serracchiani. Omenila je

MARIA TERESA
BASSA POROPAT

FOTODAMJ@N

pozornost, ki jo dnevniku, pa tudi celotni manjšinski skupnosti posveča italijanska vlada, in tudi deželna uprava bo postorila svoje, je obljubila.

Za Cosolinija je vse večje odpiranje mesta vsem svojim kulturnim in jezikovnim skupnostim »proces brez povratka«. Dnevnik je bil in ostaja pomemben glas informacije, predvsem pa

DEŽELA - Srečanje gasilcev iz različnih držav

Skupaj v boj proti požarom na morju

Gasilci so pred Velikim trgom imeli privezano plovilo za nujne intervencije na morju

FOTODAMJ@N

Dogodki, povezani s požarom na turskem trajektu UND Adriyatik pred Rovinjem leta 2008, so bili povod za začetek bolj sistematičnega sodelovanja med slovenskimi, italijanskimi in hrvaškimi gasilskimi reševalnimi enotami. Do tistega trenutka je bilo na meddržavni ravni sodelovanje gasilcev izredno pomanjkljivo, koordinacija reševalnih akcij pa slaba. Ta požar je bil učna lekcija za vse vpletene, zato so odgovorni lansirali serijo projektov, v katere so vključili države, ki jih povezuje Jadransko morje.

O tem, kaj vse so gasilci Slovenije, Italije in Hrvaške dosegli v zadnjih letih in katere so njihove prioritete za prihodnost, se je govorilo na včerajšnjem mednarodnem simpoziju z naslovom Protipožarna varnost na morju. Odlično obiskan posvet v deželni palači na Velikem trgu, ki so ga oblikovali tudi gostje s Finske in Nizozemske, sta v jutranjih urah uvedla predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani in deželni odbornik Paolo Pantonin, ki sta poudarila pomen čezmejnega sodelovanja in potrebo po izmenjavanju primerov dobrih praks. Po oceni Serracchiani je sodelovanje prinaša boljše dialoge na institucionalni ravni, terja pa tudi sklepanje različnih protokolov nujne intervencije.

Navzoče občinstvo sta pozdravila tudi na-

mestnik generalnega direktorja Uprave RS za zaščito in reševanje Branko Dervodel in generalni poveljnik hrvaških gasilcev Slavko Tucaković. Oba gosta sta pohvalila sodelovanje med državama, slovenski predstavnik pa se je italijanskim kolegom zahvalil za pomoč ob lanskem žledolomu. Več o konkretnem sodelovanju med državami ob Jadranskem morju in obvladovanju požarov na morju je povedal Roberto Catarsi iz deželne gasilske službe. Govornik je dejal, da so požari na morju bolj redki, ko pa do njih pride, so pogosto usodni. Slišali smo, da si vodstvo gasilcev FJK prizadeva, da bi sledilo angleškemu in finskemu zgledu za vzpostavitev skupne skupine MIRG (Maritime Incident Response Group), v kateri bi sodelovale države, ki jih povezuje isto morje. »Gasilske enote v skupini MIRG bi v primeru požarov na odprtem morju lahko nastopile z enakimi pristojnostmi in popolnoma enakim operativnim jezikom«, je opozoril Catarsi in dodal, da želijo z dotičnim simpozijem poglobiti že obstoječe operativno sodelovanje in preučiti možnosti za vzpostavitev MIRG-a tudi pri nas.

O zahtevnih reševalnih akcijah na morju so spregovorili še drugi govorniki, zanimiv je bil poseg Fabia Cuzzocree, ki je opisal težavno reševanje nasledle potniške križarke Coste Concordie. (šč)

POMORSKA POSTAJA - Od petka do nedelje

Spoznajte naše morje - s prireditvijo Mare Nordest

Okoljski, ekonomski, socialni in kulturni pomen morja bo v žarišču četrte izdaje prireditve Mare Nordest, ki jo prireja tržaško športno združenje Trieste Sommersa Diving. Prireditve se bo letos dogajala na Pomorski postaji, program pa predvideva predavanja, predstavitev knjig, športne dejavnosti in degustacijske trenutke. Slednji so novost letošnje izdaje, prireditelji pa bodo ves podaljšan konec tedna ponujali tipične lokalne slaščice, ki jih bo mogoče okušati ob srkanju Qubik kave in lokalnih vin.

Na včerajšnji predstavitvi, na kateri je pozdrave v imenu Občine Trst prinesel občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, so prireditelji povedali, da je Mare Nordest namenjen vsem ljubiteljem morja. V okviru prireditve bodo v nedeljo (ob 12. uri) izvedli prostovoljsko akcijo čiščenja morskega dna med pomolom Bersaglieri in pomolom Pescheria. Na tem območju bo čistilo okrog 50 potapljačev, ki bodo na plan potegnili odpadke, ki v morju ogrožajo morske živali. Naj spomnimo, da so lani prostovoljni potapljači očistili morskno dno v Kanalu nasproti Ponterosa, iz katerega so potegnili na stotine kosov odpadkov.

Uvod v letošnjo izdajo bo predavanje (ob 10.40), ki bo zanimivo za tiste, ki bi se radi preizkusili v vojaški mornarici. S poklicem projektiranja plovil bo povezano predavanje, ki se bo začelo ob 11.20, točno opoldne pa bo Paolo Spada iz podjetja Samer & Shipping predstavil morskoro avtocesto Trst - Turčija. Popoldanski program bo namenjen ljubiteljem naravoslovnih ved, ob 17. uri pa se bo predstavil italijanski rekordir v globinskem potapljanju Massimiliano Vidoni, ki bo predstavil svoje potapljaške dogodivščine. Posebna gostja oz. botra tridnevne prireditve bo tudi le-

Prireditve Mare Nordest podpira tudi Občina Trst, ki jo je na predstavitvi zastopal odbornik Edi Kraus

tos Patrizia Maiorca, hči svetovno znane italijanskega potapljača Enza Maiorca.

Sobotni program se bo začel ob 8.30 v dvorani Saturnia, uvedel pa ga bo Bruno Zvech, namestnik ravnatelja tržaškega Navtičnega inštituta, ki letos obeležuje 260-letnico obstoja. Sobotno dopoldne bo postreglo s številnimi dejavnostmi na morju pred Pomorsko postajo. Po 12. uri bo svoje spretnosti v potapljanju brez jeklenke s kisikom pokazal potapljač Massimiliano Vidoni. Popoldne bodo strokovnjaki govorili o ribištvi kot pomembni gospodarski dejavnosti, predvidene pa so tudi predstavitve zanimivih knjig.

Zadnji dan prireditve Mare Nordest se bo začel ob 9.20 v dvorani Oceania. Predavatelji se bodo dotaknili različnih tem, povezanih s pomorskimi dejavnostmi, predstavili bodo tudi publikacijo Il Manuale del velista. Ob 12. uri pa se bo začelo čiščenje morskega dne pred Velikim trgom, pri katerem bo sodelovalo 50 prostovoljnih potapljačev. Četrto izdajo prireditve na temo morja bodo sklenili s podeljevanjem nagrad udeležencem natečaja Underwater Photo Contest Città di Trieste. (šč)

REPENTABOR - Tajnik Močnik odprl pokrajinski kongres stranke Slovenske skupnosti

SSk: na kongresu zahteva po zaščiti jezika in ozemlja

Skrb za zaščito jezika, za šolo in za upravno samostojnost na lastnem ozemlju morajo biti v prihodnosti vodilo tržaške stranke Slovenske skupnosti, ki se bo še naprej potegovala za izvajanje pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji. Pravice niso privilegij in niso potrata denarja, kot to pravijo nekateri. Nasprotno, skrb za manjšinske skupnosti je podpora šibkejšemu delu družbe, ki predstavlja pomembno vrednoto. Zato bo potrebno še bolj učinkovito zahtevati vsaj normalno izvajanje pravic slovenske manjšine, to pa naj bi morebiti skupaj zasledovale stranka SSK in krovní organizaciji. Poseben poudarek bo v prihodnosti namenjen tudi za razpravo oziroma spremembo deželne reforme krajevnih uprav, skupaj pa bo potrebno odločati o šolski reformi. Delitve namreč SSK ne zanimajo, ker je to zbirna stranka, ki zasleduje interese vseh Slovencev.

To so bile glavne iztočnice zajetnega poročila, s katerim je pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti Peter Močnik odprl pokrajinski kongres, ki je bil sinoči v Kulturnem domu na Colu. Na kongresu je sodelovalo 40 delegatov v zastopstvu raznih strankinih sekcij (Dolina, Zgonik, Sv. Ivan, Repentabor, Sv. Jakob, Trst, Milje, Devin-Nabrežina, Škedenj, Sv. Ana, Barkovlje, vzhodni Kras in mladinska sekcija). Na srečanju, ki ga je uvedel Moški komorni zbor Stane Malič z Opčin pod vodstvom Walterja Lo Nigra in ga je v imenu predsedstva povezovala Maja Lapornik, so pozdravili oziroma poslali pisno sporočilo razni gostje. Kongresa so se med ostalimi udeležili tržaški župan Roberto Cosolini (ta je med drugim napovedal, da bo kmalu mogoče uporabljati slovenski jezik v tržaškem občinskem svetu), tržaški občinski odbornik za razvoj in za gospodarske dejavnosti Edi Kraus, miljski občinski odbornik Fabio Longo, podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, deželni tajnik SSK Damijan Terpin in goriški tajnik SSK Julijan Čavdek. Pozdrave so poslali tudi koalicijski partnerji, in sicer pokrajinski tajnik SKP Peter Behrens, predstavnik Občanov Eliana Frontali in liste Trieste Cambia Roberto Decarli, medtem ko je vodja svetniške skupine Demokrat-

Levo Peter Močnik med svojim poročilom. Desno: na kongresu je pozdravil tudi tržaški župan Roberto Cosolini

FOTODAMJ@N

ske stranke v tržaškem občinskem svetu Marco Tonnelli poslal sms sporočilo.

Sicer je bil kongres v znamenju zahteve po zaščiti in izvajanju pravic slovenske manjšine, kar predstavlja poslanstvo

stranke Slovenske skupnosti. Vendar je bil pogled tudi uprt v prihodnost. Na kongresu so izvolili novo pokrajinsko vodstvo, ki bo kmalu izvolilo novega pokrajinskega tajnika. Sploh pa gledajo v SSK tudi na

prihodnje volitve. Stranka se bo morala glede koalicije oz. sodelovanja s strankami tudi krepko zamisliti, kot je na to med drugim opozoril Terpin.

A.G.

Dolina: pomazano platno na pročelju Pangerčeve hiše

Neznanci so v noči na sredo pomazali veliko platno na pročelju poslopja Pangerčeve hiše v Dolini. Platno z originalnim načrtom po-

slopja iz 19. stoletja so namestili ob odprtju tamkajšnjega muzeja. Karabinjerji so uvedli preiskavo, da bi sledili storilce.

Izdal ga je čevelj

Mestna policija je izsledila motociklista, ki je v ponedeljek povzročil prometno nesrečo v predoru na trgu Foraggi in je pobegnil s prizorišča. Moški je trčil v drugega motociklista, ki je nato treščil v nek kombi. Vendar se je v nesreči tudi poškodoval in izgubil čevelj, ki so ga nato našli policisti. Zanje ni bilo težko ugotoviti, da je bil moški, ki se je kmalu nato zatekel v bolnišnico, isti človek. Povzročitelja nesreče so namreč našli na urgenci. Moški je bil poškodovan in brez čevlja, tako da svoje krivde ni mogel zanikati. Priznal je, da je povzročil nesrečo in tudi razkril, kje je skril motor znamke Aprilia 1000, s katerim je povzročil nesrečo. Med drugim bo moral plačati 848 evrov globe, ker skuter ni bil zavarovan.

KRAJEVNE UPRAVE - Župani štirih okoliških občin o zadnjih novicah o reformi krajevnih uprav

»Upočasnitev reforme je pozitivna«

Ocene Vladimirja Kukanja (Devin-Nabrežina), Monice Hrovatin (Zgonik), Marka Pisanija (Repentabor) in Sandyja Kluna (Dolina)

VLADIMIR KUKANJA

MONICA HROVATIN

MARKO PISANI

SANDY KLUN

Župani štirih okoliških občin, devinsko-nabrežinske, zgoniške, repentabske in dolinske, so si - po začasni zamrznitvi izvajanja določil deželne reforme krajevnih uprav - nekoliko oddahnili. Imeli bodo nekaj več časa za prilagoditev lastnega poslovanja »diktatom« zakonskega besedila, kar bo pomembno predvsem za boljšo organizacijo bodočih občinskih (ali medobčinskih) služb in storitev, ne delajo pa si utvar, da bo lahko vse ostalo po starem, ali pa, da se bo izteklo tako, kot so sami večkrat predlagali (beri: zveza brez tržaške občine).

Vladimir Kukanja, devinsko nabrežinski župan, je menil, da bo enoletni zamik vendarle koristil. »Vse bo mogoče postoriti bolj pametno, brez hitrice. A kaže, da bo vse ostalo isto. Sedaj bomo preštedirali popravke, šele potem

bo kolikor toliko jasno, kaj bo. Sedanja odločitev o preložitvi začetka izvajanja reformnega zakona je vsekakor majhen rezultat.«

Monica Hrovatin, zgoniška županja, je ocenila pozitivno novice z Dežele. »Izvesti reformo tako, kot je bila prvotno zastavljena, je bilo nemogoče. Pripraviti statut zveze občin, urediti urade, tega ne bi zmogli. Upam v še dodatne popravke, ki naj zajamčijo dosedanje storitve in usluge. Z več časa na razpolago bo to mogoče bolje urediti.«

Marko Pisani, župan repentabske občine je ocenil, da se prvotna izhodišča ne bodo bistveno spremenila. »Seveda, sedaj bomo imeli več časa na razpolago, da se zadeve uredijo. To bo pomembno predvsem za pripravo pravilnikov o delovanju posameznih služb in uradov. V tem

okviru bo treba izkoristiti čim več možnosti, da bi majhnim občinam zagotovili čim večjo avtonomijo pri odločanju.«

Sandy Klun, dolinski župan, je ocenil, da je upočasnitev izvajanja reformnega zakona pozitivna. »Osebnostem preteklo soboto na pokrajinskem srečanju stranke pozval pristojne, naj upočasnijo postopek. Mene je razprava o reformi spravila v težek položaj. Kontakti z drugimi upravami so tako rekoč vsakodnevni, predvsem kar se tiče ureditev skupnih storitev. Kar se tiče priziva na deželno upravno sodišče, za katerega se je odločil občinski svet, smo se srečali z odvetnikom, da bi preverili možnosti za tehen priziv.«

M.K.

Razstava v palači Costanzi

Občinski odbornik za kulturo Paolo Tassinari in direktorica Mestnih knjižnic Bianca Cuderi vabita na otvoritev razstave z naslovom Quando l'Italia dichiarò guerra all'Austria, ki jo bodo danes ob 18. uri odprli v dvorani Veruda v palači Costanzi na Malem trgu 2. Razstava bo na ogled do 7. junija, spremljal pa jo bo bogat spremljevalni program. Predvidenih je pet predavanj, ki se bodo ob 17.30 začele v avditoriju nekdanje ribarnice.

Predstavitel knjige v Ubiku

V knjigarni Ubik v prehodu Tergesteo bodo danes ob 18. uri predstavili roman Giulia Massobria, ki nosi naslov Rex. Z avtorjem romana, čigar dogajanje je postavljeno v čas med drugo svetovno vojno, se bo pogovarjal zgodovinar Roberto Spazzali.

Macbeth v Podlonjerju

V Ljudskem domu Giorgio Cancani v Podlonjerju bodo danes ob 20.30 zavrteli film Macbeth. Vstop je prost za vse člane Italijanske zveze kinematografskih krožkov (letno članarino 15 evrov je mogoče poravnati neposredno v ljudskem domu).

Kavarna znanosti

V kavarni Tommaseo se bo danes ob 17.15 nadaljeval niz srečanj z naslovom Kavarna znanosti. Tokrat bodo na vrsti strokovnjakinje Silvia Caramicola, ki bo govorila o rekah v oceanih, ter Jasna Legiša in Monica Belfiore, ki bosta govorili o neverbalni komunikaciji.

Spomin na Cesca

V gledališču Contrada bo jutrišnji večer posvečen lani umrlemu ustanovitelju, umetnostnemu vodji in režiserju Francescu Macedoniju, ki je vselej zagovarjal uporabo tržaškega narečja v gledaliških delih. Predstavo bosta vodila Andrea Germani in Zita Fusco, ki bosta prikazala različne aspekte njegovega življenja. Sodelovali bodo številni gostje oz. igralci, kot so Ariella Reggio, Antonio Salines, Marzia Postogna, Claudio Grisancich, Maurizio Repetto, Riccardo Peroni, Carlo Moser, Adriano Giralardi, Maurizio Zacchigna in Maria Grazia Plos.

Zbiranje finančne pomoči

Na Borznem trgu bo jutri od 18. do 21. ure in v soboto od 16. do 23. ure vrsta glasbenih in drugih prireditev, ki jih prireja občanski odbor Alziamoci. Namen pobude je zbirati finančno pomoč za žrtev eksplozije, ki je februarja letos popolnoma uničila zadnje nadstropje stavbe v Ul. Baia-monti.

Knjiga Brunova vojna

V knjigarni Ubik (galerija Tergesteo) bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo tržaške zgodovinarke Marte Verginella z naslovom La guerra di Bruno (Brunova vojna). Gre za dnevniške zapise tržaškega Slovenca Bruna Trampuža, ki jih je zgodovinarica že objavila v knjigi Suha pašta, pesek in bombe, ki je izšla v zbirki Annales koprškega Znanstveno raziskovalnega centra. Z avtorico se bosta pogovarjala novinar Alessandro Marzo Magno ter zgodovinarja Luisa Accati in Tristano Matta.

Srečanje o igrah na srečo

V razstavnici dvorani Zadrugne kraške banke bo jutri ob 17. uri informativno srečanje na temo iger na srečo in hazarderstva. Srečanje prireja lokalno gibanje fokolarijev, govorila bosta zdravnica Luisa Donini in matematik Giorgio Dendi.

ŠOLA GREGORČIČ - Emi Shoji iz Kyota na obisku na dolinski šoli

Prešernovo Zdravljico prebrala v japonščini

Emi Shoji je doma v Kyotu in se na Japonskem, med drugim, ukvarja s promocijo oljkarstva in oljčnega olja. Po poklicu je stevardesa in je bila deljena dvorskemu letalu, na katerem je stregla cesarju Aki Hitu. Trenutno ne leti več, vendar rada in pogosto potuje. Pot jo je pred kakšnim letom zanesla tudi v Italijo, kjer se je navdušila nad oljkarstvom in nad ekstra deviškim oljčnim oljem. Marca 2014 je v Trstu obiskala salon Olio Capitale in spoznala tudi naše oljkarje, med drugimi prof. Borisa Pangerca, ki jo je povabil na šolo in jo predstavil svojim dijakom, obenem pa jo je seznanil z oljgarsko dejavnostjo in tržiški pokrajini in ji razkazal naše oljčnike in jo popeljal v oljarno Kmetijske zadruga.

Emi se je pred kakšnim tednom vrnila v Italijo in si ogledovala oljčnike na Siciliji, svoje potovanje pa je sklenila v Trstu in v ponedeljek ponovno obiskala dijake 2.a in 3. razreda NSS Simona Gregorčiča v Dolini, s katerimi je po prvem obisku lanskega novembra ostala v pisnem stiku.

Na srečanju so dijaki doživeli nekaj izjemnega: Emi Shoji jim je namreč prebrala celo Prešernovo Zdravljico v japonščini, za sedmo kitico – Žive naj vsi narodi – pa jim je na tablo napisala tudi izgovorjavo in so skupaj ponavljali besedilo slovenske himne v japonščini. Dijakinja Ilaria je Zdravljico v japonščini v celoti posnela, tako da je ohranjen tudi zvočni dokument. Emi je dijake obdarila z origami, ki jih sama izdeluje, v sproščenem in priskrbenem vzdušju pa je radovedne dijake še sama učila te veščine.

Zgoraj
Emi Shoji
med dolinskimi
dijaki;
desno Slovenija
v japonski pisavi

RIS

Obisk v Dolini je Emi Shoji sklenila z ogledom Oil bara Torklja v starinski dolinski stiskalnici oljka, pred slovesom pa je na lentjeno od maja še napisala posvetilo v japonščini in se podpisala.

Gostja iz daljne dežele vzhajajočega sonca je zadržala, da se bo z veseljem še vrnila v Dolino in bo Trst odslej postal obvezni postanek na njenih potovanjih po oljgarski Italiji.

RAZSTAVA - Junija v Društvu slovenskih izobražencev

Ženska toponomastilka

Prikaz ulic in trgov v Sloveniji, poimenovanih po zaslužnih ženskah, naj bi spodbudil podobne posege pri nas

Italijansko društvo Toponomastika femminile / Ženska toponomastika, ki ima sedež v Rimu, organizira skupaj s slovenskim Društvom slovenskih izobražencev, ki ima sedež v Trstu, v Ulici Donizetti, 3, fotografsko razstavo o ženski toponomastiki v Sloveniji, specifično o ženski odonomastiki v Ljubljani, Kopru, Mariboru, Novi Gorici, Novem Mestu in Krškem.

S to pobudo, ki jo je slovensko društvo uresničilo v sodelovanju s Komisijo za enake možnosti Občine Trst, si organizatorji prizadevajo, da bi Tržičani spoznali življenje in delo Slovenk, ki so bile aktivne na raznoraznih trgih, na političnem, zgodovinskem, kulturnem, v raznih mestih Slovenije in po katerih so bile poimenovane nekatere ulice.

Organizatorji si prizadevajo tudi, da bi tržaška občinska uprava poimenovala ulice, vrtove, zelenice po zaslužnih Slovenkah. Na razstavi bodo na ogled fotografije tabel z ženskimi poimenovanji, s podnapisi, ki bodo, v strnjeni obliki, predstavili življenje in delo Slovenk, po katerih so bile ulice poimenovane. Razstava ima pokroviteljstvo Sklada Libero in Zora Polojaz, ki je tudi financiral projekt, poleg tega društva Espansioni - Ekspanzije, tržaškega Centra Unesco. Ima podporo Komisije za enake možnosti občine Trst. Na otvoritev razstave so bile povabljene tržaška poslanka Tamara Blažina, tržaška podžupanja Fabiana Martini, tržaška

Napisi dveh
po ženskah
poimenovanih ulic
v Sloveniji

občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari. Odprtje fotografske razstave bo v ponedeljek, 1. ju-

nija, v Trstu, v Peterlinovi dvorani, v prvem nadstropju, v ulici Donizetti 3. Razstava bo odprta vsak dan do ponedeljka, 15. junija, vključno. (E.C.)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 14. maja 2015

BONIFACIJ

Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.27
- Dolžina dneva 14.52 - Luna vzide ob 3.29 in zatone ob 16.06.

Jutri, PETEK, 15. maja 2015

ZOFKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1019 mb ustaljen, vlaga 53-odstotna, veter 4 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,8 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15
»Il racconto dei racconti«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Forza maggiore«.

CINEMA DEI FABBRI - Dvorana je rezervirana.

FELLINI - 17.00, 19.15, 21.45 »Adaline - L'eterna giovinezza«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 20.10 »Mia madre«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Calvario«; 18.20, 22.00 »Cake«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.10 »Ritorno al Marigold Hotel«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.20 »Hitri in drzni 7«; 16.20, 18.00, 20.10, 20.45 »Maščevalci: Ultronova doba 3D«; 15.30, 17.30, 18.30, 20.00, 21.00 »Pobesneli Max: Cesta besa 3D«; 16.10, 18.20, 20.30 »Prava nota 2«; 16.30 »Spuzi na suhem 3D«; 19.10, 21.10 »Vroči pregon«; 15.50 »Zvončica in legenda o Nikolizveri«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45, 20.10, 21.00, 22.10 »Mad Max: Fury Road«; 16.30, 18.45, 21.15 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2: 16.30, 18.45, 21.00 »Samba«; Dvorana 3: 16.30, 18.20 »Doraemon il film«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15 »Sarà il mio tipo?«; 22.10 »The Gunman«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.30 »L'attacco dei Giganti - Il Film«; 16.00, 18.50, 21.20, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.20 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30 »The Gunman«; 17.00, 19.30 »Doraemon il film«; 21.00 »Run All Night«; 16.10, 18.55, 21.40 »Child 44 - Il bambino n. 44«; 16.40 »I 7 nani«; 16.30, 18.45, 21.45 »Adaline - L'eterna giovinezza«; 18.50 »Ritorno al Marigold Hotel«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Mad Max: Fury Road«; Dvorana 2: 17.15, 19.45, 22.10 »Il racconto dei racconti«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »Mad Max: Fury Road 3D«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.15 »The Gunman«; Dvorana 5: 17.30 »Doraemon il film«; 20.00, 22.10 »Forza maggiore«.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA prireja predavanje o zlorabah in pasteh interneta danes, 14. maja, ob 17. uri v prostorih OŠ Virgila Ščeka, namenjeno starišem učencev 4. in 5. razredov osnovnih šol ter staršem učencev nižje srednje šole.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da so v teku vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sesljanu za š.l. 2015-16. Obrazci so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici, Nabrežina 102. Prošnje najkasneje do 15. maja v uradu, Nabrežina Kamnolomi 25. Info na tel. 040-2017375.

prej do novice

www.primorski.eu

Barbara in Matija sta Kevinu bratca podarila.

Dobrodošel med nami mali

Aron

Povečani družinici čestitamo

vsi domači

Čestitke

Družina našega odbornika Matije ter žene Barbare se je povečala. Novorojenčku ARONU želimo vse najlepše vsi pri KD Slovan s Padrič.

Bratcu Kevinu, mamici Barbari in papatu Matiji se je pridružil mali ARON. Družinici čestitava in novorojenčku želiva vse najlepše Karin in Jan.

Naši DRAGICI HUSU želimo: Naj sonce sreče tebi sije, dokler ti življenje bije, posebno še ta dan, ko praznuješ tvoj 80. rojstni dan. To ti kličemo Miranda ter prijateljice s Proseka in Kontovela.

Izleti

SSO obvešča, da v petek, 15. maja, bo avtobus za obisk svetovne razstave Expo Milan odšel z Opčin ob 6. uri iz parkirišča pri krožišču v smeri Banov. Več informacij na 040-3481586.

ZSKD obvešča prijavljene na izlet 15. maja za Expo Milan, da bodo trije avtobusi iz treh pokrajin sledili sledečim urnikom: odhod od Domja (pred banko Antonveneta) ob 5.00; iz Trsta (trg Oberdan) ob 5.20; iz Sesljana (avtobusna postaja nasproti bencinske črpalke) ob 5.45. Za povratek je odhod od Expo-ja predviden ob 18.00; odhod iz Gorice (parkirišče pred pokopališčem) ob 5.30. Za povratek je odhod od Expoja predviden ob 22.30. Odhod iz Čedad (trg Resistenza) ob 8.00. Odhod od Expoja pa ob 22.30.

KMEČKA ZVEZA prireja v petek, 22. maja, izlet na ogled 26. državne razstave »Dobrote slovenskih kmetij«, ki bo v minoritskem samostanu na Ptuj. Na razstavi sodelujejo tudi slovenske zamejske kmečke organizacije združene v Agraslovlak v koordinaciji MKGP. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 6.30 in z Opčin ob 7.00. Vpis do 20. maja v uradih KZ na tel.: 040-362941 (TS); 0481-82570 (GO); 0432-703119 (Čedad).

KRU.T vabi v petek, 29. maja, na zaključno srečanje pred poletjem z obiskom Rogaške Slatine in kulturnih ter drugih znamenitosti v Olimjah pri Podčetrtku. Prijave in info v Ul. Cicerone 8 - II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PODPORNO DRUŠTVO ROJAN IN KRU.T vabita v nedeljo, 7. junija, na izlet »Lepote Nediških dolin«. Pot bo vodila na Staro Goro, v Špeter Slovenov do Sv. Ivana v Čele, na povratku še postanek v Rožaški opatiji. Prijave in info v Ul. Cicerone 8 - II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it ali tel. 040-826661 (Darko Kobal), 040-417025 (Anton Bolet).

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

IGOR CACOVICH ima odprto osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

SILVANO FERLUGA vabi na osmico pri Piščancih.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Tel. št.: 349-3857943.

V ZGONIKU je odprl osmico Milič Stanko. Tel. 040-229164.

SKD Barkovlje
s pokroviteljstvom ZSKD
in Slovenske prosvete

vabi na

Zaključni nastop Glasbene kambrce

**Danes, 14. maja
ob 20.00
ul. Bonafata 6**

Sodelujejo:
Glasbena kambrca,
vodi Tina Renar, klavirska
spremljava Valentina
Cibic, solistke
mladinke in mladinci
Glasbene kambrce,
mentor Aleksandra Pertot

Poslovni oglasi

PRODAJAMO mlade kokoši.
00386(0)41584116

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM stanovanje v Ul. Settefontane 4: šesto nadstropje z dvigalom, kuhinja, kopalnica, dve sobi, dnevna soba z balkonom in shramba. Tel. št.: 339-5840600.

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja, in poslovne prostore ter popravilam pohištvo. Tel. št. 340-2719034.

IŠČEM DELO kot negovalka ali pomočnica starejših oseb. Tel. št. 00386-31354244.

ODDAJAMO v najem opremljeno stanovanje (pribl. 55 kv. m.) na Proseku s samostojnim ogrevanjem.. Tel. 320-1509155.

PODARIMO zelo simpatične mucke. Tel. št.: 040-200865.

Lekarne

Do nedelje, 17. maja 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 - 040 309114.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA, v sodelovanju z Občino Dolina, ZKB, Tržaško kmetijsko zadruzo, Zadruzo Dolga krona in Soškim konzorcijem za bonifikacijo, prireja danes, 14. maja, ob 20. uri v dvorani Občinskega sveta v Dolini srečanje na temo »Kakšne možnosti razvoj za naše kmetijstvo v novem Programu razvoja podeželja (PRP) 2014/2020«. Spregovorili bodo: agr. Stefano Predan - Kmečka zveza, arh. Maurizio Trevisan - strokovnjak in izvedenec ZKB - BCC. Toplo vabljeni člani in ostali zainteresirani.

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo danes, 14. maja, zaprta.

CENTER OTROK IN ODRASLIH Harmonija sklicuje redni občni zbor, ki bo v petek, 15. maja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, na društvenem sedežu v Ul. Canova 15.

CENTER OTROK IN ODRASLIH Harmonija vabi na predstavitev poletnega centra Harmonija 2015 v petek, 15. maja, ob 18.00 na društvenem sedežu v Ul. Canova 15. Poletni center bo letos potekal julija in avgusta v Grljani in je namenjen otrokom od 3 do 14 let starosti. Toplo vabljeni!

MALA GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJKE PETERLIN (gledališki teden za otroke od 7. do 13. leta) v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete bo potekal na Opčinah v prostorih Marijanišča od 15. do 19. junija, vsak dan od 9. do 16. ure. Za ostale info po tel. 040-370846 (vsak dan od 9. do 17. ure).

ZDRUŽENJE TERRA SOPHIA prireja delavnice za otroke med 3 in 12 letom v igralnici in knjižnici pri gledališču F. Prešeren v Boljuncu. V petek, 15. maja, od 16.30 dalje delavnica z recikliranim materialom. V soboto, 16. maja, od 16.30 dalje delavnica z glino. Med dejavnostmi bo prikazan program Poletni čas 2015 z možnostjo vpisnin. Info na tel. 333-6030887, terrasophia@tiscali.it.

DELAVNICA SOMATSKIH GIBOV - Vabimo vas na 4 urno srečanje, ki bo potekalo v soboto, 16. maja, v Kulturnem domu v Nabrežini, od 15. do 19. ure. Učenje in osvajanje somatskih gibov bo vodil fizioterapevt Aleš Ernst. Prosimo za predhodno najavo, omejeno št. mest. Info in vpis na tel.: 349-6483822 (Mileva).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 16. maja, ob 6.00 odhod avtobusa s Padrič za nastop na Koroškem (Prevalje).

KMEČKA ZVEZA IN OBČINA DEVIN NABREŽINA prirejata, v sodelovanju z MoPZ Fantje izpod Grmade ter s pokroviteljstvom ZKB, v nedeljo, 17. maja, ob 18.30 proslavo ob 40-letnici postavitve spomenika Kmečkemu puntu v Devinu ter vabita člane in občane k polnoštevilni udeležbi.

KRU.T obvešča člane, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Plavi Laguni pri Poreču od 20. do 30. junija. Vse zadevne informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, (II. nad.) Tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA obvešča cenjene člane, da bo redni občni zbor v drugem sklicanju v nedeljo, 17. maja, ob 10.00 na sedežu SISSA (bivša bolnica Santorio) v Ul. Bonomea 265 na Opčinah. Članom je na voljo brezplačno parkirišče ali brezplačni transfer s kombijem od zavoda SISSA in nazaj. Odhod izpred sedeža banke od 9.15 dalje.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV in Knjižnica Dušana Černeta vabita v ponedeljek, 18. maja, v Peterlinovo dvorano, Ulica Donizetti 3, na večer Med papežem in kraljem - pogovor o prepletanju jugoslovanske in vatičanske diplomacije v prvi polovici prejšnjega stoletja. O nedavni izdaji avtobiografije in dokumentov diplomata msgr. dr. Nikole Moscatella (1885 - 1961) bo spregovoril njihov urednik, mladi hrvaški zgodovinar dr. Stipe Kljaić iz Zagreba. Začetek ob 20.30.

ONAV (vsedrjavno združenje poskuševalcev vina) vabi na večer posvečen Valpolicelli. Pokušnjo bomo izpeljali v torek, 19. maja, ob 20.00 v restavraciji v Miljah. Info in vpisnina po tel. 333-9857776 ali trieste@onav.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v torek, 19. maja, ob 14.00 v prvem in v sredo, 20. maja, ob 18.30 v drugem sklicu na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV prireja delavnice Kult-ura zate2 namenjene mladim članom do 25. leta starosti. Informativno srečanje bo v torek, 19. maja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. san Francesco 20, 2. nadstropje).

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in ostale davčne zavezance, da v svojih uradih CAF izpolnjuje obrazce 730 tudi v slovenskem jeziku, kot običajno po predhodnem zmenku.

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v četrtek, 21. maja, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca prireja nov tečaj za začetnike pod vodstvom Loredane Kralj. Tri srečanja bodo potekala na kolesarski stezi (zbirališče nad Ricmanji) v soboto, 23. maja, od 14.30 do 16.30. V nedeljo, 24. maja, od 9.00 do 11.00 ter v soboto, 30. maja, od 14.30 do 16.30. Info in prijave na tel. 333-3616411 (Sonja) od 14.00 do 15.00.

SKD LIPA BAZOVICA - »Kamnite pastirske hiške na B'zovskem in v okolici«. Ogled pastirskih hišk na dveh pohodih: v nedeljo, 24. maja, z zbirališčem ob 15. uri pri kalu in v nedeljo, 31. maja, z zbirališčem pri naravoslovnem centru v Bazovici. Pohoda trajata približno tri ure. V nedeljo, 24. maja, ob 19. uri po pohodu otvoritev razstave slik v Bazovskem domu. Vodi Vojko Ražem.

JASLI v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v pisarni, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijski.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadruza »La Quercia« obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih 16.00 - 18.00 in ob sobotah 10.00 - 12.00. Namenjena je otrokom od 1. do 6. leta. Za mesec maj je predvidena delavnica Rdeči maj. Za ostale info na tel. 040-299099 (ponedeljek - sobota 8.00 - 13.00).

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrte in šole (do 12. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijski.it.

LETNIKI 1955 Lonjer Katinara Rovte se dobimo v sredo, 3. junija, ob 20.30 v ŠKC v Lonjerju, da se pogovorimo o praznovanju naše 60. letnice. Info na tel. št. 333-3443017 (Ervin).

OBČINA DOLINA obvešča, da je do torka, 30. junija, potrebno predložiti prošnjo za korištenje šolskih kosil za šolsko leto 2015/2016. Za občinski šolski prevoz pa najkasneje do srede, 10. junija, s predhodno prijavo za korištenje storitve. Obrazci in podrobnejše informacije na www.sandorligo-dolina.it. Za dodatna pojasnila na Uradu za izobrazbo in šolske storitve na tel. 040-8329281, 040-8329239 ali po faxu 040-228874; scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

NK KRAS prireja športno-nogometni kamp od 22. do 27. junija na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2002/2009. Vpis do 15. junija. Prijave in info na tel. 040-2171044, 334-1258848 (Ester) 333-2939977 (Roberta).

NOGOMETNI KAMP za osnovnošolce in srednješolce od 22. junija do 3. julija prirejata AŠD Zarja in ŠC Melanie Klein. Vpis na www.melanie-

klein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtek 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA od 22. junija do 4. septembra v Bazovici, za otroke od 3 do 13 let. Vpis do 11. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtek 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvo-nec že zvonil« v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel od 31. avgusta do 11. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijski.it.

PRIMORCI BEREMO 2015 - Vabljeni k branju slovenskih avtorjev do 11. novembra. Informacije pri sodelujočih knjižnicah: Narodna in študijska knjižnica, Trst (ponedeljek-petek, 10.00-18.00), Občinska knjižnica, Sa-lež (ponedeljek in sredo, 15.00-19.00), Knjižnica P. Tomažiča in tovarišev, Opčine (ponedeljek-petek, 16.00-19.00), Knjižnica B. Pahorja, Prosek (ponedeljek 19.30-21.00).

Prireditve

PRAVLIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK obvešča, da napovedano srečanje s pravlično gostjo Chiaro Pauli danes, 14. maja, odpade.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi danes, 14. maja, na zaključni nastop Glasbene kambrce. Sodelujejo: Glasbena kambrca, vodi Tina Renar, klavirska spremljava Valentina Cibic, solistke mladinke in mladinci Glasbene kambrce, mentor Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.00.

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina »F. Paviš«, Ul. Mazzini 30 v Trstu prireja dve srečanju na temo: »Antropozofija, kot moderni način ozdravljenja naših odnosov do sveta« v petek, 15. in soboto, 16. maja, ob 20. uri na sedežu. Predava antropozofski zdravnik dr. Sergio Maria Francardo.

V NŠK, Ul. Sv. Frančiška 20, je do 15. maja na ogled razstava akvarelov Sophie Vinci »Navdih«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10. do 18. ure.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 15. maja, ob 19.30 v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave ilustratorke Chiare Sepin »Cvet življenja«. Razstavo in avtorico bo predstavila prof. Jasna Merku'. Glasbeni uvod: Mladinska vokalna skupina Vesela pomlad pod vodstvom prof. Andreje Štucin Cergol.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi otroke in prijatelje otrok v soboto, 16. maja ob 17.30 v dvorano Finžgarjevega doma. Otroška dramska skupina Tamara Petaros bo premierno uprizorila otroško igrico Rdeča kapica malo drugače, ki jo je napisala in režirala Manica Maver. Za uvodni pozdrav bodo zapeli otroci otroške pev-ske skupine Vesela pomlad z Opčin pod vodstvom Andreje Štucin Cergol.

»LJUDSKA PESEM NA BORJAČU« v soboto, 16. maja, bodo mladi oblikovali večer »u Kutu«, Prosek 82. Vrata na borjač se bodo odprla ob 18.30. Prepletanje barv, dišav, ljubezni do zemlje in ljudskega melosa bodo oblikovali: Skupina pevk s programom »Borjaške rozamunde« pod vodstvom dirigentke Mire Fabjan, harmonikaš Egon Taučer, oblikovalec kamnitega nakita Saško Ferluga ter mladi vinogradniki Miloš Škabar in Žarko Bukavec. Večer bo povezovala Veronika Carli.

MOVŠ LIPA organizira v soboto, 16. maja, ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici 11. pevsko revijo Fan-

tje pojejo na vasi, posvečeno klap-skemu petju. Nastopajo: Kraška klapa Sežana, klapa Škvadra iz Košane, klapa Semikantà iz Pobegov ter MoVS Lipa s člani tamburaškega orkestra France Prešeren iz Boljunca s projek-tom »Mi jn Uane«. Večer bo povezo-val Peter Verč.

SKD I. GRBEC, SKD Barkovlje in SKD S. Škamperle vabijo na premiero gledaliških predstav »Alica v čudežni deželi« v izvedbi osnovnošolske skupine in »Zaledenelo kraljestvo - Frozen« v izvedbi srednješolske skupine, v soboto 16. maja, ob 16.30 v dvorani Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Režija Boža Hrvatič, Elena Husu, Maruška Guštin in Barbara Gropajc.

4. FESTIVAL MLADINSКИH ORKESTROV Slavko Luxa bo v nedeljo, 17. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku. Koncert, ki ga prireja Godbeno Društvo Prosek, letos sooblikujejo Šolski pihalni orkester Mavrica iz Divače, Simfonični orkester Glasbene šole Sežana, Šolski pihalni orkester iz Komna in Otroški orkester GDP. Toplo vabljeni!

SKD F. PREŠEREN in SKD Slovenec vabita v nedeljo, 17. maja, ob 18. uri v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na premiero otroške igre »Naša pravljica«, v izvedbi otroške dramske skupine Breg in baletne skupine SKD Prešeren. Režija Boža Hrvatič, koreografija Marjetke Kosovac.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev knjige Draga Štoker »Iztrgani spomini«, ki bo v sredo, 20. maja, ob 20.30 v Soščevi hiši na Proseku.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE Kiljan Ferluga vabi na potopisno predavanje prof. Loredane Kralj z imenom »Sama na poti - od Lisbone do Santiago de Compostela«, ki bo v četrtek, 21. maja, ob 20. uri v baru v Miljah (Ul. San Giovanni 4).

SKD BARKOVLJE in SSG vabita v četrtek, 28. maja, na predstavo: Miroslav Košuta »Zlati prah v očeh« - glasbeno gledališki projekt Maje Blagovič in Jureta Ivanušiča v dvorani društva, Ul. Bonafata 6. Začetek ob 20.30.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave Pavla Morelja v prostorih Občine Divača, od 9. do 14. ure. Sobota in nedelja zaprto.

KDO PA SO TI MLADI FANTJE? V društvenem baru n'G'rici v Boljuncu je na ogled fotografska razstava, posvečena 70-letnici osvoboditve, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 SKD F. Prešeren.

Prispevki

V spomin na drago mamo Devano Piz-ziga daruje sin Igor 50,00 evrov za SKD Ivan Grbec iz Škedenja.

Anica Škerlavaj daruje 11,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na Angelco Malalan daruje Stanka Hrovatin 30,00 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB na Opčinah.

Sonja Šuc por. Žerjal

Sporočamo, da bo pogreb v petek, 15. maja. Odhod bo ob 10.15 iz ulice Costalunga v mavhinsko cerkev ob 11. uri.

Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

CANKARJEVA PRIZNANJA - Včeraj podelitev

Eno zlato, štiri srebrna in 10 bronastih priznanj za Licej F. Prešerna

Kako so oblikovani in kaj pomenijo kontrasti v Finžgarjevem zgodovinskem romanu Pod svobodnim soncem – barbari in dvorjani, ljubezen in vojna, Sloveni in tujci? Katera božanstva, obredi in vrednote vladajo svetu Slovencev – in s katerim namenom je pisatelj sploh zasnoval to svoje delo? So rodoljubje, bratski spori in enotnost pojmi, ki lahko vodijo v aktualizacijo romana?

Kako »zveni« Zupanov Menuet za kitaro? So to »toni« poguma, cilja, osebne zmage – ali morda hrepenenja, dvoma, (samo)ironije? Je v svetu polarizacije, ki jo prinaša vojna, prostor za individualno misel, ljubezen, čutnost?

Na ta in na druga vprašanja, ki so povzeta iz skupnih izhodišč za pripravo na Tekmovanje za Cankarjevo priznanje v šolskem letu 2014/2015, so odgovarjali dijaki Liceja F. Prešerna, ki so se udeležili že tradicionalne pobude. Pod vodstvom mentorice (Neva Zaghet - predsednica tekmovalne komisije, Barbara Zlobec - organizatorka šolskega tekmovanja in koordinatorka pobude, Maila Ozbič, Tanja Rebula, Tanja Zoržut) so razvijali zmožnost kritičnega in raziskovalnega, pa tudi ustvarjalnega branja književnosti, odkrivali zgodovinsko ozadje izbranih romanov ter poglobljali povezave med avtorjevim delom in izbrano knjigo. Čeprav je prav takrat razsajala gripa, ki je marsikateremu dijaku onemogočila sodelovanje, se je decembra šolskega dela tekmovanja udeležilo kar 27 dijakov, od katerih se jih je na področni del, ki je bil januarja v Kopru, prebilo osem, na državnega marča v Ljubljani pa naposled tri dijakinje. Tržaški slovenski licej se ob koncu tekmovanja lahko ponaša z 10 bronastimi, 4 srebrnimi in enim zlatim priznanjem.

Bronasto priznanje so prejeli: Lorenzo Dari in Elia Pelizon (oba iz IV. v.g.), Alenka Cossutta in Nika Košuta (obe iz 3.b), Jelena Ilić (1. kl.), Caterina Cossutta (3. kl.). **Srebrno in bronasto priznanje** so

prejele Mojca Petaros (1. kl.), Neža Petaros (3.b) in Belinda Trobec (3. kl.). **Zlato, srebrno in bronasto priznanje** je prejela Tina Busan (5. v.g.).

Priznanja in knjižne nagrade, ki so jih prejeli vsi sodelujoči dijaki, je na včerajšnji podelitvi na liceju izročila pesnica in kulturna delavka Majda Artač, dolgoletna profesorica na liceju F. Prešerna. V svojem nagovoru je spregovorila o knjigi kot simbo-

lu svobode ter prebrala izvirno novelo o knjižni omari.

Organizatorji so se posebno zahvalili Skladu Nade Pertot, ki vsako leto financira knjižne nagrade ter tako podpira dijake, ki se trudijo gojiti slovenščino. Zahvalili pa so se tudi založbi Mladika.

Praznovanje na Liceju Franceta Prešerna se je nadaljevalo v znamenju grščine. V gosteh so imeli predstavnike tržaške

Desno nagradjeni dijaki z mentorji; spodaj prof. Majda Artač je podelila priznanje; levo knjižni dar je izročila prof. Barbara Zlobec

FOTODAMIJ@N

grške skupnosti. Njegov predsednik Giorgio Contento je izrazil zadovoljstvo nad zanimanjem, ki ga slovenski licej goji do grščine, odgovorna za stike z javnostjo Maria Kassotaki pa je poudarila, da družijo grško in slovensko skupnost v Trstu že trdne vezi sodelovanja. Lektorica Anastasia Kouveli je dijakom klasične smeri, točneje V. višje gimnazije, I. in II. kl. liceja, izročila potrdila o opravljenem izpitu iz moderne

grščine. Pobuda, ki je na šoli že tradicija, je med dijaki zaradi prijaznosti in profesionalnosti lektorice, pristne govornice iz Aten, zelo priljubljena, obenem pa dijakom omogoča, da svoje poznavanje stare grščine uporabijo pri učenju novega jezika. Na koncu slovestnosti so se zavrteli ob ritmičnih grških glasbe in se, najprej nekoliko nerodno, potem pa vse bolj suvereno, učili ubirati tradicionalne plesne korake. (B.Z.)

ŠOLSTVO - Dijaki iz Trsta, Gorice in Špetra

Ekskurzija po Sloveniji

Dijaki tretjih razredov slovenskih nižjih srednjih šol so obiskali Dolenjsko in Belo Krajino

Preteki teden so se dijaki tretjih razredov nižjih srednjih šol iz Trsta, Gorice in iz Špetra v videmski pokrajini udeležili nagradne ekskurzije, ki jo vsako leto ob koncu šolskega leta za dijake nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom prireja Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Program ekskurzije je tudi letos pripravila svetovalka za slovenske šole v zamejstvu pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo Andreja Duhovnik Antonij, ki so se ji udeleženci tridnevnega izleta in soudeleženi profesorji tople zahvalili.

Letos so si udeleženci poučne ekskurzije ogledali lepote Dolenjske in Bele krajine. Obisk je bil izredno zanimiv in poučen, saj so dijaki iz zamejstva imeli priložnost spoznati kraje tega kotička matične domovine. Za tretješolce je pa to bila tudi priložnost za medsebojno spoznavanje in navezovanje novih prijateljstev med Gorici, Trstom in Špetrom.

Udeleženci tridnevne poučne ekskurzije po Sloveniji

KMEČKA ZVEZA - V nedeljo v Devinu

Spomin na kmečki punt

Proslava ob 40-letnici postavitve spomenika kmečkemu puntu - Branko Maršič bo predstavil knjigo Tolminci

Kmečka zveza in Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z MoPZ Fantje izpod Grmade ter s pokroviteljstvom Zadruga kmečke banke priprave v nedeljo, 17. maja, ob 18.30, proslavo ob 40-letnici postavitve spomenika kmečkemu puntu iz leta 1713 v Devinu. Organizatorji želijo s to proslavo izkazati hvaležnost do naših prednikov, ki so stopili v boj za kmečke pravice in s tem dali zgled, ki vzbuja v nas moralno dolžnost, da ohranimo zemljo našim potomcem ter se borimo za to nenadomestljivo dobrobo in za pravice tistih, ki od nje živijo.

Proslava bo potekala v dveh delih. Prvi, ki bo zajemal kratek kulturni program z nastopom zbora osnovne šole Josip Jurčič, položitev vencev in nagovore, bo potekal na trgu v Devinu pred spomenikom. V drugem delu, ki bo prav tako v Devinu na sedežu pevskih zborov, bodo najprej odprli razstavo stripov o velikem tolminskem puntu, delo umetnika Remigija Gabellinija, z nagovorom direktorice Tolminskega muzeja mag. Damjane Fortunat Černilko-gar. Sledila bo predstavitev knjige Tolmin-

ci s strani zgodovinarja dr. Branka Maršiča, ki bo podal prežet takratnega dogajanja na Tolminskem in v širšem slovenskem prostoru s posebnim poudarkom na trdo življenje kmečkega človeka.

Proslave se bodo udeležili številni cenjeni gostje, med katerimi župan občine Devin Nabrežina Vladimir Kukanja ter župan občine Tolmin Ernest Kemperle.

Srečanje v Dolini

Kmečka zveza prireja, v sodelovanju z Občino Dolina, Zadrugo kraško banko, Tržaško kmetijsko zadrugo, Zadrugo Dolga krona in Soškim konzorcijem za bonifikacijo, danes ob 20. uri v dvorani občinskega sveta v Dolini, srečanje: Kakšne možnosti razvoj za naše kmetijstvo v novem Programu razvoja podeželja (PRP) 2014 – 2020. Govorila bosta agr. Stefano Predan (KZ) in arh. Maurizio Trevisan (ZKB).

JUTRI - Knjiga

Ženske o osmicah

V knjigarni Minerva v Ul. San Nicolò št. 20 bodo jutri, 15. maja, ob 18. uri predstavili novo izdajo knjige Osmize ilustrate (založba Lint), obogateno s posebnim poglavjem o slovenskih osmicah. Publikacijo bodo predstavile Vesna Guštin, avtorica tržaške kulinarčne uspešnice Xe più giorni che l'uganighe. Noris Vesnaver in Teja Bernetič. Te se bodo o osmicah, kraških tradicijah in ženskah, ki delajo na ozemlju, pogovarjale z Elisabetto Bonino in Alessandro Cossu.

Popravek

V včerajšnji članek o bralnih značkah v Boljuncu se je usul cel kup napak. Koordinatorica za bralno značko na večstopenjski šoli J. Pangerc je Annamaria Batič, ki je brezhibno izpeljala tudi druge pobude v sklopu VIP-a. Nadalje so zlati bralci postali Katja Biekar, Simone Genzo in Tasha Vescovo. Za netočnosti se opravičujemo.

slovensko stalno gledališče
OSNOVNI ABONMA

Slovensko stalno gledališče
NOVA UPRIZORITEV!

Vinko Möderndorfer
OBISKI
režiser Vinko Möderndorfer

danes, 14. maja, ob 20.30 - prvi četrtek
15. maja, ob 20.30 - drugi petek
16. maja, ob 20.30 - druga sobota
17. maja, ob 16.00 - prva nedelja
(z avtobusnim prevozom iz Sesljana)

v Mali dvorani
z italijanskimi nadnapisi
(rezervacija je obvezna)

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

GLOSA

Evropa slavila zmago, Kranjci modrovali o pobojih

JOŽE PIRJEVEC

Na proslavi, ki smo jo imeli pred dobrim mesecem v Borštu, me je obšla misel, da bi tako občuten in pristen patriotizem v osrednji Sloveniji težko doživel. Vedno bolj se prepričujem, da se Primorci, posebno zamejski, v tem močno razlikujemo od »kranjskih« Slovencev, kjer še vedno divja državljanska vojna med »partizani« in »domobranci«. Pri čemer, zgleda, so slednji močnejši in bolj agresivni. V tem me potrjujejo tudi opažanja »unejskih« prijateljev, ki se kar ne morejo načuditi, kako doživeto proslavljamo pri nas prvomajske praznike in z njimi povezano obletnico zmage. Eden od njih, mi je na primer pred kratkim pisal, da mu je bilo nadvse prijetno pri srcu, ko je iz puste Sežane prišel na Občine, okrašene z rdečimi zastavami. Moram reči, da tudi mene vsako leto presenetijo in razveselijo. Kajti, kljub temu, da se je pod zastavami rdeče barve, pa naj so bile okrašene s srpom in klavdom ali kljukastim križem, marsikaj strašnega zgodilo, se barvi življenja in upora ne moremo odpovedati. Dokler bodo ljudje tlačeni in neenaki, bo ta barva simbol njihovega upora.

Letos so nas Italijani prekosili. Sedemdesetletnico osvoboditve so vsaj na tretjem radijskem programu, ki mu edinemu od časa do časa sledim, 25. april počastili tako, da so vsako posa-

mično oddajo uvedli z drugačno verzijo iste partizanske pesmi »Bella ciao«. V govorjenih prispevkih so brez rezerve slavili svoje partizanstvo in prav tako brez rezerve obsojali kolaboracijo »saloskih republikinov« z nacisti. O povojnih obračunavanjih, katerih žrtev je bil sam Benito Mussolini, niti besede. Drugače se je dogajalo v Republiki Sloveniji, ki bi je ne bilo, če bi ne bilo narodnoosvobodilnega boja in če bi se slovenski narod leta 1945 po pravici ne uvrstil med zmagovalce. Oblasti so potisnile rep med noge in poslale v Moskvo zunanjega ministra, ki pa se velike parade zmage ni udeležil, čeprav je jasno, da bi Evropa Hitlerja nikoli ne premagala, če bi v času druge svetovne vojne ne bilo ogromnega trpljenja in žrtev ruskega naroda. Erjavc je zamudil je priliki, da bi ga kdo na mednarodni sceni opazil. Na državni proslavi v Križankah je tržaški pevski zbor lahko zapel italijansko in francosko borbeno pesem, ne pa slovenske, kajti uvodna Miheličeva pesem ni iz časov vojne. Vsaj tako mi pravijo prijatelji, ki so dogodka sledili. Kar se mene tiče, sem imel med petkom in soboto prejšnjega tedna dve neprijetni izkušnji na slovenski nacionalni televiziji. Povabili so me, da se udeležim debate o koncu druge svetovne vojne in da na isto te-

mo, odgovorim v večernem dnevniku na nekaj vprašanj. Pričakoval sem, da bomo razpravljali o razlogih za vojno, o njenem poteku, o veličini tistih mladih ljudi, ki so proti okupatorju prišli za orožje in dali našemu narodu identiteto. V resnici sem se moral zagovarjati zaradi povojnih pobojev, kakor da so edino diskusije vredno vprašanje znotraj partizanske epopeje. Teh pobojev nočem zanemariti, kakor da bi jih ne bilo, ali da bi od samega začetka ne vrgli usodne sence na zmagoviti socialistični režim v interpretaciji komunistične partije. Socializem stalinističnega kova, ki ne spoštuje človeškega življenja in dostojanstva, nima bodočnosti, kakor se je izkazalo povsod tam, kjer je bil na oblasti. To pa ne more izvoliti pomena naše osvobodilne borbe, kakor stalinizem ne more zamegliti veličine »velike vojne za očetnjavo«, da uporabim rusko oznako za drugo svetovno vojno. Za to je šlo. Bomo gospodarji na svoji zemlji, ali hlapci nacifašističnih trinogov? Če gledamo stvari s tega zornega kota, so povojna obračunavanja sicer vsega obžalovanja in obsojanja vredna, ne pa usodna za naš obstoj. So rezultat razmer, strasti in sovraštev, ki so jih sprožili tisti, ki so nas hoteli zasužnjiti in tisti, ki so, zaslepljeni od ideologije in vere, z njimi sodelovali.

MANJŠINA V OČEH MLADIH

Pripadnost ni več nekaj samoumevnega

Objavljamo tretjega v nizu prispevkov skupine mlajših raziskovalcev in novinarjev na okrogli mizi Manjšina v očeh nove generacije (Opčine, 10. aprila 2015). Okrogla miza je nastala na pobudo Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slovenskim programom ter redakcijo Deželnega sedeža RAI za FJK.

Naj vzamem za izhodišče obrabljeno in oguljeno frazo: oblega in duši nas huda ekonomska kriza. Finančnih sredstev preprosto ni (več). Težko je karkoli organizirati, ne samo zaradi pomanjkanja financ, temveč tudi zaradi vse bolj zahtevne birokracije. Mlade je vse težje privabiti in predvsem obdržati v naših krogih. Vem, že slišano in že povedano.

Moramo pa se zavedati, da je bilo leto 2008 prelomnica v pravem pomenu besede. Povratka nazaj ni. Finančne dotacije iz Slovenije in Italije se zmanjšujejo in tudi ta dinamika je žal najbrž nepovratna. Finančno preživetje manjšine (pa naj gre za primarne ustanove ali za vaška društva) na postavkah, kot smo jih bili doslej vajeni, ni več realno. Preživetje naše organizirane narodne skupnosti bo, pa naj nam bo to všeč ali ne, vse bolj določal trg. Naše institucije bodo preživele, če bodo konkurenčne in zanimive. Pripomba, da je slovenska narodna skupnost v Italiji premajhna kritična masa za ustvarjanje konkurenčnosti in ekonomske samozadostnosti, je povsem na mestu. Zato pa je treba ciljati nekoliko širše, tudi čez mejo, recimo. Visoka konkurenčnost ni potrebna samo zaradi ekonomskega preživetja, temveč tudi zato, da mlajše generacije Slovencev v Italiji ostanejo v krogih naše narodne skupnosti.

Ponudba (na ravni kulture, športa, glasbe in drugih dejavnosti) je namreč v naši okolici danes izjemno pestra in tudi vsem dosegljiva: mladi se pri izboru svojih dejavnosti ne odločajo na podlagi narodnostnega vidika, temveč na podlagi zanimanja. To je danes dejstvo. Manjšina ni več samoreferenčna: to velja za ekonomski vidik, pa tudi pripadnost skupnosti (slovenskemu društvu, organizaciji, instituciji) ni več nekaj samoumevnega. Na vse to bi morale vodilne organizacije naše narodne skupnosti pomisliti pri nadaljnjih strategijah. Sam bi izpostavil dva vidika pridobivanja konkurenčnosti, ki bi lahko bila koristna. Imenujmo ju marketinški in podjetniški.

Začnimo s prvim: marketinški pristop za boljšo prepoznavnost. Pri tem si bom izposodil besede slovenskega veleposlanika v Rimu Iztoka Mirošiča iz januarskega intervjuja za Novi glas: »Izjemnega pomena je po mojem mnenju kulturna predstavitev slovenske manjšine v Rimu. Pri tem je Republika Slovenija vedno pripravljena priskočiti na pomoč. V Rimu zelo cenijo kulturo na kakovostni ravni in so zanj zelo dojemljivi«. Kulturna prisotnost v italijanski prestolnici je po mnenju veleposlanika temeljnega pomena tudi za boljše gospodarske in politične stike. Ko je to govoril, je Mirošič sicer mislil na Slovenijo. Izrecno pa je omenil tudi slovensko manjšino v Italiji, ko je govoril o nujnosti, da bi morala Slovenija imeti slovenski kulturni center v Rimu: »Med primarnimi cilji tega novega središča bi bila tudi promocija kulturne identitete slovenske manjšine.

Razlog za to je preprosto: številne pomembne odločitve za manjšino se sprejemajo v Rimu. Če te v prestolnici poznajo, bodo bolj natančno vedeli o koloncih.«. Toj logiki ne moremo oporekati: znotraj naše narodne skupnosti imamo kar nekaj takih ustanov, organizacij in dejavnosti, ki delujejo amatersko, a na visoki kakovostni ravni, in ki bi lahko sogovornike v Rimu presenetile s svojo kakovostjo. V prejšnjih dneh smo lahko brali, da se bo manjšina z enogastronomskimi, kulturnimi, športnimi in podobnimi pobudami predstavila v slovenskem paviljonu na Expoju v Milanu. To je z marketinškega vidika in zaradi prepoznavnosti zelo pomembno. Tak marketinški pristop bi bilo treba imeti npr. tudi v Trstu (čeprav bi bil še kako potreben tudi v Trstu in Ljubljani), saj omogoča spoznavanje realnega potenciala slovenske narodne skupnosti v Italiji in ponuja njeno resnično sliko, daleč od folkloričnih podob. Če neko

Andrej Černic

skupnost lahko poistovetiš s konkretnimi obrazy, je učinek nedvomno odmevnejši.

Pa pogledjmo še drugi, podjetniški vidik. Kaj imam v mislih? Podpreti bi bilo treba posamezne ideje, zamisli in projekte, ki se rojevajo znotraj manjšine. Morda gre za idejo posameznika ali manjše skupnice ljudi, ki pa ima potencial razvoja. Znotraj manjšine bi bilo treba podjetnim posameznikom, ki prinašajo svoje ideje, dati na razpolago logistiko in orodja, da izpeljejo svojo zamisel. Ne mislim na izdatno finančno podporo (saj smo že ugotovili, da denarja ni), temveč na možnost izobrazbe in formacije v podjetniškem duhu. Gre, če sem natančnejši, za spoznavanje mehanizmov, kako posamezno idejo zagnati tako, da bo potem na trgu samostojno vzdržna.

Obstoječa ureditev manjšine temelji na veliki količini prostovoljnega dela na nivoju društev in organizacij: to je zelo dragocena specifičnost, ki človeka oblikuje po določenih vrednotah in ki je do danes omogočila naši skupnosti bogato delovanje. Treba pa se je zavedati, da je iz že omenjenih razlogov danes nujno pogledati na delovanje naše skupnosti tudi nekoliko drugače in tako delovanje razširiti. Podjetniški zagon idej (t. i. start-up, v novodobni govorici) je lahko zanimiv poskus. Potrebna sta ideja in zagnana skupnica posameznikov s primernim znanjem: to je osnova, s katero je mogoče iskati preboj. Če na trgu uspe, postane projekt finančno samostojen in v optimistični različici razvoja bi lahko ponudil celo možnost zaposlitve. Profesionalizacija bi bila v tem primeru dodana vrednost in bi nedvomno pripomogla h konkurenčnosti projekta – ideje na širšem trgu.

V Sloveniji sta ta princip razvoja iz ljubiteljskega delovanja v malodane profesionalni instituciji izpeljala dva pevska zbora, ki sta danes precej več kot samo to: Carmina slovenica in Perpetuum jazzile. Tak preboj, ki je pri nas že uspel nekaterim gostincem ali vinarjem, bi lahko poskušali doseči tudi na drugih področjih. Zakaj ne tudi v kulturi, turizmu in v širšem družbenem okolju. V slovenski in evropski prostor bi tako prodrle pobude, odraz delovanja manjšinske skupnosti. Vodilne institucije slovenske manjšine bi morale v prvem koraku poskrbeti, da se posamezniku ponudi možnost te podjetniške formacije: kaj je treba storiti, na koga se obrniti, skratka, kako uresničiti idejo (seveda ob pogoju, da ideja prinaša neko dodano vrednost za slovensko narodno skupnost v Italiji). Vloga krovnih organizacij in drugih ustanov bi torej bila predvsem logistična: usposabljanje kadrov, ki bi lahko razvijali ideje na profesionalni ravni.

Če povzamem: ne gre za to, da bi brisali ali uničevali temelje, na katerih je manjšina živeła doslej. Gre za (nujno) prilagajanje novim razmeram, ki izhajajo iz leta 2008. Razvijanje podjetniških celic in idej pri promociji in ohranjanju slovenske identitete in kulture lahko v tem kontekstu omogoči tudi razvoj celotne slovenske narodne skupnosti v Italiji.

ANDREJ ČERNIC se je rodil v Trstu leta 1981. Na Fakulteti za družbene vede (Univerza v Ljubljani) je diplomiral iz novinarstva. Piše za tednika Reporter v Ljubljani in Novi glas v Gorici ter je dopisnik iz Slovenije za italijansko tiskovno agencijo Ansa. Pri svojem delu se večinoma ukvarja s temami gospodarstva in ekonomije, čeprav občasno rad zajadra tudi v drugačne vode.

VREME OB KONCU TEDNA

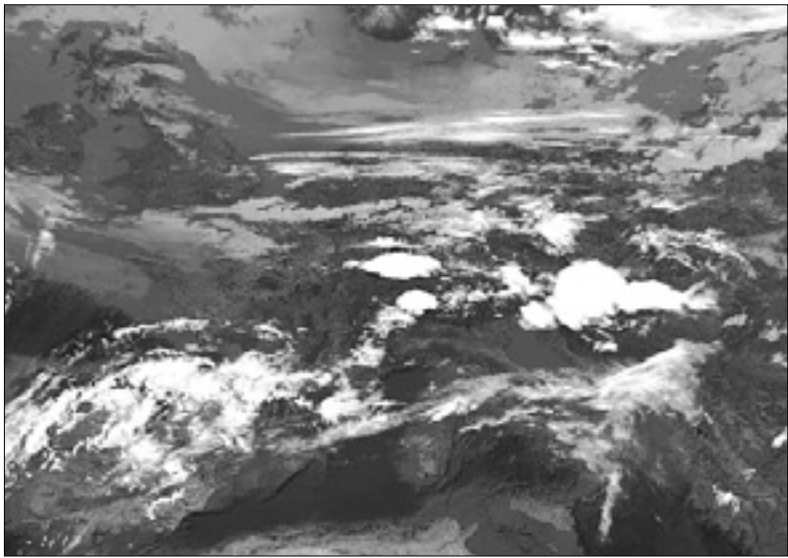
Ciklon bo destabiliziral ozračje

DARKO BRADASSI

Ozračje je bilo pri nas včeraj še razmeroma mirno, toda se nestanovitnost postopno že povečuje. Onstran Alp se proti vzhodu pomikajo vremenske fronte, ena od teh je sinoči vplivala predvsem na vreme v gorskih predelih Slovenije in tudi ponekod v nižinah Furlanije Julijske krajine. Ponekod na Avstrijskem so nastajale tudi močnejše nevihte.

Toda anticiklon, ki se je v preteklih dneh zadrževal nad Sredozemljem, slabi. Nad Atlantikom namreč nastaja manjši, toda globok ciklon, ki bo segal tudi v višje predele ozračja. Podobno kot neko hladno višinsko jedro se bo samostojno preko zahodnih tokov hitro pomikal proti vzhodu. Zlasti jutri in v soboto bo v naši neposredni bližini in bo na našem območju destabiliziral ozračje.

Hladna višinska jedra ali taka zaključena zračna masa, kot bo jutrišnji ciklon, predvsem če se pomikajo hitro in vsebujejo precej hladnejši zrak, ob toplejših temperaturah tudi občutno povečujejo energijo v ozračju. Zato bo od jutrišnjega dne dogajanje kar pestro, ob padavinah ponekod lahko pričakujemo tudi plohe in nevihte, pred prihodom ciklona pa bodo pihali okrepljeni jugovzhodni vetrovi, za njim pa zmeren burja. Spreminjala se bo tudi temperatura, sprva bo kar toplo, nato se bo ozračje ohladilo.

Od zahoda bo danes postopno začel pritekati že nekoliko bolj vlažen zrak. Po marsikje še razmeroma umirjenem jutru, bo v popoldanskih urah ponekod nastajala kopasta oblačnost, iz nje pa mestoma prve predfrontale plohe ali posamezne

nevihte. Zvečer in ponoči bodo padavine pogostejše in verjetnejše. Izjema bo le obmorski pas, kjer bodo okrepljeni jugovzhodni vetrovi sprva preusmerjali glavino vlažnega zraka in oblakov proti Karnijskim Alpam in predalpam, zato bodo ob morju padavine le krajevne in občasne, količine dežja pa manjše, ponekod lahko tudi zelo skromne. V gorah pa bo največ dežja, padavine bodo tam v glavnem močne ali obilne. Pogoste bodo tudi nevihte, ne gre izključiti kakšne močnejše.

Jutri, ko se bo ciklon zadrževal najbližje našim krajem, bo prevladovalo spremenljivo oblačno in povečini deževno vreme. Pojavljale se bodo tudi plohe in nevihte, ki bodo, kot kaže, verjetnejše v popoldanskih urah, ko bo začel pritekati nekoliko hladnejši zrak. Zapihala bo zmerna burja, živo srebro pa se bo spuščalo.

V noči na soboto in v soboto bo v glavnem še naprej prevladovalo spremenljivo oblačno vreme, občasno bodo še močne krajevne padavine, toda količine bodo manjše, vmes pa bo lahko tudi kakšna ploha. Hladneje bo, občutek ohladitve bo povečevala tudi burja. Čez dan bo vzpon temperature nekoliko manjši kot v preteklih dneh.

V nedeljo se bo ciklon oddaljil in bo več sončnega vremena. Še bo pihala burja. Spet se bo nekoliko otopilo. Čez dan bo zlasti v notranjosti nastajala kopasta oblačnost in bo zato več spremenljivosti, ponekod bo lahko nastala kakšna ploha ali nevihta.

Na sliki: od zahoda se bo približal kar globok ciklon

PROJEKT JEZIK-LINGUA - Predstavili zanimivo dvojezično publikacijo

Italijanska književnost iz Istre odslej bolj vidna

Santorio Santorio, Giuseppe Tartini, Francesco Combi, Pasquale Besenghi, Pier Antonio Quarantotti Gambini: imena, ki so nam domača, saj jih nosi marsikateri italijanski trg, ulica ali šola. Kljub temu pa skoraj povsem nepoznana, saj znajo verjetno le redki povedati kaj več o njih ... razen morda tega, da je bil Tartini piranski violinist in skladatelj, Quarantotti Gambini pa dolgoletni direktor tržaške mestne knjižnice. Kdor bo segel po *Zgodovini in antologiji italijanske književnosti Kopra, Izole in Pirana*, ki jo je pravkar izdala Unione italiana - Italijanska unija, bo vrzel brez težav zapolnil. Kajti cilj obsežne knjige, ki je izšla tako v italijanskem izvirniku kot slovenskem prevodu, je ravno približati bralcem tisti del italijanske književnosti, ki je nastal ali se tako ali drugače navezuje na Istro. Jo iztrgati pozabi in narediti manj nevidno.

»V Sloveniji in Italiji le redki poznajo našo zgodovino,« je na tržaški predstavitvi, ki jo je na Postaji Rogers priredila Skupina - Gruppo 85, dejal Maurizio Tremul. »To sicer ni prva publikacija, ki govori o nas, njeno veliko prednost pa predstavlja slovenski prevod: zame osebno je slovenska verzija skoraj pomembnejša od italijanske. Že leta namreč ponavljam, da bi morali na primer raziskave, ki jih objavlja naš center za zgodovinske

študije iz Rovinja, prevesti v slovensčino in hrvaščino.«

Obsežni knjižni paket, v katerem je ob slovenski in italijanski knjigi tudi delovni zvezek, saj je publikacija namenjena v prvi vrsti študentom italijanistike, je izšel v sklopu evropskega projekta Jezik - Lingua, ki je sad sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi organizacijami iz Furlanije Julijske krajine in Slovenije. Napisala jo je Nives Zudič Antonič, univerzitetna profesorica italijanske književnosti in didaktike, medtem ko je

za besedila o zgodovini Istre in raziskave v arhivih poskrbel Kristjan Knez iz Društva za zgodovinske in geografske študije Piran. Knjiga bralcem predstavi italijansko književnost v Istri od 13. stoletja do danes, od avtorja nabožnih del Monalda Koprškega do Franca Jurija, ki je leta 2008 objavil roman Vrnitev v Las Hurdes. Po mnenju avtorice je prednost publikacije predvsem v bogati antologiji, ki bralcem ponuja raznolik izbor literarnih in drugih tekstov. Vanjo so vključili tako najboljše kot

manj prepoznavne avtorje, saj so želeli ponuditi čim širši vpogled v istrsko kulturo in zgodovino. Knez pa je izrazil upanje, da so se pri pisanju »otresli nekaterih anahronizmov in predsodkov« in skušali italijansko identiteto teh krajev predstaviti »ne kot zastavo, temveč kot značilnost nekega naroda«.

Zgodovina in antologija italijanske književnosti Kopra, Izole in Pirana je v elektronski obliki na voljo na spletni strani www.jezik-lingua.eu. (pd)

Veličastnih 7

V Cankarjevem domu so predstavili nov abonma Veličastnih 7, ki bo po besedah generalne direktorice Uršule Cetinski ponudil sedem glasbenih, gledaliških in plesnih doživetij. Med letošnjim septembrom in majem 2016 bodo v Gallusovi dvorani gostili vrhunske umetnike z vsega sveta. Abonma bo 29. septembra uvedla predstava Golgota v izvedbi gledališča s konji Zingaro, ki ga vodi francoski režiser in igralec Bartabas, pionir odkrivanja novih gledaliških vrst in zavzet zagovornik pravic živali. Predstava, v kateri nastopajo štirje konji in osel, je navdihnjena s španskim baročnim slikarstvom. V njej pleše zvezdnik flamenka Andres Marin.

Mesec pozneje bodo gostili novo predstavo mariborskega baletnega ansambla v koreografiji Edwarda Cluga. Predstava z naslovom Peer Gynt se naslanja na dela Henrika Ibsena. Konec decembra se bo predstavilo Kitajsko narodno gledališče za pekinsko opero, ki pa, kot je poudarila Cetinski, ne uprizarja opernih del v evropskem pomenu besede, saj so njihove predstave polne akrobatike in borilnih veščin. Eksootična predstava Opičji kralj je namenjena vsem starostnim skupinam, od otrok do starostnikov. Januarja prihodnje leto bodo s SNG Opera in balet Ljubljana premierno uprizorili Verdijevega Otella, ki bo obenem tudi del novega festivala Shakespeara za vedno. Verdijevo mojstrovino bo režiral Manfred Schweigkofler. Mesec pozneje bo na ogled priredba Verdijeve opere Macbeth po Shakespearovi predlogi v režiji južnoafriškega režiserja Bretta Baileyja. Tragedijo je postavil v Kongo, kjer se klani borijo za prevlado nad rudniki diamantov. Marca bo ansambel Narodnega gledališča Marina Sorescuja iz Craiove pod vodstvom priznanega režiserja Roberta Wilsona uprizoril Nosoroge po drami Eugena Ionesca. Abonma bo sklenilo gostovanje Alonza King Lines Ballet iz San Francisca, ki se v Ljubljano vrača s triptihom koreografij različnih kultur, glasbenih in religioznih tradicij. (STA)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Il racconto dei racconti (Tale of tales)

Italija, Francija, Velika Britanija 2015

Režija: Matteo Garrone

Igrajo: Vincent Cassel, Salma Hayek, Toby Jones, Shirley Henderson in Alba Rohrwacher

Ocena: ★★★★★

Kraljica iz Selvaccure si tako želi otroka, da je zanj pripravljena na vse. Celo pojesti srce morskega zmaja, pa čeprav jo bo to stalo življenje ljubljenega moža. Kralj iz Altomonteja ima lahko. Živalco goji dokler postane ogromna, kot domača žival. Ko umre, si kralj izmisli, da bo njegova hčerka Viola lahko vzela za moža le tistega, ki bo razumel, da je koža, ki jo hrani doma, pripadala bolhi. In še zadnja pravljica, tista o kralju iz Roccaforteja, ki se je zaljubil v ženski glas. Prepričan je, da gre za mlado in čudovito dekle, v resnici pa je Dora grda in stara, a s pomočjo sestre Imme naredi vse, da zapelje kraljevo srce. Tri ločene pripovedi, ki so v resnici med sabo povezane in prepletene, tri pravljice, pa čeprav zelo baročne in groteskne, ker se je Matteo Garrone tokrat res posvetil novemu filmskemu žanru, fantasyju, a ga hkrati napolnil z vsebino in stilom, ki od nekdanj označujeta njegovo delo. Prvi film, ki ga je rimski avtor posnel v angleškem jeziku in z mednarodno filmskoasedbo, je tako pravljica zgodba, v resnici fantastična pripoved, ki jo sestavljajo tri poglavja.

Zgodbe je Garrone prosto povzel po neapeljskem pisatelju Gianbattistu Basileju in njegovem Lo cunto de li cunti, kjer se moč ljudskih pripovedi na očarljiv način združuje z igrivostjo baročnega pisca, ki je tekste bogato okrasil in jih opremil z ironijo in humorjem.

Budžet filma je znašal preko štirinajst milijonov evrov, a je kljub navidezno bajni vsoti naposled Garroneju zmanjkalo denarja, da bi v končni fazi uspel definirati vse potankosti tako kot je želel.

Rezultat je zanimiv celovečerec in vizualno zelo privlačna zgodba, ki se te dni v Cannesu poteguje za zlato palmo. Kljub toplini barv, baročnim elementom, tudi izredni glasbi Alexandra Desplata, pa deluje naposled na gledalca preveč hladno. (Iga)

POGLEJ TRAILER!

ZBOROVSKO PETJE - V Krminu nastopila tudi skupina Anakrousis

Pomlad mladih glasov

Tržaška vokalna skupina Anakrousis med nastopom v Krminu

Dolg in bučen aplavz je v soboto zgovorno izrazil odobravanje publike po nastopu vokalne skupine Anakrousis, ki se je kot predstavnica Zveze slovenskih kulturnih društev udeležila deželne revije mladinskih zborov Primavera di voci giovani v občinskem gledališču v Krminu. Druga izvedba bienalne deželne združenja zborovskih društev Usci je tudi letos prikazala nekatere od najboljših in najzanimivejših dosežkov mladinskega zborovstva, saj deželo Furlanijo Julijsko krajino ob tej priložnosti zastopa po en predstavnik za vsako pokrajino, ki ga izbere območna izpostava združenja.

V tem spodbudnem izboru reprezentančnih skupin so se člani skupine Anakrousis izkazali s prepričljivim nastopom, ki je upravičeno navdušil gledalce in jim je ponudil raznolik spored mednarodne, slovenske in italijanske pop literature. Od povojne Mister Sandman do Gaberjeve Torpedo blu, od Strniševega Nebotičnika do »prenove« zgodovine glasbe ameriške skupine Pentatonix, so pevci pokazali, da jih vodstvo

Jarija Jarca vodi v pravo smer konstantnega razvoja, rasti, vokalne in stilne izbrusnosti. Dekliški del skupine je popolnejši po razponu, fantovski del skupine pa je na poseben način pritegnil pozornost z motiviranimi, sproščenimi, solidnimi pevci, kar je pri skupinah take starosti velika in dragocena redkost.

Ubrana, vokalna pa manj izrazita mladinska skupina Gialuth (predstavnica Usci Pordenone) ima ravno tako pop dušo in je prijetno odprla večer s skladbami Giorgie, Mike, Antonaccija, Jamesa Taylorja in skupine Negramaro ob vodenju (in beatboxingu) svojega mentorja, člana skupine Spritz for five Nicole Pisana. Videmska pokrajina je povabila k sodelovanju šolski zbor Bachmann s Trbiža, ki je z velikim starostnim razponom pokazal svojo šolsko specifičnost, z mešanico sakralne, pop, ljudske in avtorske sodobne glasbe ter z eksperimentiranjem različnih žanrov in postavitev pa pedagoško usmeritev svojega zborovodje Alberta Busetinija.

Zborovodja Stefano Klamert navdušuje za zborovsko glasbo živahne pev-

ce zbora liceja Oberdan (Usci Trst), ki so sporočilno in z lepo energijo podali priredbe pop uspešnic in ljudskih motivov. Za zaključek je stopil na oder zbor goriške sekcije Usci, ki je priložnostno nastal iz združitve petih zborov, ki so pod vodstvom Gianne Visintin odkrili poseben aspekt sakralne literature z izvedbo Dahre del argentinega skladatelja Ariela Ramirez (Navidad Nuestra in znano Misa Criolla), v katerih se nabožne vsebine povezujejo z barvitostjo ljudskih motivov.

Pred začetkom revije sta navzoče pozdravila deželni svetnik Diego Moretti in občinski odbornik za kulturo Raoul Nadalutti, predsednik Usci Franco Colussi pa je na koncu pohvalil mlade pevce, njihovo delo in velik potencial, katerim odrasli posvečajo premalo spodbud in potrebne pozornosti. V spomin na lep večer so predstavniki vseh zborov prejeli pohvale in zahvale; pri podelitvi spominskih priznanj so sodelovali predstavniki vseh sodelujočih pokrajinskih izpostav (razen ZSKD, ki žal ni bila uradno zastopana).

RÖP

EVROPSKA KOMISIJA - Ukrepi zaradi izrednih razmer v Sredozemlju

Bruselj predlagal kvote za razporeditev beguncev

Velika Britanija (in še marsikdo drug) se spreneveda, češ da se jih problem ne tiče

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj razgrnila novo migracijsko strategijo, ki vključuje politično sporen predlog za uvedbo kvot za razporeditev prebežnikov po EU. Namen predloga je zagotoviti solidarnost pri soočanju s prečim pritokom beguncev, zlasti Sircev, Eritrejc, Nigerijcev in Somalcev, ki poskušajo čez Sredozemlje ubežati nasilju in revščini. Samo letos je morje terjalo več kot 1800 življenj.

Gre za dva ukrepa: prerazporeditev proslincev za azil, ki potrebujejo mednarodno zaščito in so že v članicah unije, ter preselitev beguncev iz tretjih držav po članicah unije. Merila za opredelitev kvot so velikost države, bruto domači proizvod, raven brezposelnosti in število beguncev, ki jih je država že sprejela.

Največ, 18,4 odstotka, naj bi jih sprejela Nemčija, ki sicer beleži tudi da- leč največje število vseh proslincev za azil v EU, sledita Francija s 14,2 odstotka in Italija z 11,8 odstotka. Na podlagi tega ključa bo komisija do konca meseca predlagala sprožitven sistema za krizno odzivanje v skladu z 78. členom pogodbe o EU, ki opredeljuje skupno azilno politiko na podlagi načela o nevračanju. Ta člen omogoča možnost začasnega ukrepanja v primeru izrednih razmer zaradi nenadnega pritoka tretjih državljanov. Komisija bo na tej podlagi predlagala za- časno evropsko shemo za prosilce za azil, ki potrebujejo mednarodno zaščito.

Velika Britanija in Irska imata v tem primeru možnost opt ina, kar pomeni, da se lahko v treh mesecih po predstavitvi predloga odločita, ali bosta sodelovali. Danska pa ima opt out, torej v politikah notranjih zadev in pravosodja sploh ne sodeluje.

Poleg tega bo komisija do konca leta predlagala stalni skupni sistem EU za razporeditev proslincev za azil, ki potrebujejo mednarodno zaščito, po članicah EU. Komisija napoveduje tudi preučitev dublinskega sistema do sredine prihodnjega leta. Ta vključuje dublinsko uredbo, po kateri je za obravnavo prošelj za azil pristojna vstopna članica, in uredbo o evropskem sistemu za primerjavo

Jean Claude Juncker

ANSA

prstnih odtisov proslincev za azil in nezakonitih priseljencev Eurodac.

Shema za preselitev beguncev zunan EU pa določa ključ za razporeditev 20.000 beguncev iz tretjih držav po članicah unije. Ta shema vključuje tudi Veliko Britanijo, ki naj bi sprejela okoli 2300

beguncev, ter Dansko in Irsko. Največ, 3086 beguncev naj bi sprejela Nemčija, najmanj, 69 pa Ciper.

Komisija bo do konca meseca pripravila priporočilo za shemo preseljevanja teh beguncev, za katero bo namenjenih dodatnih 50 milijonov evrov, ki mu bo po potrebi sledil še predlog za bolj stalen pristop po letu 2016.

Članice EU doslej niso bile naklonjene kvotam. Nekatere, na primer Nemčija, Francija in Avstrija, so te načrte v minulih dneh podprle, a ponekod so odzivi ostri. Britanska notranja ministrica Theresa May je včeraj predlagala avstralski model, torej vračanje prebežnikov, in zavrnila kvote. V Bruslju so se odzvali, da sicer močno cenijo britansko inteligenco, a da niso prepričani, da je Theresa May prebrala načrte, tako da bodo še počakali na odziv britanske vlade.

Slovenski premier Miro Cerar je spomnil na dogovor voditeljev članic EU, da bo sprejemanje beguncev prostovoljno, ter poudaril, da bo treba predloge še preučiti in o njih razpravljati. Slovenija

naj bi po bruselskih izračunih prevzela 1,15 odstotka oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito in so že v uniji, ter 207 ali 1,03 odstotka od skupaj 20.000 beguncev zunaj EU.

Poleg kvot komisija v strategiji izpostavlja še tri prednostna področja ukrepanja: boj proti tihotapcem z ljudmi, krepitev iskanja in reševanja v Sredozemlju v okviru agencije za zunanje meje Frontex ter spodbujanje zakonitih migracij visokokvalificirane sile. V sklopu prizadevanj za uničenje poslovnega modela tihotapcev z ljudmi EU načrtuje vzpostavitev vojaške operacije, podobne pomorski operaciji za boj proti piratom ob somalijski obali, ki bi delovala na temelju resolucije ZN.

EU načrtuje tudi krepitev misije v Nigru, ključni državi tranzita za begunce na poti v Evropo, in nov urad v Agadezu, ki je glavno stičišče mrež tihotapcev z ljudmi. 90 odstotkov proslincev za azil iz Zahodne Afrike potuje čez Niger v Libijo, glavno izstopno točko.

Petra Miklavc/STA

GOSPODARSTVO - Trimesečna rast na +0,3 odstotka

Italija izven recesije

V območju evra 0,4 odstotna rast - Nemčija (+0,3) nekoliko pod pričakovanji, Francija pa nad (+0,6)

RIM/LUXEMBOURG - Območje evra in EU sta v prvem letošnjem četrtletju po sezonsko prilagojenih podatkih v primerjavi z zadnjim lanskim četrtletjem beležila 0,4-odstotno gospodarsko rast. Območje evra je v primerjavi s prvim četrtletjem lani beležilo eno-odstotno rast, EU pa 1,4-odstotno rast, kaže včeraj objavljena prva ocena Eurostata.

Novih podatkov se še posebej veseli Italija, kjer so zabeležili 0,3-odstotno rast. To je prvič po štirih letih recesije, da je v enem trimesečju BDP zrasel. Razveseljiva je tudi ocena italijanskega statističnega zavoda Istat, da gre porast pripisati notranjemu povpraševanju v večji meri kot izvozu.

V zadnjem lanskem četrtletju je območje evra beležilo 0,3-odstotno rast bruto domačega proizvoda (BDP), EU pa je v četrtletni primerjavi beležila 0,4-odstotno rast BDP, je nanizal evropski statistični urad. Rezultati za Slovenijo bodo znani 29. maja. Tako doslej znani podatki za ostale države razkrivajo, da sta najvišjo rast BDP v prvem letošnjem četrtletju, 1,6-odstotno, v medčetrtletni primerjavi beležila Ciper in Romunija.

Nemško gospodarstvo je vnovič izgubilo nekaj zagona. BDP se je v primerjavi z zadnjim četrtletjem lani povečal za 0,3 odstotka (analitiki so pričakovali 0,5), bolje pa se je odrezala Francija, ki je beležila 0,6-odstotno rast. Rast so beležile še

Bolgarija in Španija (0,9 odstotka), Slovaška (0,8 odstotka), Madžarska (0,6 odstotka), Portugalska in Latvija (0,4 odstotka) ter Belgija in Velika Britanija (0,3 odstotka).

Medtem so Litva, Estonija, Grčija in Finska beležile zmanjševanje obsega BDP. Ta se je v teh državah znižal po 0,6, 0,3, 0,2 oz. 0,1 odstotka.

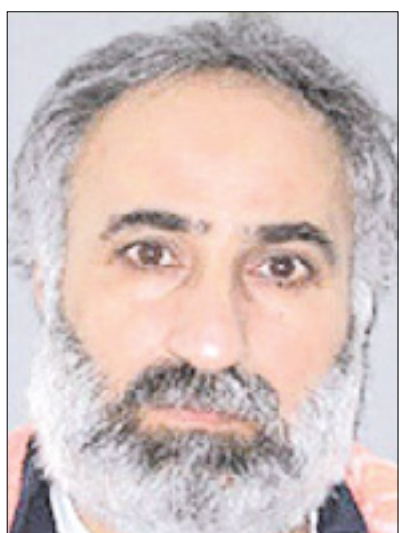
V letni primerjavi se je okrepljena rast pokazala v Romuniji (4,2 odstotka), na Madžarskem (3,1 odstotka), na Slovaškem (2,9 odstotka) ter v Španiji (2,6 odstotka) in Veliki Britaniji (2,4 odstotka). Krčenje obsega BDP pa je po doslej znanih podatkih beležila le Finska. To je bilo v prvem četrtletju v primerjavi z enakim lanskim četrtletjem 0,1-odstotno.

IRAK - V letalskem napadu na mošejo

Morda ubit drugi mož Islamske države

BAGDAD - V letalskem napadu koalicije pod vodstvom ZDA na severu Iraka je bil ubit drugi mož skrajne sunitske skupine Islamska država (IS) Abdul Rahman Mustafa Mohamed (na sliki ANSA), znan tudi kot Abu Ala al Afri, je po poročanju tujih tiskovnih agencij včeraj sporočilo iraško obrambno ministrstvo. Kot je pojasnil tiskovni predstavnik ministrstva Tahsin Ibrahim, je bil Afri v mošeji v kraju Tal Afar, ki je bila tarča letalskih napadov. V napadu je bilo po njegovih navedbah ubitih še več deset pripadnikov IS, ki so se v mošeji sešli z Afrijem. Mesto Tal Afar je sicer v rokah džihadistov od junija lani.

Afri naj bi po nekaterih navedbah v zadnjih tednih začasno vodil operacije IS, potem ko naj bi bil glede na podatke iraških obveščevalcev v letalskem napadu na severu Iraka marca hudo ranjen ali morda celo ubit vodja džihadistov Abu Bakr al Bagdadi. ZDA so prejšnji teden za informacije o Afriju ponudile sedem milijonov dolarjev nagrade.

Ameriška vojska in Islamska država navedb ministrstva še nista komentirali. Če bo njegova smrt potrjena, bo to po oceni poročevalca britanskega BBC nov udarec za IS, ki je v zadnjih mesecih utrpela veliko porazov na bojiščih. (STA)

VATIKAN - Priznava jo kot državo

Sveti sedež podpiše sporazum s Palestino

VATIKAN - Vatikan je včeraj sporočil, da se pripravlja na podpis prvega sporazuma s Palestino, dve leti potem, ko jo je priznal kot državo. S podpisom sporazuma bo Sveti sedež Palestino priznal tudi v praksi. Izrael je nad napovedjo Vatikana že izrazil razočaranje.

Vatikan Palestino priznava od februarja 2013. Kot je včeraj pojasnil vatikanski tiskovni predstavnik Federico Lombardi, je Sveti sedež državo Palestino kot tako prepoznal po glasu, ko je v enem trimesečju BDP zrasel. Razveseljiva je tudi ocena italijanskega statističnega zavoda Istat, da gre porast pripisati notranjemu povpraševanju v večji meri kot izvozu.

Po poročanju nemške tiskovne agencije dpa pa Sveti sedež uradne odnose za zdaj še vedno vzdržuje s Palestinsko osvobodilno organizacijo. S podpisom sporazuma, ki bo urejal življenje in dejavnosti Katoliške cerkve v Palestini, pa bo Sveti sedež palestinsko državo tudi dejansko priznal. Pri sporazumu sedaj urejajo še zadnje podrobnosti, nato pa ga bodo obema stranema predložili v odobritev, čemur bo sledil podpis.

V Izraelu so nad odločitvijo Vatikana izrazili razočaranje. Po mnenju izraelskega zunanjega ministrstva podpis sporazuma ne bo pripomogel temu, da bi se Palestinci vrnili k mirnim pogajanjem.

V Vatikanu so sicer včeraj še sporočili, da bo papež v soboto sprejel palestinskega predsednika Mahmuda Abasa. V nedeljo bo nato sledila kanonizacija prvih dveh arabsko govorečih katoliških svetnikov. (STA)

ITALIJA

Sporom o šolski reformi še ni videti konca

RIM - Matteo Renzi vztraja, da je šolska reforma, ki jo predlaga vlada, dobra reforma. Premier v videoposnetku (traja 18 minut) skuša prepričati sindikate, šolnike in dijak, da je vladna šolska politika koristna za Italijo. Dijaki in študenti bodo z »dobro šolo« boljše pripravljeni na zahtevne življenjske preizkušnje, je prepričan Renzi. Ponovil je, da je njegova vlada pripravljena na dialog, a ne do takšne mere, ki bi vsebinsko spremenil predlagane ukrepe.

Videoposnetek, ki so ga posneli v Palači Chigi, torej na sedežu vlade, nekateri ocenjujejo kot propagando, drugi kot »raztovanje mišic«, tretji pa kot obrazložitev vladnih predlogov. Renzi nastopa za šolsko tablo kot neke vrste učitelj ali profesor, ob njem pa se pojavljajo nekateri ministri in vladni podtajniki.

Predsednik je ponovil, da je vlada sprva nameravala šolsko reformo predložiti parlamentu v obliki vladnega odloka, potem pa si je premislila in vložila zakonski predlog. To pomeni, da je že ob začetku postopka pokazala pripravljenost na dialog in na morebitne izboljšave, je podčrtal Renzi, ki mu ta reforma zelo leži pri srcu.

Predsednika precej skrbi dejstvo, da glavnina šolnikov, ki nasprotuje reformi, glasuje za Demokrasko stranko, kar velja tudi za dijak, in njihove družine. Politika »zid proti zidu« bi lahko torej močno škodovala demokraciji, saj ne gre pozabiti, da so pred vrati deželne volitve, ki bodo pomemben preizkusni kamen za Renzija in njegovo vlado.

Predsednik vlade po tihih računih, da bo s svojo prepričevalno kampanjo tako ali drugače razbil fronto nasprotnikov reforme. Nekatera združenja staršev in dijakov so npr. včeraj pokazala večjo dovednost za dialog z vlado, do tako zasnovane šolske reforme pa ostajajo še naprej zelo kritične sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL.

BIH - Srbski premier na obisku

Vučić pozval k sodelovanju

SARAJEVO - Srbski premier Aleksandar Vučić je včeraj med obiskom v Sarajevu izrazil pripravljenost svoje države, da z državljani BiH spregovori o vseh težkih vprašanjih. Kot je poudaril, je treba misliti na prihodnost "naših narodov". "Minil je čas, ko smo imeli predstave, da je treba nekoga poraziti v vsakršnih spopadih in ko so drugi imeli enake predstave", je Vučić izjavil pred novinarji. Še vedno pa obstajajo "neumni ljudje", ki ne verjamejo, da morajo narodi v regiji živeti skupaj in imeti skupno prihodnost, da bi bilo mogoče privabiti več investitorjev, če bi v regiji obstajal enoten trg.

Srbski premier se je v Sarajevu sešel s člani predsedstva BiH, s katerimi se je dogovoril za konkretiziranje sodelovanja med državama, z oblikovanjem delovnih skupin na različnih področjih. Govorili so tudi o sklici skupne seje vlad obeh držav. Udeležil se je tudi sarajevskega poslovnega foruma in se sešel s predsednikom Islamske razvojne banke Ahmedom Mohamedom Alijem, predsedujočim Islamske trgovinske zbornice Salehom Abdulahom Kamelom in namestnikom predsednika turške vlade Alijem Babadjanom, ki se prav tako udeležuje poslovnega foruma.

GORIŠKA - Pred občnim zborom Zadružne banke Doberdob in Sovodnje

Banko bodo še letos doletele spremembe

Evropski bančni sistem so v letu 2014 doletele korenite spremembe. S prvim januarjem lani je bila vzpostavljena Bančna unija, novembra pa Centralizirani enotni nadzor, še pred tem so bili opravljeni obremenitveni testi vseh bančnih zavodov. Na začetku letošnjega leta je italijanska vlada korenito preoblikovala področje zadružnega bančništva, natančneje ljudskih bank. Te se bodo morale še pred koncem leta 2016 spremeniti v delniške družbe.

Kaj bo z zadružnimi bankami? To vprašanje smo pred jutrišnjim občnim zborom (ob 18. uri v goriškem Kulturnem domu) postavili Dariu Pericu, predsedniku Zadružne banke Doberdob in Sovodnje.

»Spremembe bančnega sistema - razlaga Peric - vplivajo tudi na zelo majhne banke, kot je naša. Nismo odtujen gospodarski subjekt, temveč smo del večje sistema, začeni s deželnim, kjer skupaj z ostalimi štirinajstimi zadružnimi bankami delujemo v 210 od skupno 216 občin in razpolagamo s skoraj četrtino vseh okenc. Na državni ravni 379 zadružnih bank upravlja skoraj 8% vseh vlog in 9,5% posojil. Skupni rezultati lanskega poslovanja so boljši od ostalih bank. Evropska centralna banka je naši skupni banki Iccrea Holding izdala pozitivno oceno tako na področju kakovosti sredstev kot tudi pri obremenitvenem testu.«

Predsednik uprave Dario Peric

so najele kredit za nakup stanovanja, je stranka zadružnih bank. Temeljni kapital - količnik premoženjske ustreznosti - italijanskih zadružnih bank v povprečju še naprej ostaja veliko višji (15,6%) kot v celotnem bančnem sektorju (11,9%). Naša banka je krepko nad deželnim in državnim povprečjem z 20,37% (lani 19,26%). Naše bogastvo je raznoliko, to so naše stranke, aktivni del prostora, v katerem poslujemo in živimo. Še naprej želimo odigravati vlogo pomočnika in spodbujevalca. Če tega ne bomo zmogli sami, bomo poiskali, skupno s člani, najboljšo rešitev za našo banko. Zavedamo se, da prihodnost zahteva od nas razsodnost, strokovnost in pogum.

Kaj pa poslovna bilanca za leto 2014? Vabilu na občni zbor je priložen osnutek bilance, ki izkazuje izgubo.

Res je. Leto 2014 je bilo tudi za naš denarni zavod težavno in smo delovanje zaključili z 236.000 evri izgube. Ta rezultat izhaja predvsem iz opreznosti in previdnosti: lani smo namreč popravili vrednosti za oslabitve nadpovprečno, še za 400.000 evrov več kot leto prej. Pozitivno smo prestali pregled nadzornega organa Banke Italije. Naše kritje zamrznjenih terjatev (54,89%) in nerednih terjatev (22,48%) je visoko in se približuje kritju, ki ga beležijo nam sorodne banke na evropski ravni. Raz-

merje med zamrznjenimi terjatvami in plasiranimi sredstvi je pod povprečjem bančnega sistema. Poudariti velja, da kot ostale zadružne banke tudi naša ima nadpovprečno stopnjo zavarovanih posojil. Celotno poslovanje s strankami, ki obsega neposredne vloge, upravljano in vodeno varčevanje, je 31. decembra lani znašalo 126,5 milijona in je ostalo nespremenjeno v primerjavi z letom 2013. Neposredne vloge, ki so obenem pokazatelj zaupanja in zvestobe strank do banke, so lani celo narasle za skoraj 2%.

Zaradi opreznega upravljanja se stroški poslovanja niso bistveno spremenili. V letu 2014 je banka izdala za 8,8 milijona evrov novih posojil. Tako podpira gospodarstvo ter posveča posebno pozornost družinam in malim podjetjem. Zaradi zapletene makroekonomske slike so kreditne storitve namreč še vedno tvegane, saj se kriza v gospodarskem sektorju nadaljuje.

Naša zadružna banka se od drugih kreditnih zavodov razlikuje po svoji viziji, ki temelji na sodelovanju, vzajemnosti in lokalnem delovanju. Dobiček nikoli ni bil glavno gonilo naše banke, temveč le sredstvo samofinanciranja in rasti. Vedno smo bili pripravljeni prisluhniti krajevni stvarnosti in upoštevati njene potrebe. To so bila naša vodila lani, niso nam tuja niti letos in nam ne bodo v prihodnosti.

GORICA - Pokrajina Zelena luč za predelavo aluminija

Goriški pokrajinski odbor je včeraj odobril načrt podjetja Rail Service, ki name-rava v obratu v Tržaški ulici predelovati aluminijaste odpadke. »Podjetje Rail Service že razpolaga z avtorizacijo za predelavo t.i. "end of waste" aluminijastega materiala, po novem pa bo v isti hali, ki jo ima med Tržaško ulico in železnico, lahko predelovalo tudi aluminijaste odpadke, ki sodijo v drugo kategorijo,« pojasnjuje podpredsednica pokrajine Mara Černic, po kateri bo podjetje - tako kot doslej - predelovalo odpadke samo mehansko.

»Tu ne gre za kemijske ali toplotne procese, ampak za mletje aluminijastega materiala, ki ga zmeljejo na 7-centimetrsko koščke. Prah, ki pri tem nastaja, zadržujejo posebni filtri. Ta dejavnost nima posebnih vplivov na okolje, problem bi lahko bil le hrup, obrat pa je opremljen s protihrupno zaščito. Predvidene so vsekakor tudi meritve hrupa,« je pojasnila Černičeva. Obrat v Tržaški ulici, piše v tiskovnem sporočilu pokrajine, bo deloval le podnevi, pred pokrajinskim odborom pa mu je zeleno luč že prižgala tehnična konferenca, ki jo sestavljajo predstavniki dežele, občine Gorica, zdravstvenega podjetja, agencije Arpa, zbornice biologov, inženirjev in geologov, združenj in pokrajine. Černičeva je še pristavila, da med projektom predelovanja aluminijastih odpadkov in projektom elektrarne na biomaso, ki jo podjetje Rail Service želi zgraditi za nekdanjo restavracijo McDonald's, ni neposredne povezave: »Povezuje ju lastništvo in to, da bi obrat za predelovanje aluminija lahko oskrbovali z energijo iz elektrarne na biomaso, projekta pa nista soodvisna.«

Kljub tem pozitivnim dejstvom pa čaka-jo spremembe tudi vas. Je tako?

Seveda, in to po vsej verjetnosti še letos. Januarski ukrep vlade se nas zaenkrat ni dotaknil, kljub temu pa je načrt reforme zadružnih bank postal predmet pozornosti italijanskih in evropskih oblasti. V zadružnem bančništvu se že dalj časa ukvarjamo s preoblikovanjem organizacijske strukture. Od zadružnih bank, ki pokrivajo več kot 20% evropskega trga, zahteva Evropa reforme in boljši nadzor. Potrebno je torej, da odločno in hitro izvedemo spremembe, ki bodo omogočale trajnostno poslovanje ter izpolnile zahteve evropske zakonodaje in nadzora. Pomembno je, da to opravimo sami, saj drugače bodo drugi načrtovali našo prihodnost. Tudi o tem bo govor na našem občnem zboru. Državno združenje zadružnih bank je pripravilo nekajminutno video predstavitev, s katero bomo seznanili naše člane o okvirnih vsebinih reforme. Dodatne novice bomo izvedeli na državnem zboru zadružnih bank, ki poteka dva dni pred našim občnim zborom. Načrt samopreoblikovanja, ki bo v skladu z načeli vzajemnosti in neodvisnosti italijanskega zadružnega bančništva, bo moral upoštevati cilje in omejitve, ki so jih pristojne oblasti izrazile, oziroma omejitve fragmentacije sistema zadružnih bank, promocijo njihovega povezovanja, zagotavljanje kapitalne ustreznosti, in to tudi s pomočjo zunanjega kapitala.

Iz vaših besed lahko razberemo željo oziroma potrebo po združevanju?

Naša odgovornost je, da zagotovimo varčevalcem in komitentom dobre pogoje in gotovost v upravljanju. Model zadružnega bančništva se je izkazal kot zelo aktualen in učinkovit. Milijonem posameznikov in podjetnikom zadružne banke omogočajo dostop do kreditiranja. Tudi v najhujših letih krize so zadružne banke povečale število članov in strank, svoj kapital in sposobnost poslovanja v realnem gospodarstvu. Posojila smo dodelili obrtnikom, kmetom, trgovcem, gostincem in gradbenikom. V povprečju več kot ena družina od šestih, ki

TRŽIČ - Policisti zasegli heroin

V spalnici sta imela laboratorij za mamila

Spalnico svojega stanovanja sta spremenila v pravi laboratorij za mamila, v katerem sta pripravljala odmerke, ki sta jih nato prodajala odvisnikom v Trziču in Ronkah. Zato sta bila mlada razpečevalca - dekle in njen fant - skupaj s svojim 40-letnim pajdašem aretirana v policijski akciji, ki so jo kriminalisti in policisti urada za nadzor tržiškega komisariata izvedli 6. maja v mestnem središču. Več podrobnosti o aretacijah, o katerih je Primorski dnevnik že poročal v prejšnjih dneh, je med včerajšnjo novinarsko konferenco ponudil vodja tržiškega policijskega komisariata Andrea Locati, ki je pojasnil, da so trojico razpečevalcev prijeli na podlagi izsledkov širše in še nezaključene preiskave, v okviru katere so v zadnjih mesecih že aretirali več preprodajalcev heroina.

Obseg prodaje heroina v Trziču, pravi Locati, je dobival že zaskrbljujoče razsežnosti, po številnih aretacijah pa je policiji uspelo pojav zelo omiliti.

In ravno odsotnost aretiranih razpečevalcev sta izkoristila dvajsetletna italijanska državljana z bivališčem v Ronkah ter njun 40-letni pajdaš, ki jih je policija aretirala v sredo zaradi posedovanja mamil z namenom razpečevanja. Policisti so jim skupno zasegli skoraj 200 gramov heroina, več ta-

V zadnjih dveh letih se je starost uživalcev drog v Laškem znižala in število mladih uživalcev povišalo

blek ekstazija, tehtnico in druge pripomočke za pripravljanje odmerkov. Če bi razpečevalci zaseženi drogi dodali primesi in jo prodali, bi zaslužili med 10 in 15 tisoč evrov, so ocenili tržiški policisti.

V sredo zvečer so tržiški preiskovalci trojico razpečevalcev opazili

Razpečevalcem so zasegli heroin, gotovino in pripomočke za pripravo odmerkov

v Ronkah. Pogovorili so se in se kmalu razšli: mlad par je sedel v avtomobil znamke Opel corsa, 40-letnik pa v Fiat punto. Oba avtomobila sta se odpravila proti tržiški mestni četrti Pankan, kjer so razpečevalci po ugotovitvah preiskovalcev prodajali največ mamil. Dekle in mladenič, ki sta očitno imela nalogo, da 40-letnika opozorita na morebitno prisotnost sil javnega reda, so policisti ustavili v Ulici Cosulich. Ko je to videl njun pajdaš, je takoj zavil v stransko ulico in skušal pobegniti, patrolja pa se je podala za njim. Zasedovanje se je zaključilo med ulicama Pisani in Gorizia: moškega so aretirali in zasegli 40 gr heroina, ki ga je imel pri sebi. Nato so policisti opravili še hišno preiskavo pri mlademu paru, med katero so v spalnici našli 150 gr heroina, gotovino, več tablet in pripomočke za pripravo odmerkov. »Izvor mamil še preučujemo, saj je različno od tistega, ki ga navadno prodajajo v teh krajih. Tudi količina je nenavadna,

saj tukajšnji razpečevalci običajno izkoriščajo bližino Slovenije in sproti kupujejo manjše količine droge,« je povedal Locati.

Srečanja z novinarji sta se udeležila tudi psihiater Adriano Segatori in bolničar Wally Culot, ki sta opozorila na hude posledice, ki jih ima uživanje drog predvsem pri mladih. V zadnjih dveh letih, pravi, se je število mladih uživalcev zelo povišalo: »K nam prihajajo dvajsetletniki, pa tudi mladotni.« Segatori in Culot sta dalje pojasnila, da heroin ni več mamilo »nižjega družbenega razreda«, kar je veljalo še pred nekaj leti. Kokain se uporablja kot poživilo za povečanje umske in telesne zmogljivosti, heroin pa uživalci uporabljajo zaradi tesnobe ali hujših psihičnih in fizičnih težav. »Na hude posledice uživanja mamil moramo opozarjati predvsem mlade, saj se je starost uživalcev znižala. Ni pomembno, če gre za težka ali lahka mamila: droga je droga,« je še poudaril Andrea Locati.

SOVODNJE - Občina se dogovarja z deželo

»Vrtec naj se zgradi«

Izboljšati želijo tudi energetske učinkovitost šole

Pisalo se je leto 2011, ko je morala sovođenska občina iz varnostnih razlogov zapreti vrtec v Rupih. Ker je bila stavba v Ulici Jakil v zelo slabem stanju, so malčke rupenske vzgojne ustanove preselili na Vrh, v sedež civilne zaštite, kjer jih gostijo še danes. Občinska uprava je sicer že pred štirimi leti napovedala, da namerava zgraditi nov objekt, v katerem bi lepši in udobnejši sedež dobila tako rupenski kot sovođenski vrtec, kljub vložiti prvotni pa do danes še ni prišla do potrebnih finančnih sredstev: za stavbo, ki bi jo postavili na zemljišču za sovođenskim Kulturnim domom, bi potrebovali 1.400.000 evrov.

»Nekoč je bilo treba tovrstne prošnje vlagati na podlagi različnih zakonov, zdaj so se pravila nekoliko spremenila. Država trenutno namenja več denarja popravilu in vzdrževanju obstoječih šolskih stavb, kar se mi na splošno zdi pravilno, naš problem pa je v tem, da te možnosti nimamo in da posledično nujno potrebujemo nov objekt,« pravi sovođenski župan Alenka Florenin, po kateri je občina nazadnje stopila neposredno v stik z deželno odborico Mariograzio Santoro in pristojnimi deželnimi funkcionarji. »Deželo smo opozorili, da bi popravilo nekdanje stavbe vrtca v Rupih stalo veliko več kot gradnja novega objekta, ob tem pa smo izpostavili, da je občina Sovodnje v zadnjih letih v vzdrževanje in popravilo šolskih stavb vložila veliko lastnih in pokrajinskih sredstev, medtem ko druge občine za tovrstne ukrepe danes prejemajo državne prispevke. Pravilno bi bilo, da bi bili zdaj tudi mi na vrsti,« pravi Floreninova in nadaljuje: »Kakšno je stanje pri nas, si bo pristojni deželni funkcionar Luciano Pozzecco prišel ogledat v torek. Pokazali mu bomo vse šolske stavbe, od vrtca v Rupih in sedeža civilne zaštite do sovođenske osnovne šole in vrtca v Sovodnjah. Tudi tega ne moremo širiti, zato bi za potrebe naših otrok reje zgradili večji vrtec z dvema sekcijama, ki bi ga postavili na zemljišču za Kulturnim domom. Dokončni načrt je že pripravljen in zemljišče je že v lasti občine, manjka nam samo denar.«

V pričakovanju na gradnjo novega vrtca pa si bo občina skušala zagotoviti 170.000 evrov, s katerimi bo poskrbela za izboljšanje energetske učinkovitosti sovođenske osnovne šole. »Gre za razpis za občine z manj kot 5000 prebivalci. Možnosti, da nam bodo denar dodelili, ni veliko - prednost imajo občine, ki najhitreje vložijo spletno prijavo -, kljub temu pa želimo poskusiti,« zaključuje županja Alenka Florenin. (Ale)

V sovođenskem vrtcu ni prostora za dve sekciji

BUMBACA

GORICA - Napovedani desničarski shod odmeva čez mejo

»Protestna nota v Rim!«

Poslanec Matej Vatovec pozval ministrstvo - Župan Matej Arčon: »Na provokacije se ne odzivajte«

Shod, ki ga po goriškem mestnem središču 23. maja prireja skrajno desničarsko gibanje CasaPound, odmeva tudi čez mejo. V Ljubljani je poslanec Združene leve Matej Vatovec včeraj na seji odbora za zunanjo politiko na ministrstvu za zunanje zadeve vložil pobudo, ki se nanaša prav na napovedani dogodek. Za komentar pa smo prosili tudi župana sosednje Nove Gorice, Mateja Arčona.

»Pobuda se nanaša na shod fašistov, ki bo potekal v Gorici 23. maja. Sploh v luči 70. obletnice zmage nad nacifašizmom (bolj kot konca druge svetovne vojne) so tovrstne provokacije, ki jih uradno dopušča tudi Italija, nevaren simptom,« Vatovec na svojem Facebook profilu opisuje svojo pobudo in nadaljuje: »Fašistično gibanje CasaPound namreč prireja shod ob stoletnici vstopa Italije v prvo svetovno vojno (24. maja 1915) z namenom, da pridobi ozemlja, ki so ji bila obljubljena z Londonskim sporazumom leta 1914. S tem želijo pokazati na velikost italijanske države in podrejanja vseh področij, kjer živijo Italijani, skladno z iredentistično doktrino. Italijanski protifašisti in levica so že apelirali na italijansko vlado, ki jim je odgovorila, da morajo dovoljevati demokratično izražanje mnenj. Ob porastu neo-fašizma v Evropi ni možno, da bi takšne shode jemali kot demokratično izražanje mnenj. Gre za resno rušenje dosežkov, ki so bili priborjeni z odporniško zmago nad nacizmom in fašizmom. Predlagal sem, naj ministrstvo za zunanje zadeve pošlje protestno noto v Rim, saj gre za nevaren precedens pri podpori fašizmu.« Odgovor, ki ga je poslanec dal državni sekretar na zunanjem ministrstvu, Bogdan Benko, je bil zelo kratek in jedrnat: »Na dogajanje bomo pozorni.«

Vatovec je nato za Radio Koper še podkrepil svojo izjavo:

MATEJ VATOVEC

MATEJ ARČON

»Splošni porast skrajne desnice po Evropi oziroma neofašističnih gibanj so resen pojav, ki ga je potrebno obravnavati ločeno od demokratično izraženih mnenj. Podobno, kot je to storilo v primeru odlikovanja za bersaljerja Parida Morija, naj pošlje v Rim protestno noto, da se prepreči ta shod.«

Za komentar dogodka smo povprašali tudi novogoriškega župana Mateja Arčona. »Ob napovedanem fašističnem shodu desničarskega gibanja CasaPound bi najprej poudaril, da sem tudi osebno velik pristaš demokratičnega izražanja, vendar je zame demokracija tako ravnanje, s katerim ne posegaš v pravice drugega ali še kaj hujšega,« je za Primorski dnevnik povedal župan Arčon. »Evropska kultura med drugim temelji tudi na krščanski zapovedi, ki pravi, da ne stori drugemu tistega, kar ne bi storil sebi. V tem pogledu se mi zdi shod sporen. Če ob tem upoštevamo še porast neonacističnih gibanj v Evropi, je skrb veliko večja,« opozarja župan in poziva h globalnemu razmisleku o vzrokih, ki vodijo do tovrstnih idej in gibanj. Župan meni, da vsesplošna kriza, večanje razlik med prebivalci v Evropi, pomanjkanje socialnih vrednot, potrošništvo ..., ta občutja samo krepijo. »Vsem prebivalcem tega prostora polagam na srce, da ne nasedajo provokacijam in se ne odzivajo. Raje ta dan vsi skupaj razmišljajmo o tem, kaj nas povezuje in medsebojno bogati ne glede na preteklost, kako lahko prebivalci čezmejnega prostora skupaj izboljšamo življenjske pogoje v tem okolju in kako lahko pridobimo nova delovna mesta. To so aktualna vprašanja in tisti, ki bo imel odgovore na ta vprašanja, bo zares faca - to moramo sporočiti tudi mladim,« je sklenil župan.

Katja Munih

CASAPOUND Posl. Blažina: Nedopustni shod v Gorici

Tamara Blažina

Poslanka Tamara Blažina je včeraj v Rimu opozorila podministra za notranje zadeve Filippa Bubbica na napovedani shod skrajno desničarskega gibanja CasaPound v Gorici. Za tem je sinoči posegla tudi v poslanski zbornici: izrazila je svojo zaskrbljenost in spodbudila vlado, naj ukrepa proti nesprejemljivi pobudi.

V času, ki je med zasedanjem zbornice, namenjen obvestilom iz poslanskih vrst, naslovljenih na vlado, je Blažinova dejala: »V Gorico prihajajo ob geslu "Risorgi, combatti e vinci" (Vstani, bojuj se in zmagaj), zato da proslavimo stoletnico prve svetovne vojne, ki jo imajo za "svetel zgled", kar odraža ideološke cilje omenjenega združenja. Manifestacija vzbuja veliko zaskrbljenost in nejevoljo med ljudmi in mnogimi krajevnimi upravitelji, ker o njej menijo, da je nedopustna žalitev, uperjena proti vsem prizadevanjem za mir in sožitje, ki ju je namučeno goriško ozemlje ob meji zgradilo po koncu tragičnega dogajanja prve in druge svetovne vojne. Ta prizadevanja za miroljubno sožitje je ravno pred nedavnim okronalo odprtje Poti miru pod pokroviteljstvom predsedstev italijanske in slovenske republike, 24. maja, dan po napovedani manifestaciji, pa bo na Goriško prišel italijanski predsednik Sergio Mattarella, zato da bo tudi osebno izpričal vrednoto miru. Mislim - tako poslanka -, da ob upoštevanju pravice do svobode izražanja je danes bolj kot kadar koli prej potrebno prepovedati vsak shod, ki poziva k vojni in nasilju.«

ŠTANDREŽ - V veselje otrok

Na občinskem ozemlju uredili zelenico z igrali

S pesmijo otrok osnovne šole Fran Erjavca so v Štandrežu včeraj sredi dopoldneva predali namenu nova igrala, ki jih je občinska uprava postavila ob novem parkirišču v Ulici Trivigiano.

»Uresničili smo željo domačinov, da bi tudi v tem predelu občine dobili park z igrali. Posebne zahvale mora biti deležen Marjan Brescia, ki stalno opozarja občino na štandreške potrebe in nas je tudi v tem primeru opozoril, da si mamice želijo mesta, kjer bi se lahko njihovi otroci igrali in zabavali,« je na kraji svečanosti poudaril občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi. »Med vami so tudi otroci mojih prijateljev. Ko sem bil otrok, sem se tudi sam podil po teh travnikih in njivah, saj sem stanoval nedaleč od tod. Zato sem toliko bolj zadovoljen, da je prišlo do uresničitve parka,« je še dejal predstavnik mestne uprave.

Predsednik društva sKultura 2001 Marjan Brescia je povedal, da so za ureditev parka z igrali izbrali edino zemljišče v občinski lasti v Štandrežu, ki je

Igrala so včeraj predali namenu ob prepevanju osnovnošolskih otrok

BUMBACA

bilo za to primerno. »Resnici na ljubo je ob vrtcu še eno občinsko zemljišče, vendar ga zaradi varnostnih predpisov nismo smeli uporabiti. Tako je izbira padla na Ulico Trivigiano, kjer so igrala nameščena ob novem parkirišču, tako da se je do njih mogoče pripeljati tudi z avtomobilom,« je pojasnil Brescia. Navzoče je nagovoril tudi občinski svetnik Božidar Tabaj, ki stanuje v neposredni bližini novega parka. Tabaj je še zlasti odbornika Del Sordija opozoril na

vprašanje dveh malih termoelektrarn, ki naj bi jih zgradili v Tržaški ulici - le nekaj sto metrov stran od parka. Postopek za pridobitev potrebnih dovoljenj je še v teku. Tabaj je prepričan, da termoelektrarni ne sodita v bližino naselij, zato pa bi ju morali zgraditi na temu bolj primernih območjih.

V zelenico z novimi igrali je goriška občina vložila 8500 evrov. Svečanost se je zaključila, kot se je začela: s petjem učencev štandreške osnovne šole.

GORICA - Priznanja Kazimirja Humarja

Počastili zaslužne

Letošnja priznanja Kazimirja Humarja so v ponedeljek podelili v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Združenje cerkvenih pevskih zborov, Zveza slovenske katoliške prosvete in center Bratuž jih posvečajo spominu na družbenega delavca in duhovnika Kazimirja Humarja, čigar stoletnico rojstva beležijo letos.

Na prireditvi, ki je pred številnim občinstvom potekala v komorni dvorani centra Bratuž in jo je povezovala Stefania Beretta, je za prijetno presenečenje poskrbel ženski glasbeno-pevski trio v sestavi Mirjam Pahor (mezzosopran), Martina Gereon (kitara) in Zulejka Devetak (klavir). Dekleta so pripravila venček narodnih pesmi in hudomušno zdravico za dobitnike priznanja.

Priznanje za življenjsko delo je prejel Ivo Kovic iz Rupe, »duša« Prosvetnega društva Rupa-Peč. Iz izčrpane utemeljitve izhaja, da 80-letni Kovic že 67 let prepeva pri domačem zboru, svoj značilni »bas« pa je daljša obdobja »posodil« tudi zboroma Mirko Filej iz Gorice in Štma-ver. Četrto stoletja je bil predsednik društva Rupa-Peč. S pritkrvalci nastopa ob vaških praznikih in je med organizatorji večdnevniških društvenih izletov. Priznanje so mu izročili Franka Žgavec v imenu centra Bratuž, Dario Bertinazzi za Združenje cerkvenih pevskih zborov in Franca Padovan v imenu Zveze slovenske katoliške prosvete. V svoji zahvali se je Kovic spomnil na pokojnega Humarja, s katerim sta velikokrat sodelovala.

Za svojo 140-letnico delovanja je priznanje nato prejel štandreški cerkveni pevski zbor, ki se pod nazivom Mešani pevski zbor Štandrež posveča tudi posvetnemu petju. Povezovalka večera je povzela zgodovino zbora in imenovala zborovodje, ki so tudi v za Slovence nelahkih časih skrbeli, da narodno in cerkveno petje ni utišalo. Navedla je zlasti Franca Lupina, Maksa Debenjaka in Elviro Chibai, ki so za sabo pustili trajno sled.

Štandreški zbor je na ponedeljkovem večeru najprej zapel nekaj cerkvenih pesmi pod vodstvom Tiziane Zavadlav, nato pa še nekaj narodnih motivov pod taktirko Gorana Ruzzierja. Ob prevzemu priznanja je Tiziana Zavadlav povabila mlade, naj se pridružijo zboru, in se je zahvalila najstarejšemu cerkvenemu pevcu Dušanu Brajniku, ki bo septembra praznoval častitljivih 90 let in je bil prisoten v dvorani. (vip)

Ivo Kovic (zgoraj) in nagrajeni pevci (spodaj), med njimi 90-letni Dušan Brajnik

GORICA - Svetovna razstava v Milanu SDAG »certificiran dobavitelj« za slovenski paviljon na Expu

Družba, ki upravlja tovarno postajališče, nadzoruje kakovost tovorov

Goriška družba SDAG je postala »certificiran dobavitelj« logističnih storitev za slovensko javno agencijo Spirit, ki upravlja slovenski paviljon na svetovni razstavi Expo v Milanu. Družba, ki upravlja tovarno postajališče pri Štandrežu, je v okviru načrta širitve svojih storitev v prejšnjih mesecih začela zapleten postopek za pridobitev naziva

»certificiranega dobavitelja« hrane, pijače, dogodkov, in storitev za sodelujoče na Expu, postopek pa se je uspešno zaključil konec aprila, tik pred začetkom razstave. »SDAG je bil tako vključen v mrežo kvalificiranih operaterjev, ki so odgovorni za preverjanje kakovosti hrane in drugih tovorov, ki prihajajo na svetovno razstavo,« pojasnjujejo v družbi.

SNG - Direktor Svet ima kandidata

Imena ne želijo deliti z javnostjo

V torek popoldan je zasedal svet zavoda Slovenskega narodnega gledališča (SNG) v Novi Gorici. Na dnevnem redu so člani imeli tudi presojo ustreznosti treh kandidatov, ki na drugem, ponovljenem, razpisu kandidirajo za direktorja te ustanove. Kot je včeraj za Primorski dnevnik povedal predsednik sveta zavoda novogoriškega SNG, Matjaž Kulot, so člani omenjeno točko obravnavali, oblikovali mnenje, ga zapisali in poslali ministrici za kulturo Julijani Bizjak Mlakar. Vsebine pisma sveta zavoda ne želijo deliti z javnostjo.

»Postopek je še v teku. Naše mnenje sicer ni obvezujoče za ministrico, gre za predhodno mnenje, kandidata nazadnje imenuje ona. Nismo pa hoteli, da naše mnenje pride v javnost, ker nismo hoteli sprožiti govoric, ki bi lahko škodile posameznikom in vplivale na ministrico, ki je edina pristojna za imenovanje,« je razloge za molk obrazložil Kulot. V postopku prvega razpisa se svet zavoda ni opredelil za nobenega od kandidatov, temveč je le izrazil svoje pomisleke. O tokratni odločitvi je Kulot razkril le, da so tokrat eno od imen sugerirali kot primerno.

Kot je znano, so na drugi, ponovljeni, razpis za direktorja novogoriškega gledališča prispele štiri prijave. Poleg sedanje vršilke dolžnosti Nede Rusjan Bric še Tomica Dumančič, ki je pred leti gledališče že vodil, Maja Jerman Bratec, vodja novogoriške izpostave Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD), in Borut Bašin, ki je v SNG Nova Gorica pred časom vodil službo za stike z javnostmi. Ministrstvo je na razgovor povabilo vse prijavljene razen Nede Rusjan Bric. O primernosti preostalih treh kandidatov je minuli teden že presojal strokovni svet zavoda, a ni podprl nikogar izmed njih. Presoja čaka še novogoriški mestni svet. (km)

GORICA Šestnajstič na pohod treh mostov

V nedeljo, 17. maja, bo že 16. Pohod treh mostov, ki poteka po poteh na obeh straneh Soče. Nastal je sicer v senci drugih množičnih prireditvev na goriški meji, a se je kmalu uveljavil med rekreacijskih pobudami. Zanj je značilno, da je speljan preko treh mostov - dveh na Soči in enega, manjšega, na potoku Pevmice. Pobudniki so trije nekdanji rajonski sveti - Pevma, Štma-ver in Oslavje, Svetogorska-Placuta in Stražce - oz. krajevna združenja, ki so se rodila iz njih, in pa Krajevna skupnost Solkan. Po načelu rotacije je vsako leto drug organizator izmed omenjenih. Letos je na vrsti krajevno združenje Placuta-Svetogorska, ki bo poskrbelo za start in cilj z zaključno pogostitvijo in nagrajevanjem.

Zbirališče in vpisovanje bosta od 9. ure dalje na Trgu Evrope - Transalpini, start bo ob 10. uri. Po primerno označeni progi jo bodo pohodniki najprej mahili proti Solkanu, prekoračili bodo soški cestni most, nadaljevali pot do Štma-vra in se spustili v dolino Pevmice. Tam bodo prekoračili stari mostič in dosegli Pevmo ter prešli na goriško stran preko pevskega mostu. Pot jih bo nato vodila ob Soči do cilja, ki bo v centru Margotti v Svetogorski ulici, nasproti Dijaškega doma. Med potjo se bodo lahko okrepčali (eno izmed postojank bodo pripravili člani društva Sabotin v Štma-vru), na cilju pa jih bo pričakal tople obede; na voljo bodo tudi jedi na žaru. Nagrajena bo najštevilčnejša skupina, podelili bodo tudi praktične nagrade.

Udeleženci morajo imeti pri sebi veljaven osebni dokument in spoštovati prometne predpise: hodijo naj po pločnikih, kjer le-teh ni, pa po levi strani ceste. Organizatorji ne bodo odgovarjali za morebitno škodo, povzročeno osebam ali stvarjem pred, med in po pohodu. (vip)

NOVA GORICA - Kultura in mladi na ulicah Ljubiteljska scena prerasla v gibanje

V Novi Gorici bo jutri potekal osrednji otvoritveni dogodek vseslovenskega Tedna ljubiteljske kulture, ki ga pripravlja Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije. Po celodnevem kulturnem dogajanju, ki bo preplavilo novogoriške ulice, bo slavnostno odprtje ob 20.30 na velikem odru novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča (SNG) ob navzočnosti ministrice za kulturo Julijane Bizjak Mlakar. Sočasno se z omenjeno slovesnostjo v mladem mestu ob meji pričinja tudi letošnji Festival mladinskih skupin Slovenije Vizije.

Slovenija se s Tednom ljubiteljske kulture, ki bo trajal do nedelje, 24. maja, pridružuje evropskim državam, ki se vsako leto poklonijo kulturnim ustvarjalcem ter opozori na pomen, visoko kakovost, dostopnost in množičnost ljubiteljske kulture. »Vsi se tega ne zavedajo, a ljubiteljska kultura v državi združuje okrog 150.000 ustvarjalcev, ki vsako leto na dogodke pritegnejo okoli štiri milijone ljudi. Torej ne gre več za neko dejavnost, temveč za gibanje,« je v Novi Gorici podaril direktor festivala Vizije Matjaž Šmalc. Teden ljubiteljske kulture, ki poteka pod pokroviteljstvom slovenskega predsednika Boruta Pahorja, bo zaznamovalo okrog tisoč kulturnih dogodkov po vsej državi.

V Novi Gorici se dogodek pričanja jutri, ko bodo mestne ulice zaživele v utri-

pu glasbe in plesa. V soboto pa bodo osrednji mestni trg preplavili likovni ustvarjalci; odprtje razstave del, ki bodo nastala, bo ob 18. uri na Mostovni. Poseben utrip bo prinesla že jutrišnja otvoritvena slovesnost, ko bo na odru SNG predstava *Vizija svetlobe*. Šestdeset nastopajočih iz Goriške bo uprizorilo preplet glasbe, giba, literarne in likovne ustvarjalnosti.

Bogat, predvsem gledališki program v mesto prinašajo letošnje Vizije, ki v Novi Gorici potekajo že od leta 2008. »Nova Gorica bo vajo vikend ponovno vrvela v mladostni ustvarjalnosti,« napoveduje Šmalc. Več kot 160 mladih ustvarjalcev iz vse Slovenije in avstrijske koroške bo tokrat prikazalo sedem gledaliških in tri lutkovne predstave, odšlo se bo pet rock koncertov in letos prvič še dve fotografski razstavi. Strokovna žirija bo najboljšim v nedeljo podelila nagrade, poimenovane Vizionarji. Dobitniki Vizionarja za najboljšo gledališko in lutkovno predstavo bodo dobili možnost brezplačne udeležbe na različnih poletnih gledaliških in lutkovnih delavnicah, najboljša gledališka predstava v celoti pa se bo uvrstila še v spremljevalni program 54. Linhartovega srečanja, festivala gledaliških skupin Slovenije, ki bo potekal konec septembra v Postojni. Najboljši rock skupini bodo študenti Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici zrežirali in posneli videospot. (km)

GORIŠKA Odrski Ikarus

Konec minulega tedna se je na Goriškem mudila ekipa mladih filmarjev in gledališnikov z zanimivim imenom - Little Rooster Productions (Produkcija Mali petelinček). Prišli so iz Krškega in pripravljajo odsko delo o življenju v Gorici v obdobju 1914-1923.

Kot so sami povedali, je njihov glavni namen pripovedovati izvirne, drzne in vizualno privlačne zgodbe iz slovenskega pa tudi mednarodnega okolja. Mladi gledališniki so v Novi Gorici imeli dvodnevne intenzivne vaje za predstavo, ki so jo sami zasnovali in jo bodo čez poldrugi mesec premierno uprizorili. Ob vajah so želeli spoznati tudi Gorico, zlasti še slovenski utrip v njem. Po posredovanju Društva soška fronta jih je prosvetni delavec Vili Prinčič v nedeljo pospremlil na ogled Gorice in okolice s posebnim poudarkom na letalskih pionirjih - bratih Rusjan, na dogajanju med prvo svetovno vojno in po njej ter na fašizmu. Ogledali so si Trg Evrope - Transalpino, hišo bratov Rusjan, Trgovski dom, Kulturni dom in Kulturni center

Pred kostnico na Oslavju

Lojze Bratuž, na Oslavju pa še vojaško kostnico, kjer je Prinčič postregel z razlago o poteku vojnih operacij na soški fronti.

Ekipo vodi Rok Sanda, pisatelj, scenarist in režiser. O nastajajočem delu je povedal, da je postavljeno v čas soške fronte in ob razmerah na bojiščih raziskuje tudi usodo civilistov v Posočju. Hkrati gre za osebno zgodbo izumitelja, ki je sanjaril, kako bo zgradil letalo, drugi pa so medtem

načrtovali vojno. Predstava z naslovom *Ikarus* se bo dotaknila tudi povojnih let in nastanka novih držav, zaključila pa se bo s fašizmom.

Premiera je napovedana za 20. junij in jo bodo po vsej verjetnosti uprizorili na prostem - na dvorišču gostinskega lokala na slovenskem delu Sabotina. Želja gledališnikov pa je, da bi gledališko delo odigrali tudi v »zamejstvu«.

GORIŠKA - Ugotovitve videmske univerze

Ali lomasti medo Madi?

Konec aprila so kosmatincu sneli satelitsko ovratnico

Rjavi medved, ki se je v prejšnjih dneh potepal po goriški pokrajini, naj bi bil Madi. Tako so raziskovalci Univerze v Vidmu poimenovali mladega kosmatinca, ki so ga v zadnjih dveh letih dvakrat ujeli: prvič so ga uspali leta 2013, ko so mu nadelali satelitsko ovratnico, drugič pa v noči med 27. in 28. aprilom letos, ko so mu napravo sneli. »Možno je, da je Madi po nekaj dneh začel svoj pohod po furlanski nižini, kjer se je približal tudi naseljenim območjem in cestam. Podobno se je Madi obnašal tudi spomladi lanskega leta, ko so ga od središča Conegliana ločevali le trije kilometri. Tokrat pa bodo le genetske analize lahko potrdile, da gre spet za isto žival,« so sporočili z videmskega vseučilišča.

Madi naj bi torej s kraja Polcenigo, kjer so ga ujeli konec aprila, odšel proti Codroipuu, nato pa se je prejšnji teden - v noči s četrтка na petek - pojavil na Goriškem. Okrog 3.30 so ga posnele nadzorne kamere nakupovalnega središča Tiare Shopping v Vilešu. Žival je nekaj časa tekla po parkirišču, nato pa je našla izhod in izginila. Ko so v Vileš prišle sile javnega reda, gozdna straža in pokrajinska policija, medveda na parkirišču že zdavnaj ni bilo več, v bližini nakupovalnega centra pa so odkrili njegove sledi. Drugega dne so ga videli v Foljanu, kjer je uničil nekaj pajev in se posladkal z medom, nato pa naj bi se po Krasu odpravil proti Sloveniji.

Univerza v Vidmu je Madijevimi premikom sledila od leta 2013 do lanskega junija, ko se je satelitska ovratnica pokvarila. Na podlagi fotografskih posnetkov in genetskih analiz pa

so raziskovalci tudi kasneje vedeli, da je žival na območju Cansiglia in Alpaga. Februarja 2015 so s pomočjo infrardečih posnetkov ugotovili, da mu ovratnica še vedno ni odpadla, zato so sklenili, da ga ponovno ujamejo in napravo odstranijo. Ko so Madija prvič ujeli, je bil star tri leta in je tehtal približno 100 kilogramov, v dveh letih pa je prehodil skoraj dva tisoč kilometrov

Medvedje sledi pri Soči

U. FATTORI

in pridobil okrog 40 kilogramov, zato je postala ovratnica pretesna. »Operacija je trajala dva meseca. Medveda so ujeli in ponovno izpustili v Polcenigu, kamor so raziskovalci pripeljali kletko, v katero se je Madi že ujel leta 2013,« pojasnjuje Videmska univerza in zagotavlja, da uporabljajo njeni raziskovalci vedno ovratnice

Medved Madi marca letos (zgoraj in spodaj desno)

VIDEMSKA UNIVERZA

Ostanki čebelnjaka pri Foljanu

U. FATTORI

vrhunskih proizvajalcev, ki bi morale po določenem času same odpasti. Tokrat se to ni zgodilo, Madiju pa je ovratnica povzročila le lažje abrazije.

Z deželne gozdne straže, ki je v prejšnjih dneh skupaj s pokrajinsko policijo in videmsko univerzo sledila medvedu po Goriškem, med-

tem sporočajo, da še vedno pozorno spremljalo situacijo. Čeprav je Madi po vsej verjetnosti v kakšnem slovenskem gozdu, ljudi vabijo k previdnosti: če naletimo na medveda, se mu nikakor ne smemo približati, ko smo dovolj daleč pa moramo poklicati številko civilne zaščite 800-500300.

Denar za vrtec in višji šoli

Na osnovi seznama prioritete je dežela odobrila prispevek za obnovo vrtca v Pierisu (14.627 evrov) ter za višji srednji šoli Pertini v Trziču (85.000) in D'Annunzio-Fabiani v Gorici poleg še za dve šoli na Videmskem. »Če bodo prišle nove prošnje, bomo sredstva za dela črpali iz ostankov denarnega sklada, ki znaša 730 tisoč evrov, dodaten denar pa bo morebiti nakazan z rebalansom,« so pojasnili na deželi.

Tečaj in kolokvij za gobarje

Goriška pokrajina bo organizirala tečaj kot pripravo na kolokvij, na podlagi katerega bo izdano dovoljenje za nabiranje gob v deželi. Tečaj traja 15 ur in je namenjen polnoletnim osebam (tudi z bivališčem zunaj dežele FJK); začel se bo v prvem tednu junija. Prošnjo je treba vložiti v uradu za favno, lov in naravne vire pri goriški pokrajini (Ulica Rossini 7/A v Gorici, tel. 0481-547120) do 31. maja. Do istega datuma je treba tudi vložiti prošnjo za sprejem na kolokvij, ki bo takoj po koncu tečaja. Interesenti se lahko prijavijo na kolokvij tudi brez tečaja, saj ni obvezen.

Pod lipami nočjo o Demosu

V komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici bo drevi ob 20.30 »srečanje pod lipami« na temo 25. obletnice Demosove vlade; spregovorila bo sta Andreja Valič Zver, avtorica knjige »Demos, slovenska osamosvojitve in demokratizacija«, in deželni tajnik SSK Damijan Terpin, povezoval bo zgodovinar Renato Podbersič.

Drevi na odru Arakne Group

V Kulturnem domu v Gorici bo nočjo ob 20.30 nastopil Alberto Sergi & Arakne Group, ki se bo predstavil s koncertom Vorrei volare (Želim leteti).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM

CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Razstave

V GORICI: v galeriji Kosič, Raštel 5-7 / Travnik 61 (vhod skozi trgovino obutev Kosič) bo v četrtek, 14. maja, ob 18. uri odprtje razstave del, ki so nastala na 22. Mednarodni likovni delavnici »Slovenija odprta za umetnost 2014« na Sinjem Vrhu; 25 umetnikov iz raznih držav in razstavljeni dela bosta predstavili kritičarki Anamarija Stibilj-Sajin in Cristina Feresin.

V AJDOVŠČINI: v Pilonovi galeriji, Prešernova ulica 3, je na ogled samostojna razstava slikarja, grafika in kiparja Zdenka Huzjana; voden ogled danes, 14. maja, ob 17. uri, kustosinja Tina Pončbšek; informacije in prijave po tel. 003865-3689177 ali na pilonova.galerija@siol.net.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) je na ogled fotografska razstava »Oltre lo sguardo - Onstran pogleda«; do 2. junija ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost. V petek, 15. maja, ob 18. uri bosta Alessandra Martina in Antonella Gallarotti vodili ogled razstave, v torek, 19. maja, ob 18. uri bo ogled vodila Raffaella Sgubin. V soboto, 16. maja, ob 10.30 bo potekala brezplačna umetnostno-didaktična delavnica za

otroke med 5. in 10. letom starosti (rezervacije do 15. maja na tel. 348-2560991).

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU V NOVI GORICI: 14., 15., 16. in 23. maja ob 20. uri »Gospa Bovary« (Nebojša Pop Tasić); 15. maja ob 10. uri v sklopu Festivala vizije s prostim vstopom »Ljubezen, ali pač...« (po Čehovu), nastopa Amaterski mladinski oder; informacije na blagajna@sngng.si, tel. 003865-3352247.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici ob 20.45: 15. maja bo dobrodelni koncert pianista Stefana Bollanija (predprodaja na viva.ticket). Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: danes, 14. maja, ob 20. uri »Stand up šov« z Vidom Valičem; informacije in predprodaja vstopnic vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve (tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidomng.si).

V OBCINSKEM GLEDALIŠČU V TRZIČU: 15. maja koncert skupine Area Open Project; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494664).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 - 22.10 »Il racconto dei racconti«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Mad Max: Fury Road«.

Dvorana 3: 17.00 »Doraemon il film - Le avventure di Nobita e dei 5 esploratori«;

»Viaggio nella memoria« 20.30 »Todo modo«.

DANES V TRZIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Mad Max: Fury Road«.

Dvorana 2: 17.15 - 19.45 - 22.10 »Il racconto dei racconti«.

Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Mad Max: Fury Road« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.15 »The Gunman«.

Dvorana 5: 17.30 »Doraemon il film - Le avventure di Nobita e i 5 esploratori«; 20.00 - 22.10 »Forza maggiore«.

Koncerti

SNOVANJA 2015 v organizaciji SCGV Emil Komel: v soboto, 16. maja, ob 18. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici bo koncert »Mi smo pomlad«; nastopili bodo učenci SCGV Emil Komel z vrstniki GŠ iz Tolmina in Kulturnega društva Iris iz Marcona (Benetke).

FESTIVAL DVORNE GLASBE: 16. maja ob 21. uri v goriškem gradu »A due mantici. Le radici popolari della musica colta«, nastopajo C. Prontera, N. Bernardi, V. de Lorenzi. 17. maja ob 11.30 v goriškem gradu koncert ens. Pro-tempore.

Šolske vesti

KAMP »ENGLISH IN ACTION« za fante in dekleta od 7. do 13. leta bo potekal v Dijaškem domu od 15. do 26. junija. Na programu bo učenje angleščine na igriv in dinamičen način: poleg tečaja jezika še košarka (v sodelovanju s ŠZ Dom) ali ples hip-hop. Urnik od 13. ali do 15.30, cena zelo ugodna; vpis po tednih, do zasedbe mest, na tel. 0481-533495 (od 13. ure dalje).

V OTROŠKIH JASLIH s slovenskim učnim jezikom Tika Taka v Gorici vabijo na dan odprtih vrat v ponedeljek, 18. maja, med 16.30 in 18.30. Kdor bi rad vpisal svoje otroke v slovenske jasi, si bo lahko ogledal prostore in se pogovoril z vzgojiteljicami.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 17. maja, izlet na Sivko (1008 m) in Bevkov vrh (1051 m). Zbirališče ob 6.45 na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici, odhod ob 7. uri.

Možnost prevoza s kombijem; informacije po tel. 338-3550948 (Mitja). **SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ** obvešča, da bo v petek, 15. maja, avtobus za obisk svetovne razstave Expo Milan 2015 odpeljal iz Gorice ob 5. uri zjutraj izpred Kulturnega centra Lojze Bratuž. Več informacij po tel. 0481-536455.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira 30. maja izlet v Vicenzo na ogled razstave Tutankamona, Van Gogha in Caravaggia ter mesta z vodičem. Vpisovanje in informacije do 15. maja po tel. 347-1243400 (Magda).

SPDG prireja v nedeljo, 31. maja, izlet na Grobničke alpe nad Reko. Pot ni zahtevna, kosilo iz nahrbtnika. Društvo bo ob zadostnem številu prijav poskrbelo za avtobusni prevoz. Prijave in informacije do 15. maja po tel. 0481-882079 (Vlado).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na enodnevni pomladanski izlet v Prlekijo in Varaždin v soboto, 30. maja. Vpisovanje do 17. maja oz. do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Odhod iz Gorice okrog 6. ure. Udeleženci morajo imeti s seboj veljaven osebni dokument za tujino. Na račun 20 evrov.

KMEČKA ZVEZA prireja enodnevni avtobusni izlet na Ptuj v petek, 22. maja. Ogledali si bodo razstavo »Dobrote slovenskih kmetij«, mesto, grad in znano vinsko klet, biser vinske tradicije na Slovenskem; vpisovanje v uradih Kmečke zveze do 20. maja v Trstu, tel. 040-362941, kzacts@tin.it, Gorici, tel. 0481-82570, kzgorica@tiscali.it in Čedadu, tel. 0432-703119, kz.cedad@libero.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 5. do 10. oktobra potovanje v Rim z avtobusom. Vpisovanje za en sam avtobus bo na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. samo ob sredah od 10. do 11. ure do 27. maja. Udeleženci morajo imeti s seboj veljaven osebni dokument. Na račun 200 evrov.

DRUŠTVO PRIMORSKIH ARHITEKTOV prireja od 13. do 16. septembra iz-

let v Milan z dvodnevni obiskom sejma EXPO (ponedeljek, torek) in ogledom drugih stavb v Milanu in bližnji okolici (nedelja, sredo). Informacije in prijave na drustvo.primorskih.arhitektov@gmail.com do četrтка, 28. maja.

Prireditve

V ROMANSU: ob jezerih Fipsas na drevoledu Trieste bo od 15. do 17. maja 3. zgodovinski festival »Romans Longobardorum«. Prisotne bodo skupine, ki se bodo izkazale s spopadi, možni bodo vodeni ogledi, animacija za otroke, predstave, fotografska razstava ex tempore, prisotne bodo stojnice antičnih pridelkov, glasba v živo in langobardske jedi; informacije po tel. 333-6157615 ali www.invictilupi.org.

V GORICI: v Kulturnem domu bo v torek, 19. maja, ob 18. uri v okviru »Srečanj z avtorji 2015« večer v spomin na pisatelja in vsestranskega kulturnega delavca Celsa Macorja.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v Tumovi dvorani v Gorici na Verdijevem korzu 51 v torek, 26. maja, ob 18. uri predavanje dermatologinje Majde Cossutta na temo »Kožni rak: kako se mu lahko izognemo?«.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 9.30, Giovanni Galante (iz tržiške bolnišnice ob 9.15) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRZIČU: 11.00, Ersilia Pacile na pokopališču.

DANES V BORGNANU PRI KRMINU: 14.00, Aldo Battistutta (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.30) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V MEDEI: 14.30, Sergio Simonit (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V KRAJU SAN PIER: 11.00, Luciana Martin vd. Zimolo v cerkvi, sledila bo upepelitev.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Pravljična ura babice Pra, ki sploh ne pričakuje tigra **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Torto o ragione? La macchina della verità **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Stasera... Laura! Ho creduto in un sogno **0.00** Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Streghe **8.30** Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Blue Bloods **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik in vreme **12.25** Kolesarstvo: Giro mattina **12.45** Pagine quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia, prenos 6. etape **18.00** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** 23.30 #Tre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.10 Film: If Only (fant., '04, i. J. Love Hewitt) **22.55** Nad.: Scandal

RAI4

12.45 Heroes **13.30** 18.50 Andromeda **14.15** 20.25 Star Trek Enterprise **15.00** 90210 **15.45** Heartland **16.30** Joan of Arcadia **17.15** Novice **17.20** Streghe **18.05** The Lost World **19.35** Doctor Who **21.10** Teen Wolf **21.55** Supernatural **22.40** Film: Revolver (krim.)

RAI5

14.10 La Terra vista dal cielo **15.00** Wild Italy **15.50** I buongustai dell'arte **16.50** Tutti i segreti di un'opera d'arte **17.35** Novice **17.40** 19.50 Memo – L'agenda culturale **18.10** I tesori dell'architettura **19.00** Art of... Spagna **21.15** Petruška presenta **21.20** Koncert: Bychkov, Bruckner **22.40** Ples **23.15** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.05 Film: L'ultimo colpo in canna (western, '68) **15.45** Film: Viaggio d'estate (kom., '09, i. R. Zellweger) **17.35** Novice

17.40 Film: A piedi nudi nel parco (rom., '67, i. R. Redford, J. Fonda) **19.30** Film: L'quirizia (kom., It., '79) **21.15** Film: The Hi-Lo Country (dram., '98) **23.05** Movie.Mag **23.40** Film: -2 Livello del terrore (horor, '07)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Terapia d'urgenza **13.05** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.55** 23.10 Serija: Sule tracce del crimine **15.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.55** Serija: Delitti in Paradiso **17.05** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.20** Serija: Nero Wolfe **21.20** Serija: Il commissario Manara

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **17.00** Serija: Walker Texas Ranger **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Ghost – Fantasma (fant., '90, i. P. Swayze, D. Moore)

23.55 Film: Amori e incantesimi (kom., '98, i. S. Bullock, N. Kidman)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici fase serale **16.20** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera **20.25** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indigenza **21.00** UEFA Europa League **23.00** UEFA Europa League – Speciale

ITALIA1

6.45 Risanke **8.25** Nad.: Smallville **11.10** Nad.: The O.C. **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Sport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.15** Serija: Merlin **16.40** Serija: The Vampire Diaries **17.35** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Fattore umano **19.30** Notorius **19.55** Karaoke **20.35** Serija: N.C.I.S. - Miami **21.10** Le Iene Show

IRIS

14.45 23.30 Live from Cannes **15.10** Film: A ruota libera (kom., It., '00) **16.55** Note di cinema **17.00** Film: Un maledetto imbroglio (krim., It., '60) **19.10** Serija: A-Team

21.00 Film: Colpevole d'omicidio (dram., '02, i. R. De Niro, J. Franco)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: McBride **16.20** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Servizio Pubblico

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **11.00** 19.00, 20.05 Cuochi e fiamme **13.00** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **16.00** Serija: Providence **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **0.50** La mala educax-xion

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** 13.00 Dodici minuti con Cristina **8.45** Aktualno: Musa Tv **12.30** Rotocalco Adnkronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

12.35 17.35 Jamie: Menù in 15 minuti **14.00** 19.30 Attraverso una lente **14.35** 18.35 Bourdain: Senza prenotazione **15.30** Un medico on the road **16.35** Silvia, pepe quanto basta **19.50** Novice **20.10** Posso dormire da voi? **21.05** Film: We are the Best! (dram.)

23.00 Nad.: Xanadu – A luci rosse...

CIELO

12.00 Junior MasterChef Australia **14.15** MasterChef Australia **16.15** Fratelli in affari **18.00** 21.10 Italia's Got Talent **20.00** Frank Matano – Planet's Got Talent **20.15** Italia's Got veramente Talent? **23.45** Time Warp Wives: Vivere come donne d'altri tempi

DMAX

12.30 Storage Wars **13.20** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50** Airport Security **18.35** 21.10 Affari a quattro ruote **22.55** Salt Lake **23.45** Cacciatori di fantasmi

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** 18.25 Kviz: Vem! **11.10** Nad.: Moji, tvoji, najini **11.50** Turbulenca **12.15** Kaj govoriš? = So vakeres? **12.35** Evropski magazin **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Odkrito **14.20** Slovenski utrinki **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.10 Risanke in otroške serije **15.50** Nad.: V boju s časom **16.15** Točka preloma **17.30** 0.25 Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.35** Panoptikum

SLOVENIJA2

6.00 9.45 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.05** Kviz: Male sive celice **8.45** Infodrom **8.55** Odprta knjiga **10.15** Dobro jutro **12.45** 19.00 Točka **13.30** Odd.: Bleščica **14.20** Dok. serija: Neokrnjeni kotički sveta **15.25** Dok. film: Hitlerjeva biblija **16.25** Glasnik **16.50** Mostovi – Hidak **17.30** Pričevalci **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** XXI. Generacije znanosti ZRC SAZU, pon. **21.00** Nogomet: evropska liga, Dnipro – Napoli, polfinale, povratna tekma, prenos **22.55** Film: Wodehouse v izgnanstvu (dram.)

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Avtomobilizem **14.45** Feelthe90 **15.00** Najlepše besede **15.30** Ciak Junior **16.00** Alpe Jadran **16.30** Webolution **17.00** Dok.: Kraški kamnolomi **18.00** 22.50 Izostritev **18.35** 23.45 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.10 Vsesdan – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** City Folk **20.30** Dimela cantando **23.20** Na obisku

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **8.05** 10.00, 11.10, 12.20 Tv prodaja **8.20** 17.20 Nad.: Moje srce je tvoje **10.15** 16.00 Nad.: Zaljubljen do ušes **11.25** 15.00 Nad.: Dubrovniška zora **12.35** Serija: Lepo je biti sosed **13.35** 20.00 MasterChef Slovenija **17.00** 18.55, 22.25 Novice in vreme **21.20** Serija: Epilog **23.00** Serija: Hiša iz kart **0.10** Serija: Obdarjen

IRIS

Četrtek, 14. maja Iris, ob 11.05

Uomini contro

Italija, Jugoslavija 1970
Režija: Francesco Rosi
Igrajo: Gian Maria Volonté, Alain Cuni, Pier Paolo Capponi

V času prve svetovne vojne so čete na fronti prepuščene ukazom in hotenju generala, ki mu ni do tega, da bi zaščitil življenja mladih mož. Vojake pošlje v boj čeprav ve, da jih bodo sovražniki kmalu ubili. Kljub zmedi in kaosu pa se dva poveljnika zavedata hude situacije in skušata pomagati mladim vojakom.

Antimilitaristični film, ki ga je Francesco Rosi posnel v znamenju mirovniških prepričanj je povzet po knjigi Un anno sull'altipiano Emilia Lussu.

Film je pred nedavnim preminuli neapeljski režiser posnel v bivši Jugoslaviji, v Centralnem Filmskem studiu Kosunjak v Beogradu, saj bi drugače takega projekta začetek sedemdesetih let, na italijanskih tleh ne mogel uresničiti.

VREDNO OGLEDA

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.50** Risanke **9.05** 11.30 Serija: Odvetnik z ulice **9.55** Pazi, kamera! **10.30** 12.30, 12.45 Tv prodaja **10.35** Serija: Kamp razvajencev **13.00** 16.15 V živo iz hiše Big Brother **13.30** 17.05 Serija: Komisar Rex **14.30** Film: Lista za odstrel (akc.) **16.35** 18.55 Serija: Novo dekle **19.30** Film: Carja iz Hazzarda (kom.) **21.30** Big Brother **23.00** Film: EuroTrip (kom.)

PLANET TV

10.55 Nad.: Moja družina **11.40** Tv prodaja **12.10** 17.10 Nan.: Preiskovalci na delu **13.05** Nad.: Sulejman Veličastni **14.15** Ellen **15.15** Nan.: Zasebna klinika **16.10** 21.00 Bar **18.10** Nan.: Allo allo **19.00** Dances **20.00** Nad.: Ena zlahtna štorija **22.00** Ta teden z Juretom Godlerjem **22.35** Nan.: Lov na osumljenca **23.30** Bar doma

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena, Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 12.15 Pesem morja, zemlje in ljudi – Barokljeve nekoč in danes; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga, sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Dvignjena zavesa, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditve; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planinski vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Mladi primorski talenti; 20.30 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00, 18.00 Cultura e società; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Punto e a capo; 13.35 Ora musica; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 14.35 Glasba; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomerigge ore quattro; 18.35 Nel paese delle donne; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Tutti i topi vogliono ballare; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Le 15 % možnosti?

FIRENCE - Drevo ob 21.05 bosta Fiorentina in Napoli igrala povratni polfinalni tekmi evropske lige. Vijoličaste čaka težka naloga, saj bi morali za uvrstitev v finale (27. maja v Varšavi) spreobrniti izid s prvega srečanja v Seville (3:0). Trener Montella (na sliki ANSA) pravi, da imajo svoji varovanci le 10-15% možnosti. Po 26 letih bi se Napoli znova rad uvrstil v finale. Na prvi tekmi proti ukrajinski ekipi Dnjepr Dnjepropetrovsk so Benitezo varovanci igrali 1:1. Tekma bo v Kijevu.

Trento četrtič prvak

MODENA - Trentino Volley se vrača na prestol italijanske odbojke. Sinoči je v četrti tekmi končnice zmagal v Modeni in do naslova prišel s skupnim izidom 3:1 v zmagah. Tako kot preteklo nedeljo v Trentu, so bili odbojkarji Trentina tudi tokrat prepričljivo boljši tekmelec. Zmagali so namreč z gladkim 0:3 (24:26, 20:25, 19:25) in osvojili svoj četrti naslov, na katerem so bili nazadnje leta 2013, prvič leta 2008, drugič pa leta 2011.

NOGOMET - Juventus na koži Realu do osmega finala lige prvakov

Po dvanajstih letih

Žalost (vratar Realu Casillas) in veselje (nogometaši Juventusa). Spodaj vratar »stare dame« Gigi Buffon

ANSA

Real Madrid - Juventus 1:1 (1:0)

Strelca: 1:0 Ronaldo (23., 11-m), 1:1 Morata (57.).

Real Madrid: Casillas, Varane, Ramos, Marcelo, Carvajal, Kroos, James Rodriguez, Bale, Isco, Ronaldo, Benzema (od 67. Hernandez).

Juventus: Buffon, Chiellini, Bonucci, Lichtsteiner, Evra, Pogba (od 89. Perreyra), Marchisio, Pirlo (od 79. Barzagli), Vidal, Morata (od 84. Llorente), Tevez.

MADRID - Sanje so se uresničile. Italija ima znova svoj klub v finalu najbolj prestižnega evropskega pokala, lige prvakov. Juventus je na povratni polfinalni tekmi dokazal, da ima zmagovit DNK. V finale se je uvrstil osmič v zgodovini kluba. Zadnjič se je to pripetilo pred dvanajstimi leti (2003), ko so v Manchesteru po izvajanju enajstmetrov izgubili proti Milanu. Črno-beli so pokal dvignili dvakrat. Tretjič bodo poskusili 6. junija v Berlinu, ko jim bo nasproti stala Barcelona.

Realov rabelj je bil nekdanji nogometaš nekdanjih »galacticosov« Moratas, ki je v uvodnem delu drugega polčasa utišal prepolni Santiago Bernabeu. Španci so po prvem polčasu vodili. James Rodriguez je v kazenskem prostoru Juventusa prišel v stik z Giorgiom Chiellinijem in padel, sodnik je strogo dosodil enajstmetrovko, ki jo je s strelom po sredini gola realiziral Cristiano Ronaldo.

Real je po prejemu gola prevzel pobudo na igrišču. Toda le za nekaj minut. Bale se je nekajkrat znašel v ugodnem položaju, toda Buffona ni premagal ne z nogo ne z glavo, učinkovit pa ni bil niti James. Še lepši priložnosti pa so imeli črno-beli, v 69. minuti je bil Claudio Marchisio povsem sam pred domačim vratarjem Ikerjem Casillasem, a je bil ta uspešnejši, prav tako v dvoboju s Paulom Pogbajem v 88. minuti. V 95. minuti pa so se lahko navijači »stare dame« sprostili: »Berlin prihajamo,« so noreli v Madridu in Turinu.

»NAŠA ANALIZA« - Alen Carli Odlična obramba Buffon pravi lider Pogba pa zvezdnik

Nogometaš tržiške ekipe UFM, pa tudi trener, Alen Carli, ni navijač Juventusa. Kot objektivni opazovalec je pohvalil nastop Allegrijevih fantov. Podvig črno-belih v ligi prvakov ga spominja na Interjev, ki je leta 2010 dosegel »tripleto« (državni in pokalni naslov ter liga prvakov). »Juventus se je zasluženo uvrstil v finale. Črno-beli so dokazali, da so trenutno boljši od Realu. Madridčani niso več tako učinkoviti kot lani, ko so osvojili evropski naslov.«

Katera je bila odločilna taktična poteza?

Juventusova obrambna vrsta je delovala brezhibno, medtem ko so bili branilci Realu v težavah. Allegri se je v fazi obrambe odločil za taktično postavitev 4-4-2. V fazi napada pa je nekoliko spremenil taktiko. Chiellini in drugi branilci so bili zbrani in so gostiteljem pustili malo manevrskega prostora.

Kdo so bili ključni igralci?

Vratar Buffon je dokazal, da je nesporni lider ekipe. Želja po igranju v finalu ga je izjemno motivirala. Pogba, čeprav še ni v najboljši formi, je dokazal, da je zvezdnik. Tevez se bori kot lev. Le Pirlo ni tisti pravi.

Enajstmetrovka in gol Morate ...

Najstrožje kazni bi sodnik lahko ne piskal. Odločil se je za, ker je bil zelo blizu akcije. Med akcijo Juventusovega gola bi lahko morda Casillas posredoval po visoki podaji iz kazenskega prostora. Obramba ni zgrešila, zgrešil je vratar.

Vaša napoved za finale?

Barcelona je boljša. V finalu pa se lahko zgodi marsikaj. Juventus je nedvomno bolj motiviran, bolj lačen zmage, bolj pozitivno nastrojen.

Kje pa bo v prihodnji sezoni igral Alen Carli?

Še ne vem. Do konca junija sem igralec tržiškega Ufma. Pogovoril se bom z vodstvom kluba in se nato odločil. (jng)

NOGOMET - Navijači kluba ne zaupajo več sedanjemu lastništvu

Celo dve Triestini?

Upravi bodo odvzeli pravico do uporabe društvenih simbolov - Nove upravitelje podpira tudi občinska uprava

Bomo v naslednji sezoni imeli dve Triestini? To je ena izmed možnosti, ki so prišle na dan na včerajšnji seji načelnikov skupin na tržaški občini. Seje so se udeležili tudi župan Cosolini in predstavniki navijačev, tako organiziranih kot ultrasov. V ponedeljek so predstavniki obeh navijaških skupin - reklo bi se skrajnih in zmernih - složno in soglasno odločili, da sedanji upravi kluba od 25. maja dalje ne bodo podaljšali pravice do uporabe društvenih simbolov, ki so si jih po stečaju kluba leta 2012 po zaslugi nabirke na dražbi izborili ravno navijači. Triestina torej, če bo klub še vodil Pontrelli, v naslednji sezoni na dresu ne bo imela zgodovinskega simbola - helebarde. Kar je gotovo dokaz, da so se odnosi med klubom in navijači dokončno skrhali.

Tržaški župan Cosolini je znova poudaril, da se je sam srečal z dvema podjetnikoma oziroma skupino podjetnikov, ki so se zanimali za prevzem kluba. Predstavniki prve skupine je bil Zammarchi, mesto športnega vodje pa bi zaupali priljubljenemu Totoju

De Falcu, kar bi bilo za navijače Triestine zagotovilo, da gre za resen načrt. Ti podjetniki so bili pripravljeni prevzeti klub kadarkoli. Ravno tako se je zanimal za Triestino sedanji premožni predsednik Altovicentine Dalle Rive, ki se je ravno tako srečal z županom. Dalle Rive pa bi se o prevzemu pogovarjal šele ob koncu sezone in v primeru obstanka v D-ligi. Obema je sedanji predsednik Pontrelli v bistvu zaprl vrata. Očitno sedanje vodstvo kluba ni pripravljeno na nikakršno sodelovanje. Obratno se ni na župana obrnil noben tržaški podjetnik, o katerem je večkrat govoril sam Pontrelli. Župan je kar jasno povedal, da bodo pristojni občinski uradi takoj po koncu sezone analizirali celotno dokumentacijo vezano na konvencijo o uporabi stadiona Rocco. V primeru nepravilnosti je župan podudal, da namerava občinska uprava takoj ukrepati in, če bo to možno, s Triestino prekiniti dveletno pogodbo o uporabi stadiona Rocco na podlagi zdaj zelo olajšanih pogojev. Nekako bi se torej Pontrelli čez noč znašel brez društvenih simbolov in brez stadiona.

Lider ultrasov Lorenzo Campanale in predsednik organiziranih navijaških skupin Triestine Sergio Marassi sta pozdravila tako držo občinske uprave, ki naj bi spravila v res težavno situacijo predsednika Triestine Pontrellija. Marassi je med drugim opozoril, da je skupina, ki ima kot referenta De Falca, ubrala tudi neko različno pot. Prevzeli naj bi športne pravice drugega kluba, po možnosti D-ligaškega (a ni izključil, da bi začeli iz nižje lige), in mu spremenili ime. Nastopili bi kot Unione Sportiva Triestina, ki bi imela tako zgodovinski grb in kot možnega nasprotnika sedanjo Triestino 2012.

Za katero bi se opredelili navijači, ni težko ugotoviti... (I.F.)

SKUPAJ V DRO - Organizirani navijači Triestine so nam poslali sporočilo z vabilom na udeležbo na tekmi 24. maja v Droju. Sedež na avtobusu lahko zainteresirani rezervirajo vsak dan od 17. do 19. ure (razen v soboto in nedeljo) na tel.št. 040382600. Brez vstopnice znaša cena 25 evrov.

KOŠARKA - NBA LeBron James igra, ko je najbolj treba

CLEVELAND - Superzvezdnik ameriške profesionalne košarke LeBron James kaže najboljše predstave takrat, ko je najbolj potrebno. Kralj pod obročema je za še tretjo zmago Cleveland Cavaliers v konferenčnem polfinalu vzhodnega dela lige NBA proti Chicago Bulls s 106:101 nasul 38 točk ter v statistiko vpisal še 12 ujetih odbitih žog in šest podaj. Cleveland je v končnici oddaljen le še zmago od preboja v finale vzhodne konference. Že danes v Chicagu lahko postavi piko na i, izloči bike ter se prvič v zadnjih šestih letih poda v konferenčni finale.

V zahodnem delu lige NBA so se košarkarji Houston Rockets izognili prezgodnjemu izpadu ter so tekmečem Los Angeles Clippers prizadejali poraz s 124:103. Moštvo Clippers vodi s 3:2 v zmagah in lahko polfinalno serijo dobi danes na domačem parketu.

Žbogar padel na 18. mesto

JADRANJE - Po le eni regati drugega tekmovalnega dne evropskega prvenstva v jadrnanju v razredu finn je Vasilij Žbogar v skupnem seštevku zgubil pet mest in je trenutno osemnajsti. Tudi včerajšnji program je krojil veter, točneje brezvetrje.

NOGOMET - Beograjski Partizan je z zmago v Kruševcu proti Napredku z 2:0 tri kroge pred koncem srbske Super lige potrdili naslov državnega prvaka.

TENIS - Na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije je 27-letni Fabio Fognini s 7:6 (9), 4:6, 6:0 premagal štiri leta mlajšega in 20 mest bolje uvrščenega na svetovni lestvici, Bolgara Grigorja Dimitrova. Med ženskami je izpadla lanska finalista (Proti Sereni Williams) Sara Errani. Z dvojnimi 6:4 jo je premagala Američanka Christina McHale.

KOLESARSTVO - Jan Polanc na Giru dosegel prvo slovensko zmago po pobegu

V gorski cilj privozil sam z dvignjenimi rokami

Osvojil je tudi modro majico - Vodstvo prevzel Alberto Contador

ABETONE - Mladi, nadarjeni slovenski kolesar Jan Polanc je poskrbel za nov uspeh slovenskega kolesarstva. Kolesar Lampreja je po Luku Mezgecu postal drugi Slovenec z etapno zmago na prestižni dirki po Italiji. Kranjčan je dobil peto etapo, ki se je začela v La Spezii, po 152 kilometrih pa končala v Abetoneju, kjer je pred 70 leti prvič nase opozoril legendarni Fausto Coppi. Na cilju gorske etape, končala se je s 17 kilometrov dolgim vzponom, je imel minuto in 31 sekund prednosti pred Francozom Sylvainom Chavanelom. Z istim časom, kot francoski kolesar ekipe IAM Cycling, so v cilj prišli tudi favoriti na čelu s Špancem Albertom Contadorjem (Tinkoff Saxo), ki je prevzel skupno vodstvo.

Slovenija je doslej že imela dva zmagovalca na eni izmed treh največjih večdnevniških kolesarskih dirk, a Borut Božič na Vuelti in Lani Luka Mezgec sta jo vknjižila po sprintu, medtem ko je kolesar, ki je nase opozoril že lani, ko je enega izmed begov končal na četrtem mestu, do tega prišel z begom. In to ne kakršnim koli, saj je dobil prvo pravo gorsko etapo letošnje dirke, ki se je končala z vzponom v zimsko-športno središče Abatone. Pobeg je začel že po 16 kilometrih, družbo so mu sprva delali štiri kolesarji, od katerih je najbolj znan Francoz Chavanel. Ubežniki so imeli že skoraj 11 minut prednosti, toda glavni na čelu s favoriti se je zanašala na zadnji vzpon. Na njem je sicer prednost precej znižala, a kdor je imel v mislih etapno zmago, se je lahko obrisal pod nosom. Ta je zagotovo podcenil sposobnosti Slovenca, ki je že velikokrat pokazal svojo kakovost v vožnji v klanec. Tudi tokrat se je zlahka rešil soubežnikov, na koncu pa v cilj prišel z lepo prednostjo, s tem pa zagotovo dosegel svoj daleč največji uspeh v karieri. Zato tudi njegova ekipa zagotovo ne bo obžalovala, da ga je v zadnjem trenutku uvrstila na seznam nastopajočih. Slovenec je z odličnim kolesarjenjem prišel tudi do modre majice najboljšega hribolazca, v seštevku za belo majico najboljšega mladega kolesarja na dirki pa zaseda peto mesto.

»Dolgo sem čakal na prvo profesionalno zmago. V dveh letih sem bil nekajkrat del bega, a se nikoli ni izteklo, kot sem si želel. Videl sem, da je po trdem delu vseh razlika pred glavnino velika, da lahko na cilj pridemo pred njo, takrat sem začel razmišljati o tem, kdo je najmočnejši med ubežniki. Sem dober v vzponih, tudi danes so bile noge prave, zato sem se odločil za napad. Chavanel je prav tako dober, zato sem ga moral napasti, še posebno, ker vzpon ni bil posebej strm,« so bile prve besede Polanca. Zazelel si je tudi, da bi se njegova ekipa zdaj nekoliko bolj posvetila njemu, saj je njihov kapetan Poljak Przemyslaw Niemiec že v uvodnih etapah preveč zaostal.

»V naslednjih dveh etapah ni gorskih ciljev, zato bom modro majico še nekaj časa nosil, če bi jo hotel osvojiti, pa se bom moral izkazati še s kakšnim begom v najtežjih etapah. Verjamem, da sem tega zmožen, bomo videli, kakšno bo počutje, kakšna pa bo taktika ekipe, pa zdaj ne vem. Dogovarjamo se pred vsako posamezno etapo,« je svoje želje razkril slovenski junak.

V Sloveniji je že veliko odzivov na njegov uspeh. Nekdanji selektor, zdaj pa direktor reprezentanc Martin Hvastija, je celo izjavil, da je to največji trenutek slovenskega kolesarstva in da si je z njim Polanc že rešil kariero.

Etapa je sicer pokazala, da bi se za končno zmago res lahko potegovala

Contador in Aru, Rigoberto Uran je zaradi težav z dihanjem daleč od prave forme, Riche Porte pa kolesari solidno, a je brez prave podpore svojega moštva.

Izidi 5. etape: 1. Jan Polanc (Slo/Lampre-Merida) 4:09:18; 2. Sylvain Chavanel (Fra/IAM Cycling) +01:31; 3. Fabio Aru (Ita/Astana); 4. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo); 5. Richie Porte (Avs/Sky) isti čas; 6. Mikel Landa (Špa/Astana) 0:01:44.

Skupno: 1. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo) 16:06:54; 2. Fabio Aru (Ita/Astana) +0:02; 3. Richie Porte (Avs/Sky) 0:20; 4. Roman Kreuziger (Češ/Tinkoff-Saxo) 0:22; 5. Dario Cataldo (Ita/Astana) 0:28; 6. Esteban Chaves (Kol/Orica GreenEdge) 0:37; 7. Giovanni Visconti (Ita/Movistar) 0:56; 8. Mikel Landa (Špa/Astana) 1:01; 9. Davide Formolo (Ita/Cannondale) 1:15; 10. Andrey Amador (Kos/Movistar) 1:18...; 40. Jan Polanc (Slo/Lampre Merida) 17:18.

več fotografij

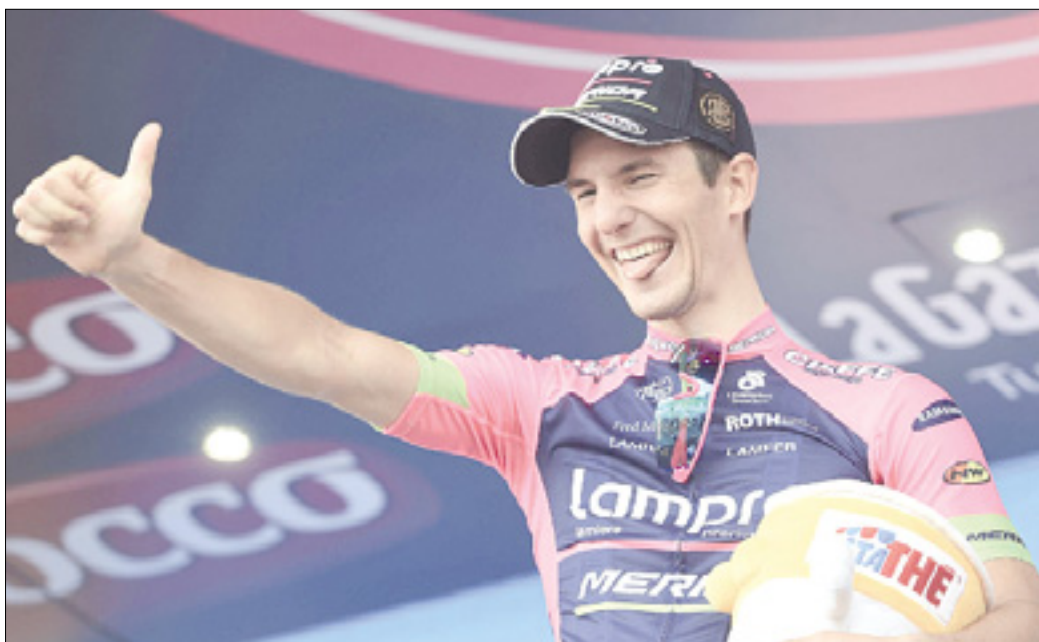

na naši facebook strani

primorski sport

Jan Polanc v cilju in na zmagovalnem odru. Kranjčan je prejšnji teden dopolnil šele 23 let

ANSA

Radivoj Pečar: «Polanc je popoln kolesar»

Radivoj Pečar se je zmagaja Jana Polanca veselil. Da je Slovenec res dober, se je prepričal pred dvema letoma, ko ga je kot športni direktor dirke po Furlainji spremljal njegovo zmago na tej etapni dirki po naši deželi. »Polanc je popoln kolesar, odličen gorski vozač, a se dobro brani na vseh progah. Skupaj z Matejem Mohoričem je med slovenskimi kolesarji najbolj perspektiven. Čeprav je to težko napovedati, Pečar meni, da bi lahko dosegel še boljše uspehe od tistih, ki jih je dosegla generacija Valjavcev, Brajkovič in drugih.

Duša lonjerske Adrie meni tudi, da Polancu lahko tudi uspe obdržati modro majico najboljšega hribolazca na Giru, kar je cilj, na katerega Polanc zdaj odkrito meri. »Na etapnih dirkah točke ne pridobivaš samo na velikih gorskih etapah, ampak jih veliko podeljujejo tudi na vmesnih nižjih kategorijah, zato ne gre izključiti, da mu bo uspelo. Na vprašanje, ali šteje Polancova zmaga več kot lanska Mezgečeva v trstu, pa je odgovoril, da so si zmagi na Giru vse enakovredne.

INTERVJU 2013

»Vzponov se ne bojim«

Jan Polanc že nekaj let velja za »čudežnega dečka« slovenskega kolesarstva. Pozornost ekipe Lampre je pritegnil že ko je kot najstnik tekmoval za ekipo Radenska.

»Ekipa Lampre je opazila moje uspehe in poklicali so Andreja Hauptmana, ki je pred leti nastopal za italijansko ekipo in je vodja ekipe Radenska. Pred letom in pol sem šel v Milan in tam podpisal začasno pogodbo. Nato sem lani oktobra podpisal dokončno in zmenili smo se, da bom prestopil v ekipo prvega avgusta letos. Pogodba naj bi trajala dve leti in pol, do konca leta 2015,« je že leta 2013 v intervjuju za naš dnevnik povedal takrat 21-letni Polanc.

H kolesarstvu ga je vpeljal oče Marko Polanc, ki je bil trener pri ekipi Sava. Jan je pričel tekmovali pri dvanajstih letih. Leta 2011 je prestopil v ekipo Radenska in svojo prvi nastop med člani opravil na Trofeji ZSSDI v v Lonjerju, kjer je bil deseti. Leto kasneje pa deveti.

Že takrat nam je povedal, da mu najbolj ležijo etapne dirke. »Kronometer mi leži in tudi vzponov se ne bojim. Hitro se regeneriram, tako da lahko dirkam več dni zapored,« je povedal, razkril pa nam je tudi, da se zgleduje po Albertu Contadorju. Španec je po včerajšnji etapi prevzel vodstvo, Jan pa je bil na Abetoneju močnejši tudi od njega.

Sicer mu Italijo očitno zelo leži.

»Obožujem italijansko hrano, pico in predvsem testenine. Slednje doma skuham tudi sam,« je takrat povedal v intervjuju, ki ga je za naš dnevnik zapisal Edvin Bevk.

KOŠARKA - Pallacanestro Trieste doživel v Brescii odločilen poraz

Konec poti

Centrale Brescia - Pallacanestro Trieste 69:55 (22:15, 37:25, 55:43)

Brescia: Fernandez 13, Cittadini 6, Loschi 9, Nelson 7, Brownlee 18, Alibegović, 9 Benevelli, 7 Passera, Tomasello, Giammo.

PM 5:12; skoki: 36 28+8 (Brownlee 11); podaje: 21 (Fernandez 9)

Pall. TS: Tonut 12 (2:2, 2:8, 2:5), Grayson 0 (-, 0:2, 0:4), Candussi 2 (-, 1:3, -), Carra 24 (4:6, 7:12, 2:6), Holloway 12 (2:3, 5:12, 0:2), Coronica 3 (1:2, 1:1, -), Fossati 0, Mastrangelo 0, Marini 0, Prandin 2 (0:1, 1:3, 0:2).

PM: 9/14; skoki: 35 30+5 (Holloway 12); podaje: 8 (Grayson, Holloway 3)

BRESCIA - Tržaški košarkarji so končali svojo pot v končnici A2-lige. V četrtfinalu je bila zanje proti Brescii usodna peta tekma. Tržačani sinoči niso ponovili dobre igre, ki so jo v prepolni dvorani PalaRubini pokazali v 3. in 4. tekmi. Že od vsega začetka so zaostajali in pravzaprav nikoli niso ogrozili zmage domačih košarkarjev, kljub odlični igri kapetana Carre. Nekajkrat so se sicer približali nasprotnikom, a niti ne preveč, vsakič so se košarkarji Brescie takoj zatem spet tudi odlepili, posebno z metom za tri točke (skupno 10:26 proti 6:23). V začetku tretje četrtine so Tržačani sicer

Carra je bil najboljši strelec tržaškega moštva sinoči v Brescii

FOTODAMU@N

dosegli delni izid 7:0, a sotedaj zaostajali že zaostajali za 19 točk. Kmalu pa je Brescia vzpostavila premoč. Razen Tonuta, Carra in Holloway (včasih) drugi

zlepa niso bili sposobni doseči koša.

Sezona tržaškega kluba vsekakor ostaja nad pričakovanji, košarko pa je spet zbližala tudi Tržačanom.

primorski sport

facebook

KOŠARKA - Zoran Dragič spregovoril o svoji izkušnji v NBA-ligi

»Neprijetno je, ko so pred tabo igralci, ki so komaj prišli iz univerz«

LJUBLJANA - Po vrnitvi iz ZDA je svoje videnje pretekle sezone in dogajanje v prihodnje izdal tudi mlajši od bratov Dragič, Zoran, ki je za razliko od Gorana dejal, da bo z veseljem nastopil za slovensko reprezentanco na septembrskem evropskem prvenstvu. Zoran Dragič je enako kot Goran v prostorih Telemach v središču Ljubljane pripravil novinarsko konferenco, na kateri je spregovoril o težki prvi sezoni v ligi NBA, željah, ki jih ima v prihodnosti - med drugim bo oktobra prvič postal oče, ter se ozrl na reprezentančno akcijo.

Še pred zborom izbrancev selektorja Jureta Zdovca bo Zoran Dragič za mesec in pol odšel v ZDA, kjer bo z ekipo Miami Heat, s katero ima pogodbo za naslednjo sezono, igral v poletnih ligah v Orlando in Las Vegasu. Kot je znano, je Zoran Dragič po težkih mesecih v Phoenixu, ko ni dobil priložnosti za dokazovanje, februarja skupaj z Goranom prestopil v Miami Heat.

»V Phoenixu je bilo zelo neprijetno. Nisem igral, malo sem treniral in ves čas razmišljal, kako imajo igralci, ki so komaj prišli z univerz, prednost pred mano. Na srečo sem imel ves čas ob strani starejšega brata, ki se mu je v prvi sezoni v ligi NBA godilo podobno. Ves čas mi je govoril, da moram biti potrpežljiv, pridno delati in da bom zagotovo dočkal priložnost. V Phoenixu je nisem, zato sva bila oba zelo zadovoljna, da sva prestopila v Miami. Goran je za to vedel že kakšen teden pred zadnjim dnevom prestopnega roka, jaz pa sem za to izvedel le dva dni prej,« je uvodoma dejal Zoran Dragič.

»V Miamiu je bilo na začetku vse zelo lepo, nato pa sem hitro prišel do spoznanja, da me bo klub poslal v razvojno ligo. Odločitev mi ni bila po godu, vendar sem dojel, da potrebujem igranje in da mi na daljši rok zagotovo ne bo škodovalo,« je dodal Zoran, ki je razvojni ligi odigral le štiri tekme. Z odličnimi predstavami, na ka-

terih je imel povprečje več kot 16 točk, je prepričal vodilne iz Miamijskega, da so ga vrnili v prvo ekipo.

Nato je prišla zadnja tekma sezone. »Eden največjih zvezdnikov košarke v ZDA, Dwyane Wade, ki je izjemno prijazen fant, mi je pred tekmo dejal, da verjame vame in da je prepričan, da bom tokrat dobil priložnost za igro. Res sem jo in jo odlično izkoristil,« je dejal Zoran Dragič, ki je na tej tekmi proti Philadelphii igral kar 41 minut in dosegel 22 točk.

Ker se Miami ni uvrstil v končnico, se je Zoran Dragič hitro vrnil v Slovenijo. Kot pravi, komaj čaka, da zaigra za Slovenijo na evropskem prvenstvu. »Pogovarjal sem se z nekaterimi soigralci in odločeni smo, da naredimo dober rezultat. Imeli bomo mlado ekipo, ki bo lahko igrala hitro košarko,« je dodal Zoran in pristavil, da se bo Goran o igranju za reprezentanco odločil po lastni vesti ter da bi se zelo razveselil povratka Bena Udriha v reprezentanco. (STA)

KOŠARKA - Druga četrtfinalna tekma končnice deželne C-lige

Breg se je že poslovil

Fagagna - Breg 72:62 (19:21, 40:33, 52:48)

Breg: Matiasich 4 (-, 2:2, -), M. Grimaldi 4 (2:2, 1:3, 0:1), Pigato 12 (2:2, 5:11, 0:3), Slavec 7 (2:3, 1:1, 1:8), Sterle 11 (1:2, 5:9, -), Kos 4 (-, 2:4, 0:4), Coretti, Semec n.v., Spigaglia 1 (1:2, 0:1, 0:4), Cigliani 18 (2:5, 4:9, 3:5), Gelleni 0 (-, -, 0:1). Trener: Krašovec. PON: Nihče.

Košarkarji Brega se od končnice deželne C-lige poslavljajo že po četrtfinalnem krogu. Ker so bili tretji po rednem delu in je morda Tarcento edini res pokazal več v prvem delu sezone, pomeni hitro slovo zagotovo razočaranje. Dejstvo pa je, da jih je Fagagna v letošnji sezoni premagal vsaki, skupno sinoči že četrtri in tudi tokrat v bistvu zaslužen. Tako pa je Breg tudi zapravil možnost, da bi se še četrtri prebil vsaj do finala za napredovanje.

Za Breg je bila tudi tokrat usodna conska obramba, ki jo je Fagagna praktično izvajala ves čas, proti njej pa košarkarji Brega niso našli pravega orožja, saj jim met nikakor ni šel od rok.

Kljub temu je bila tekma precej izenačena in gostje so še v tretji četrtini vodili s točko prednosti (55:56). Takoj zatem pa so gostitelji spet reagirali in z delnim izidom 8:0 dosegli prednost, ki so jo tudi obdržali do končne-

Breg je v finalu končnice nastopil trikrat, letos se poslavlja že po četrtfinalni fazi

FOTODAMJ@N

ga zvoka sirene.

Ostali četrtfinalni izidi, 2. tekma San Daniele - Tarcento 68:76 (0:2), Romans - Latisana 96:91 (1:1), Fogliano - Codroipese n.p. (1:0)

V Križu Gurnke in Dulenci

Prejšnji konec tedna so se v športnem centru ŠD Vesna v Križu »spopadli« Gurenci in Dulenci oziroma prebivalci spodnjega in zgornjega dela vasi. Križani so igrali nogomet, Križanke (na sliki FOTODAMJ@N) pa so se pomerile v zeleni odbojki. Zeleni, ker so igrane na nogometni zelenici. Gurnke so s 3:1 premagale Dulnce. Medtem ko je bila veliko bolj izenačena moška nogometna tekma. Zmagali so Dulenci, ki pa so sovaščane z zgornjega dela vasi premagali šele po strelah iz 11 metrov (4:3). Po regularnem delu je bilo 1:1. Med strelce sta se vpisala Roberto Candotti in Cristian Germani (Olarjev).

Fotogalerijo si lahko ogledate na naši facebook strani Primorski_sport.

Obvestila

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo 30. maja v dveh izmenah od 10. do 13. ure in od 14. do 17. ure v seslanskem zalivu, na sedežu društva. Predstavili bomo jadralne razreda Optimist in se spustili v morje z večjo jadralnico FIV555. Ne pozabite na kopalke, brisačo, primerno obutev in seveda dobro voljo!

NK KRAS prireja avtobus, za navijače v nedeljo, 24. maja, za tekmo Giorgione - Kras, veljavna za obstanek v D-Ligi. Prijave po tel. 040-2171044, 333-2939977 (Robert) in 347-7313232 (Matteo).

»**GURNE - DULNCE**« Bazovica 2015, v soboto, 30. maja ob 17.30, v športnem centru Zarje v Bazovici. Tekmo bo povezoval duo Marucelli&Arduini. Nastop navijaške skupine Cheerdance Millenium. Poskrbljeno za pijačo in jedajo.

ŠD JUVENTINA organizira v soboto, 13. junija, od 10.00 dalje na igrišču Juventine v Štandrežu turnir 12 ur nogometa&greenvolley. Novosti: turnir v igri zadeni prečko in beer pong. Zvečer zabava z DJ Bestcompany Tour. Vpis do 7. junija. Info: Maja 3290913340 in Nikol 3297864633.

ODBOJKA

Under 13: Sloga Barich A za tretje mesto

Sloga Dvigala Barich A bo v nedeljo igrala v finalu za tretje mesto ženskega pokrajinskega prvenstva under 13 (kraj in ura finala še nista določena). V polfinalu v obliki troboja je ta ekipa v skupini 1 z gladkim izidom 2:0 (25:21, 25:15) premagala ekipo Timmusica, z enakim izidom (22:25, 17:25) pa izgubila proti Omi B. Slogašice so sicer v prvem setu proti Omi vodile, niso pa zdržale pritiska tehnično boljših nasprotnic, ki so jih dohitele in za tem osvojile niz. V drugem setu pa Omi niso več nudile takega odpora. Oma je z lahkoto premagala tudi ekipo Timmusica (25:7, 25:14), tako da se je Sloga uvrstila na drugo mesto. Prvouvrščena Oma bo igrala finale za prvo mesto proti Coselliju, ki je bil prvi v polfinalu skupine 2. Sloga pa bo imela za nasprotnika Azzurro, katero je že premagala s tesnim izidom (2:1) v rednem delu prvenstva.

prej do novice

www.primorski.eu

PLANINSKI SVET

Dan v naravi za otroke

Sobotni dan, ki so ga najmlajši tržaški planinci preživeli v Glinščici, je bil za vse pravo doživetje. V jutranjih urah so se zbrali v Boljuncu, v hiši pri Slavi, ki je last Slovenskega planinskega društva Trst, in se v spremstvu vodičev podali na sprehod v dolino reke Glinščice. Ob strugi so spoznavali življenje v vodnem okolju. Opazovali so postrovi in druge ribe, ki živijo v reki ter sladkovodne rake. Po krajšem postaniku in malici jih je že čakala nova dogodivščina: botanični lov na zaklad. S pomočjo dlančnikov, ki jih je društvu dala na razpolago uprava Naravnega rezervata doline Glinščice, so določali in spoznavali različne drevesne vrste in grmovnice območja. Pridno so se spopadali bodisi s tehnološkimi problemi, saj so dlančnike prav kmalu obvladali, bodisi z botaničnimi in naglo reševali zastavljene naloge. Seveda je bilo pri tem tudi veliko zabave.

Ko so si po živahni igri nekoliko odpočili, so se povzpeli do plezališča, kjer so se pod strokovnim vodstvom alpinistov soočili z veččinami varovanja in

plezanja v steni. Stik s steno in merjenje moči v njej je bilo za najmlajše posebno doživetje. Ko so se vsi udeleženci razgibanega dneva v naravi preizkusili tudi v tej veščini, so se vrnili v Slavino hišo, kjer so se okrepčali s čajem in slaščicami.

Sledilo je nagrajevanje zmagovalcev botaničnega lova na zaklad.

Izlet na goro Quarnan

Ze sredi Furlanske nižine, se nam na obzorju prikaže gora Quarnan, ki se kot široka travnata piramida dviga nad Huminom, njen vrh pa se navidezno spaja z za njim stoječim in precej višjim Chiamponom. Vrh naše mogočne, 1372 m visoke gore privablja številne izletnike in pohodnike, saj nudi obiskovalcu enkratnega razgleda na Furlansko nižino vse do morja in na celoten alpski lok.

Na goro Quarnan se bo v nedeljo, 17. maja, podalo tudi Slovensko planinsko društvo Trst.

Pohodniki se bodo zbrali ob 6.30 na trgu v Sesljanu ter se z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, odpeljali proti Huminu, in na-

prej do kraja Montenars ter zaselka Iouf, kjer se začne vzpon na goro. Pot, ki smo jo izbrali, se vije po južnem pobočju gore. Najprej se vzpenja skozi gozd, v katerem prevladuje kostanj, više se gozd redči, pot pa nas privede do razgledišča/počivališča Zuc de Cròs, ki ga označuje lesen križ. Od tod se pot vzpenja po travnatem pobočju, ki ga v tem času krasi vsakovrstno pomladno cvetje, predvsem narcise, zlati koren in lilije. Prijetna, razgledna pot vodi prav do vrha gore, kjer stoji Odršeniku posvečena kapelica.

Izlet ni tehnično zahteven, premagati je treba 774 m višinske razlike; predvidenih je 5 ur hoje.

Za morebitne informacije in za prijavo pokličite na tel. številko 040 413025 (odgovarja Marinka).

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

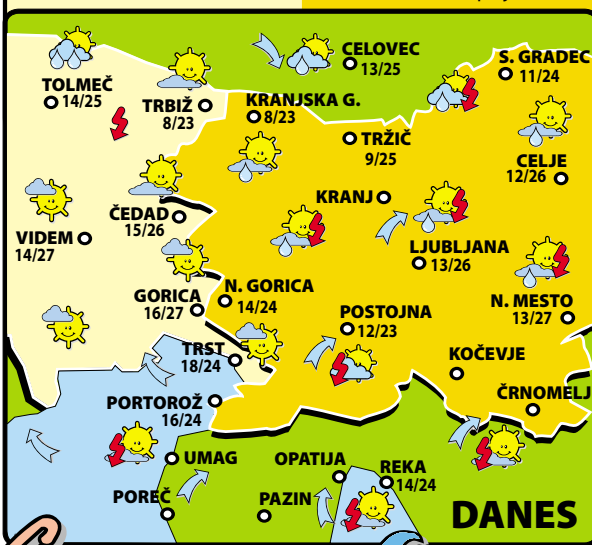
Območje visokega zračnega tlaka nad jugovzhodno Evropo počasi slabi. Hladna fronta je dosegla severne Alpe in se bo danes prek srednje Evrope pomaknila proti vzhodu. V višinah doteka k nam od zahoda dokaj tople zrak.

Danes bo pretežno jasno. V gorah bo spremenljivo oblačno z možnimi krajevnimi plohami. Popoldne se bo oblačnost povečala in bodo možne krajevne plohe ter nevihte iz zahoda. Na obali bo pihal zmern veter iz jugovzhoda.

Danes bo sprva še delno jasno, čez dan pa spremenljivo oblačno. Sredi dneva in popoldne se bodo v notranjosti Slovenije pojavljale krajevne plohe in nevihte. Ponekod bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 22 do 27 stopinj C.

Jutri bo nebo pokrito. Padavine se bodo okrepile in možne bodo tudi nevihte. V gorah in na zahodu dežele bodo padavine intenzivnejše. Zjutraj bo pihal veter z jugovzhoda, popoldne in zvečer pa burja.

Jutri bo oblačno in deževno, vmes bo ponekod tudi grmelo. Več padavin bo v severni polovici Slovenije. Ohladilo se bo. Čez dan bo ob morju še pihal veter z jugovzhoda, proti večeru pa bo na Primorskem zapihala burja.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.35 in zatone ob 20.27
Dolžina dneva 14.52

LUNINE MENE
Luna vzide ob 3.29 in zatone ob 16.06

NA DANESNI DAN
1969 - Višek tri- do štiridnevne vročinskega vala, po nižinah v notranjosti se je ogrelo nad 30 °C. Najbolj vroče je bilo v Srečini na Biželskem, kjer se je ogrelo do 32,9 °C, v Radečah se je živo srebro ustavilo pri 32,5 °C, v Črnomlju pri 32,3 °C, v Celju pri 32,0 °C in v Šmartnem pri Slovenj Gradcu pri 30,2 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.42 najnižje -34 cm, ob 7.21 najvišje 19 cm, ob 13.07 najnižje -26 cm, ob 19.21 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 2.24 najnižje -46 cm, ob 8.11 najvišje 24 cm, ob 13.52 najnižje -25 cm, ob 19.57 najvišje 52 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 19,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m18
1000 m17
1500 m16
2000 m11
2500 m9
2864 m2
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 7,5 in v gorah 8,5.

Priboljški za pse, da ne bodo grizli poštarjev

DUNAJ - Avstrijska pošta je med uslužbenke začela deliti priboljške za pse, ki naj bi jim med razdeljevanjem pisem, paketov in reklam pomagali pomiriti agresivne štirinožce. Kot je povedal tiskovni predstavnik avstrijske pošte Michael Homola, bo imelo 9000 poštarjev poslej vsak delavnik pri sebi vrečo pasjih piškotov. Tovrstno odločitev so sprejeli, ker so psi lani ugriznili 47 poštarjev, navaja britanski BBC. »Vsak ugriz je ugriz preveč«, je ob tem poudaril Homola. Ena izmed poštarok Maria Stocke pa je povedala, da piškotki dejansko pomagajo. »Psi so sedaj prijazni«, je dejala. Ukrep pošte so pozdravili tudi lastniki nemirnih kosmatincev. »Naši psi bodo zagotovo mirni, če se jim bo dalo priboljšek. Zaradi tega bo manj možnosti za agresivnost«, je povedal eden izmed lastnikov.

Obrambnega ministra likvidirali s protiletalskimi topovi

PJONGJANG - Severnokorejski voditelj Kim Jon Un naj bi dal usmrtiti obrambnega ministra Hyon Yong Chola, so sporočili južnokorejski obveščevalni viri. Hyon naj bi usmrtili kar s protiletalskimi topovi. Smrt pa naj bi si zaslužil zaradi neposlušnosti in ker je zadremal med vojaškim zborovanjem. Do likvidacije ministra naj bi prišlo 30. aprila. Aretirali naj bi ga zaradi javno izraženih kritik na račun Kimovega vodenja države. Večkrat naj bi tudi ignoriral njegove ukaze in zadremal med zborovanjem, ki mu je Kim načeloval. Da so ga usmrtili kar s protiletalskimi topovi, naj bi bilo svarilo drugim, kako nasilna smrt jih lahko čaka, če bodo dvomili v vodstvo.

CANNES - Začetek 68. filmskega festivala

V znamenju »grandeur« kot vedno

CANNES - Tudi tokrat v znamenju že običajnega francoskega presežnika, tiste bleščeče »grandeur«, s katero znajo Francozi vselej presenetiti in tudi tokrat ob prisotnosti uglednih gostov, igralcev, režiserk in režiserjev, pariških ministrov, ki se vsako leto znova udeležijo najprestižnejše filmske izložbe na svetu. V Grand Théâtre lumieru so včeraj odprli 68. izvedbo canskega festivala.

Na odru je osrednjo vlogo odigral igralec Lambert Wilson, ob njem pa se je na gala odprtju zvrstila cela vrsta presenečenj. Tako je filmski festival letos povabil k sodelovanju tudi pariško Opero, točneje direktorja njenega plesnega sklopa Benjamin Millepieda, ki je na Azurni obali predstavil koreografijo, povzeto po Vertigu Alfreda Hitchcocka. Benjamin Millepied je eden najslavnejših francoskih plesalcev mlajše generacije in hkrati tudi mož igralke Natalie Portman, ki se letos prvič v Cannesu predstavlja kot režiserka.

In prav v znamenju ženske roke je potekalo tudi sinočnje odprtje, saj je otvoritveni film La tete haute, celovečerec, ki ga je režirala ženska, Emmanuelle Bercot. In ženska je bila tudi osrednja gostja včerajšnje slovesnosti, ena legend francoskega in svetovnega filma, Catherine Deneuve, ki je obenem protagonistka Bercotinega dela. Včerajšnje odprtje je sicer potekalo v ženskem duhu tudi zato, ker se je Wilson takoj na začetku spomnil zatiranih žensk v Siriji, Iraku in vseh tistih krajih sveta, kjer je svoboda pozabljen pojem.

Brez politike namreč v Cannesu

Levo člani žirije nad znamenitim rdečim tepihom, desno in spodaj portreti prvih dam letošnjega festivala: Sophie Marceau, Natalie Portman, Catherine Deneuve in Sienna Miller.

ANSA

su ne gre. Francoski festival si od nekdaj šteje v čast, da se vsako leto znova postavi na stran tistih, ki to potrebujejo. V tem duhu so izbrali tudi začetni film, La tete haute.

Film o najstniku, Malonyju, ki je

večji del otroštva preživel pred sodnico za mladoletnike in ob prehajanju iz ene poboljševalnice v drugo, je sinoči svečano odprl Cannes 2015. Na ogromnem platnu je zažvela zgodba o dečku, ki je izgubil očeta, ko še ni dopolnil štirih let in je nato preživel otroštvo z zelo mlado in problematično mamo in mlajšim polbratom. V šolo je Malony zahajal bolj malo in pri trinajstih letih je bil že

izurjen tat za krajo avtomobilov. Kljub začetni popustljivosti so na sodišču naposled odločili, da mora fant za šest mesecev v poboljševalnico, kar pa mu je sicer pomagalo bolj malo. Vseeno pa se na koncu filma trud socialnih delavcev in francoskega sodnega sistema izkažejo za zelo pozitivni, ker se Malony naposled reši. Filmsko sicer šibko zgodbo s srečnim koncem je publika včeraj

zvečer nagradila z dolgim aplavzom.

Sicer pa so včeraj uradno predstavili tudi člane letošnje žirije. To sta brata Joel in Ethan Coen, ob njiju pa cela vrsta igralcev: Sienna Miller, Rossy de Palma, Jake Gyllenhaal, domačinka Sophie Marceau; dva režiserja, Guillermo del Toro, in Xavier Dolan ter Rokia Traore skladateljica iz Malija.

Pod podobo mame, Ingrid Bergman se je po rdečih stopnicah povzpela tudi Isabella Rossellini, pozornost fotografov pa je pritegnila igralka Salma Hayek. Salma bo danes prisotna kot junakinja premiere filma Il racconto dei racconti Mattea Garroneja. To je prvega od treh italijanskih filmov, ki se potegujejo za zlato palmo (recenzijo filma objavljamo na kulturni strani; op. ur.). Včerajšnja odprtja pa se je mehiška igralka udeležila v spremstvu moža Henrija Francois Pinaulta, francoskega mogotca, ki je od letos osrednji pokrovitelj filmske prireditve v Cannesu. Pinault je pariški milijarder, ki je v zadnjih letih postal tudi lastnik beneških muzejev Palazzo Grassi in Punta della Dogana. Od letos bo njegova družina tudi novi partner francoskega festivala.

Včerajšnjemu uradnemu odprtju pa bo danes sledilo še drugo: in sicer svetovna premiera filma Mad Max: Fury Road, Georgeja Millerja. V njem nastopata Charlize Theron in Tom Hardy. Film predstavljajo izven tekmovalnega sporeda, kar pomeni, da se ne poteguje za nobeno od nagrad, predstavlja pa enega osrednjih dogodkov te izvedbe. (Iga)